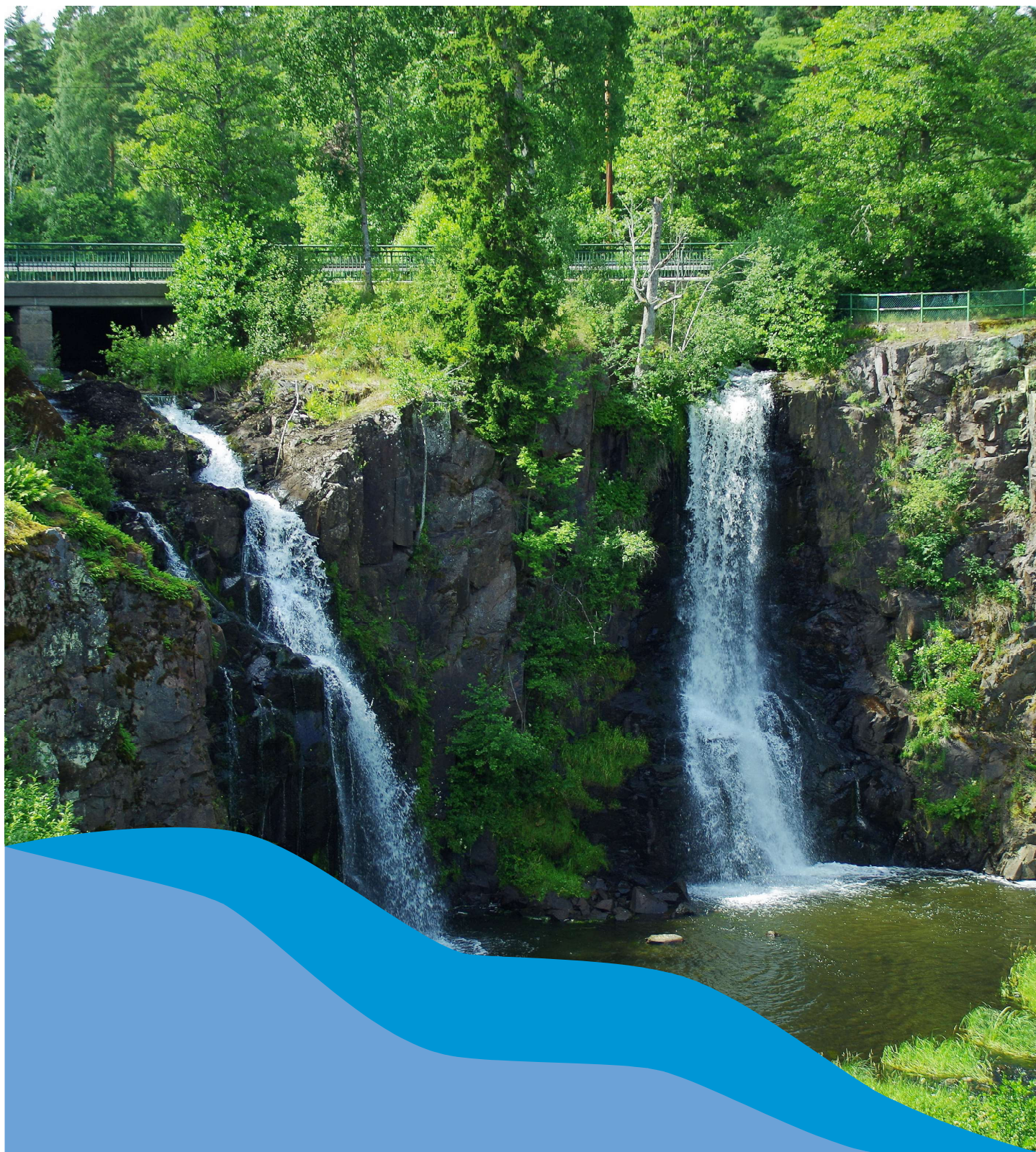

ÅRSREDOVISNING 2021

ANEBY
KOMMUN

Innehållsförteckning

Inledning	3
Kommunstyrelsens ordförande har ordet.....	3
Sammanfattning av året	4
Förvaltningsberättelse	5
Översikt över verksamhetens utveckling	5
Den kommunala koncernen.....	6
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	8
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
Händelser av väsentlig betydelse	14
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	15
Balanskravsresultat.....	27
Väsentliga personalförhållanden.....	28
Förväntad utveckling.....	31
Ekonomisk redovisning	32
Resultaträkning.....	32
Balansräkning	33
Kassaflödesanalys.....	34
Noter.....	35
Drift- och investeringsredovisning	44
Driftsredovisning	44
Investeringsredovisning	46
Verksamhetsberättelser	48
Kommunövergripande anslaget.....	49
Kommunserviceavdelningen.....	52
Barn- och utbildningsavdelningen.....	61
Sociala avdelningen	68
Samhällsbyggnadsavdelningen.....	77
Aneby Miljö och Vatten AB.....	84
Stiftelsen Aneby Bostäder	86
Stiftelsen kulturresevatet Åsens by	88
Höglandsförbundet.....	90
Revisionsberättelse.....	93

Inledning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Med glädje konstaterar jag att vi avslutar 2021 med ett positivt resultat om 17,2 mkr, det är 5,2 mkr mer än budgeterat resultat. Att vi redovisar ett positivt resultat är avgörande för kommunens långsiktiga stabilitet, inte minst för att kunna möta kommande investeringsbehov. Det positiva konjunkturläget och ett ökat invånarantal jämfört med budget är en stark bidragande faktor till det goda resultatet.

Även under 2021 har stort fokus varit på det förändringsarbete som vi påbörjade 2019 i syfte att få en ekonomi i balans. Återigen kan jag konstatera att tack vare chefer och medarbetarnas engagemang, professionalitet och målmedvetenhet har vi klarat av att leverera goda resultat. Och det samtidigt som pandemin har bidragit till väldigt höga ansträngningsnivåer. Pandemin har slitit hårt på alla och jag hoppas verkligen att vi kommer att få tid för återhämtning och en hälsosam balans under 2022. Nu ska vi gå vidare i vårt utvecklingsarbete med alla de lärdomar, erfarenheter och kunskaper som vi har samlat på oss under pandemin. För vi har sett styrkan som finns i vår organisation, hur viktig våra verksamheter är och hur uppskattad den är för våra invånare.

Under flera år har vi kunnat glädjas åt en positiv befolkningsutveckling i kommunen, så även 2021. Visionen är att vi år 2025 ska vara 7 000 invånare, vilket inte alls är omöjligt att nå. Fler invånare ger oss en ökad skattekraft, det behöver vi för att klara av vårt välfärdsuppdrag. Under året har ett stort antal beslut fattats som ger oss fler bostäder. Det handlar både om hyreslägenheter och villor. Likt föregående år ser vi att landsbygden som boplat attraherar allt fler människor. Närheten till Huskvarna och Jönköping ger oss en extra skjuts i det avseendet. Men att växa har också en kostnad och det ställer inte enbart ökade krav på kommunen som organisation, utan även på annan service som till exempel vägar, tillgänglig kollektivtrafik och föreningsliv. Det är därför av stor vikt att vi växer på ett hållbart sätt för att inte riskera att tappa kvalitet i våra verksamheter. Det är inte enbart det geografiska läget, naturen och friheten som gör vår kommun attraktiv, det är flera delar som måste fungera för att bygga ett starkt varumärke. Här spelar civilsamhällets engagemang, ett starkt företagsklimat samt hög kvalitet i kommunens verksamheter en väldigt stor roll.

Det europeiska säkerhetsläget har snabbt förändrats. Rysslands militära invasion i Ukraina är en krigsförklaring och ett brott mot folkrätten. Nu behöver EU ta ett gemensamt ansvar för att rädda människor på flykt från Rysslands angrepp, så även vi i Aneby kommun. Det som nu sker påverkar oss på olika sätt. Därför kommer arbetet med lokal ISF, vilket upprättades i samband med pandemin, att fortsätta. ISF är en lokal inriktnings- och samordningsfunktion, en samverkan och ledning vid samhällsstörningar. Detta är en del av kommunens krisberedskap som sker i samarbete med Länsstyrelsen och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Låt oss nu, trots ett oroligt säkerhetsläge, tillsammans blicka framåt med framtidshopp efter en period av både sorg och smärta men också en period av kämpaglöd och sammansvetsning. Vi har en stor längtan i oss till att få göra allt det där som så länge har fått stå tillbaka, förhoppningsvis kommer tid framöver finnas även för detta.

Jag vill tacka alla medarbetare i kommunen, i kommunala bolag och i stiftelser, förtroendevalda, företagare, organisationer, föreningar och enskilda för året som har gått och för allas engagemang och goda arbetsinsatser.

Februari 2022

Beata Allen (C)

Kommunstyrelsens ordförande

Sammanfattning av året

Kommunkoncernen redovisar ett överskott om 17,9 miljoner kronor för 2021, varav kommunens resultat är 17,2 miljoner kronor. Kommunen uppfyller därmed det lagstadgade balanskravet för 2021 och redovisar en resultatnivå om 3,9 procent av skatter och bidrag.

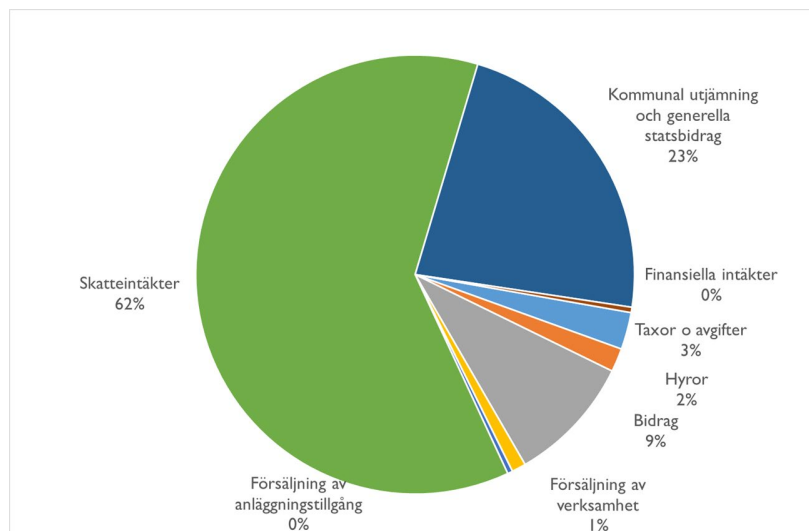
Måluppfyllelsen avseende god ekonomisk hushållning är god både utifrån det finansiella perspektivet och det verksamhetsmässiga perspektivet. Samtliga mål har uppnåtts enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning.

Under 2021 har covid-19 fortsatt att påverka verksamheterna i stor utsträckning. Det har varit ansträngt. Dock har konjunkturen kraftigt förbättrats under året, vilket har haft en positiv finansiell effekt genom ökade skatteintäkter.

Arbetet med att nå en hållbar ekonomi över tid har fortsatt under året. Det handlar om att möta demografiutvecklingen med förändrade arbetssätt, ta tillvara på pandemins positiva effekter, satsa på digitalisering, arbeta förebyggande och hälsofrämjande. Verksamhetens nettokostnader visar på ett underskott om 12,6 miljoner kronor, men positiva signaler visas i att kostnadsutvecklingen har bromsats upp.

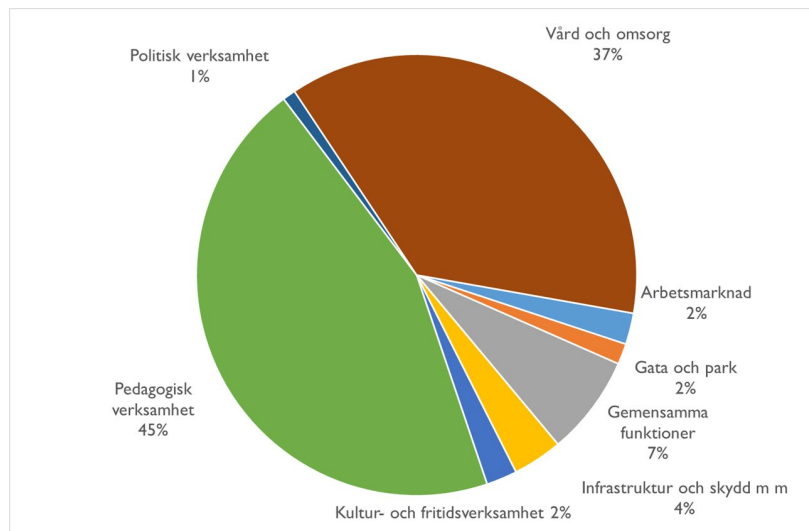
Varifrån kom kommunens pengar under året?

Kommunens totala intäkter, 532 miljoner kronor, fördelas på olika typer av intäkter:

... och hur användes de?

Kommunens totala kostnader, 515 miljoner kronor, användes i följande verksamheter:

Förvaltningsberättelse

Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen					
Mnkr om inget annat anges	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens intäkter	154,2	160,0	163,3	162,7	152,4
Verksamhetens kostnader	489,4	511,4	533,9	540,5	539,7
Årets resultat	6,8	5,8	0,1	11,7	17,9
Investeringar	85	101	90	68	79
Långfristiga skulder	302,7	375,2	393,9	489,6	485,2
Soliditet (%)	28	26	25	22	24
Soliditet inkl ansvarsförbindelse (%)	6	6	6	6	8
Antal anställda	685	704	769	784	777

Kommunen					
Mnkr om inget annat anges	2017	2018	2019	2020	2021
Antal invånare 31/12	6 776	6 832	6 848	6 821	6 892
Kommunal skattesats	22,09	22,09	22,09	22,09	22,09
Verksamhetens intäkter	101,5	101,0	99,3	96,6	85,4
Verksamhetens kostnader	457,7	477,4	490,9	495,7	494,3
Skatteintäkter och kommunalekonomisk utjämning	372,3	390,7	404,5	426,3	445,2
Årets resultat	4,3	1,3	-1,3	10,2	17,2
Årets resultat (%)	1,1	0,3	-0,3	2,4	3,9
Investeringar	28,9	60,7	55,6	21,5	16,8
Långfristiga skulder	31,4	80,1	94,1	157,9	132,1
Soliditet (%)	55	45	44	35	41
Soliditet inkl ansvarsförbindelse (%)	2	4	4	3	9
Självfinansieringsgrad (%)	58	26	24	127	218
Antal årsarbetare	601	623	608	626	607

I koncernsammansättningen är det viktade siffror utifrån ägarandel.

Antal invånare

Antalet invånare har ökat i Aneby kommun. Efter en tillfällig minskning under 2020 visar 2021 däremot på en ökning återigen. En ökning om 1 procent innebär att Aneby hamnar på tredje plats i länet i procentuell ökning. Sett över tid avser den största ökningen barn och elever.

Ekonomi

När kommunen har växt och framförallt i de lägre åldrarna, har det funnits behov av att utöka med fler förskolor och skolor. Detta har påverkat investeringsnivåerna. Under 2018 och 2019 var investeringsnivåerna som högst. Samtidigt ökade nettokostnaderna mer än skatter och bidrag under dessa år, vilket föranledde svaga resultat och låneskulden ökade. Kommunen har arbetat med att stärka ekonomin de senaste åren. Tack vare högre resultatnivåer och lägre investeringsnivåer är självfinansieringsgraden hög. Detta har även medfört att låneskulden har kunnat minskas vilket påverkar soliditeten positivt.

Antal årsarbetare

Antal årsarbetare 2021 har minskat jämfört med 2020. Under 2020 anställdes visstidsanställd och

timanställd personal för att stärka upp inom äldreomsorgen och samtidigt kunna hantera den ökade frånvaro som covid-19 förde med sig. Antalet tillsvidareanställd personal har minskat ytterligare vilket är positivt utifrån det arbete som genomförs med åtgärdsplaner för att nå en budget i balans.

Den kommunala koncernen

Kommunens politiska organisation

*) Gemensam överförmyndarnämnd för Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda kommun med ett gemensamt överförmyndarkansli i Vetlanda.

Kommunens förvaltningsorganisation

Verksamheterna inom Aneby kommun utgör tillsammans en förvaltning som leds av kommundirektören. Som framgår av bilden nedan består förvaltningen av avdelningar, som leds av respektive avdelningschef. Inom avdelningarna finns ett antal enheter.

Kommunövergripande (KÖ)

I det kommunövergripande anslaget ingår övergripande funktioner som kommunledning, näringslivsverksamhet, ekonomi och HR. Inom det kommunövergripande anslaget hanteras även övergripande bidrag och projekt, medlemsavgifter till en rad organisationer samt arvoden till förtroendevalda.

Kommunserviceavdelningen (KSA)

KSA ansvarar för upphandlingsfrågor, politisk administration, e-förvaltning, kommunikation, telefoni, kostverksamhet, lokalvård samt skötsel och underhåll av kommunens gator, parker och fastigheter.

Sociala avdelningen (SOA)

SOA ansvarar för äldreomsorg, funktionshinderomsorg, arbetsmarknadsinsatser och mottagande av flyktingar och av ensamkommande barn, individ- och familjeomsorg samt hälso- och sjukvård.

Barn- och utbildningsavdelningen (BUA)

BUA ansvarar för förskola, grundskola, särskola, fritidshem, gymnasieskola, vuxenutbildning, svenska för invandrare samt kulturskola, fritidsverksamhet, kultur och bibliotek.

Samhällsbyggnadsavdelningen (SBA)

SBA ansvarar för översiktlig planering, plan- och byggfrågor, miljö och hälsa, räddningstjänst, energi- och klimatfrågor, natur- och kulturmiljövård samt infrastruktur och kollektivtrafikfrågor.

Kommunkoncernens organisation

I kommunkoncernen ingår bolag där ägarandelen överstiger 20 procent och stiftelser där kommunen är stiftare. Styrelsen för bolaget och stiftelserna tillsätts av kommunfullmäktige. Även Höglandsförbundet ingår i kommunkoncernen utifrån kommunens betydande inflytande i förbundet.

Aneby Miljö och Vatten AB (Amaq)

Aneby Miljö och Vatten AB är ett helägt aktiebolag med ansvar för fjärrvärme, vatten och avlopp samt renhållning.

Stiftelsen Aneby Bostäder

Stiftelsen Aneby Bostäder är kommunens allmännyttiga bostadsföretag med huvuduppgift att främja bostadsförsörjningen i Aneby kommun. Verksamheten består i att äga, förvalta och hyra ut bostäder och lokaler i Aneby kommun.

Stiftelsen Kulturreservatet Åsens by

Åsens by är Sveriges första kulturreservat och bildades år 2000. Stiftelsen Åsens by driver verksamhetsgrenarna reservatsförvaltning (landskaps- och byggnadsvård, odling, djurhållning, administration) och kulturturism (vandrarhem, handelsbod, guidningar, aktiviteter och programdagar).

Höglandsförbundet

De fem höglandskommunerna Aneby, Eksjö, Nässjö, Sävsjö och Vetlanda bildar tillsammans samarbetsorganisationen Höglandsförbundet. Inom förbundet finns idag IT, ekonomiservice, revisionskontor samt familjerätt. Förbundet svarar också för samordning med syfte att stärka kompetensutvecklingen på Höglandet. Anebys andel av Höglandsförbundet är 7,2 procent.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Aneby kommun använder balanserat styrkort som målstyrningsmodell. Genom styrmodellen säkerställs hela organisationens syn på vad som skapar värde och leder i riktning mot uppfyllelse av kommunens vision.

Översiktsplan

Kommunens översiktsplan syftar till att ange inriktningen för den långsiktiga utvecklingen av den fysiska miljön. Tyngdpunkten ligger därmed på användningen av mark- och vattenområden.

Planen beskriver hur befintliga miljöer kan bevaras och utvecklas i ett långsiktigt perspektiv. I översiktsplanen behandlas bland annat frågor rörande nya bostäder, förbättrade kommunikationer, lokalisering av industri, handel och arbetsplatser samt miljö och natur. En översiktsplan täcker hela kommunens geografiska yta.

Strategisk plan och balanserat styrkort

Den strategiska planen är kommunens övergripande styrdokument, som fastställs av kommunfullmäktige. Dokumentet innehåller den politiska viljeinriktningen för den samlade kommunala verksamheten i form av vision, övergripande mål, strategier och ett kommunövergripande styrkort. De övergripande målen med tillhörande strategier och styrtal är en viktig del i kommunens budget och flerårsplan. Dokumentet gäller under en mandatperiod och revideras i början av varje ny mandatperiod. Den strategiska planen för 2020-2023 fastställdes av kommunfullmäktige i juni 2019.

Det balanserade styrkortet innehåller fem perspektiv: Medborgare/brukare/kund, Ekonomi, Medarbetare, Utveckling och Samhälle. Styrkortets måluppfyllelse mäts och redovisas till politiken minst två gånger per år; i samband med delårsrapporten och årsredovisningen. Vissa delar mäts även i tertiäluppföljningen.

På kommunövergripande nivå redovisas måluppfyllelsen i varje perspektiv i det kommunövergripande styrkortet genom de styrtal och målvärden som fastställs. Det kommunövergripande styrkortet gäller och är styrande för alla verksamheter i organisationen.

Alla avdelningar och enheter upprättar egna styrkort i en verksamhetsplan som utgår från visionen, de gemensamma målen och strategierna. I avdelningarnas/enheternas verksamhetsplaner beskrivs de aktiviteter som krävs för att följa strategierna och som anses avgörande för att uppnå de

övergripande målen samt hur man avser att följa upp och mäta resultatet.

Budgetprocessen

Kommunfullmäktige styr kommunens verksamheter genom budgeten. Budgetdokumentet innehåller verksamhetsmål, ekonomiska ramar och budgetdirektiv som kan innebära vissa uppdrag.

Kommunfullmäktige antar vanligtvis kommande årsbudget del 1 på sitt sammanträde i juni. För valår antas den på nytt av nytilträdde kommunfullmäktige i november.

Budgetprocessen inleds med en allmänpolitisk debatt där ledamöterna lyfter fram och debatterar viktiga framtidsfrågor för kommunen. Den allmänpolitiska debatten är en grund för politiska ställningstaganden i budgetberedningens arbete.

Inför den årliga budgetprocessen tar förvaltningen fram planeringsförutsättningar. Detta är en samling av fakta som kan påverka kommande årsbudget och fungerar som grund för planeringsarbetet på avdelningarna inför kommande budgetarbete.

Arbetet med att ta fram ett förslag till kommande årsbudget med flerårsplan leds av budgetberedningen. Den består av kommunstyrelsens presidium samt ordföranden i samhällsbyggnadsnämnden och utskotten. Ytterligare ledamöter kan adjungeras. Budgetarbetet genomförs i nära samverkan med kommunledningsgruppen. Innevarande årsbudget används som utgångspunkt för arbetet.

Kommunfullmäktige tilldelar respektive nämnd och utskott en nettoram i form av ett anslag som dessa ansvarar för.

Uppföljning

Samtliga nämnder och utskott lämnar budgetuppföljning för mars-maj och augusti-december. Uppföljning med helårsprognos genomförs per mars, april (tertiäl 1), augusti (delårsrapport) och oktober. För helåret görs ett bokslut med årsredovisning. Vid delårsrapport och årsredovisningen följs kommunmål och eventuella uppdrag upp. Vid negativ avvikelse redovisas åtgärder, inom respektive avdelning, för att nå en budget i balans.

De kommunägda bolagen/stiftelserna ska redovisa sin verksamhet och ekonomi med budgetuppföljning och helårsprognos minst per augusti och december. Redovisningarna ingår i kommunens gemensamma delårsrapport och årsredovisning.

Uppföljning av investeringar sker fyra gånger årligen per april, augusti, oktober och december månad. Detta görs på projektnivå.

Intern kontroll

Kommunfullmäktige har antagit ett reglemente för intern kontroll. Nämnderna/utskotten fastställer årligen inför ett nytt budgetår en plan för intern kontroll. Nämnderna/utskotten genomför en uppföljning av den interna kontrollen inom sina verksamheter. En samlad bedömning för hela kommunen avges till kommunstyrelsen senast under februari månad.

Styrning av bolag

Aneby kommun har ett helägt bolag och har skapat två stiftelser.

Kommunfullmäktige fastställer ägardirektiv. Kommunstyrelsens presidium och kommundirektör har under året ägardialog med Aneby ordförande och VD utifrån bolagets utveckling och ägardirektiven. Kommunstyrelsen utövar sin uppsiktsplikt över bolaget genom ägardialog och genom att ta del av protokoll.

Tillsammans med Stiftelsen Aneby bostäder sker regelbundna dialogmöten under året utifrån verksamhetens utveckling mellan kommunstyrelsens presidium, kommundirektör och stiftelsens styrelse samt VD.

Stiftelsen kulturreservatet Åsens by har genom ett särskilt driftsavtal uppdrag att sköta förvaltning och utveckling av kulturreservatet. Dialogmöten sker regelbundet under året mellan kommunstyrelsens presidium, kommundirektör och stiftelsens presidium samt verksamhetsledare.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Kommunens ekonomiska förutsättningar ges i form av skatteintäkter och utjämningsbidrag. Det som påverkar hur dessa förutsättningar kommer att utvecklas beror på kommunens befolkningsutveckling och rikets skatteunderlag.

Ekonomisk utveckling

Den ekonomiska utvecklingen har de två senaste åren präglats av covid-19 pandemin och dess effekter på samhället. Under 2020 var konjunkturedgången var ett faktum, samtidigt kompenserade staten med olika krisåtgärder som mildrade effekterna inom svensk ekonomi. Utan korttidsarbete, statlig kompensation för ökade sjuklönkostnader, höjda ersättningsnivåer i A-kassan och tillfälligt slopad karenssdag skulle skatteunderlaget blivit betydligt svagare.

Under 2021 har det varit en stark konjunkturåterhämtning som fortsätter även 2022, enligt SKR (Sveriges kommuner och regioner, cirkulär 22:06). Den viktigaste förklaringen är höga tillväxttal för BNP, vilket förklaras av att företagen ökar sin produktion och hushållens konsumtion ökar.

Trots att BNP-nivån är återhämtad i många länder så tar det längre tid för antalet arbetade timmar att nå normalkonjunktur. Enligt SKR (cirkulär 22:06) kommer arbetsmarknaden att normaliseras på sikt. Under 2022 och 2023 kommer antalet arbetade timmar öka kraftigt. Scenariot för 2023-2025 utgår från att arbetsmarknaden når konjunkturrell balans under 2023 och att sysselsättningen därefter följer arbetskraftsutbudets utveckling.

Inflationen har stigit snabbt under 2021 i Sverige och i världen. Den höga inflationen är till stor del en följd av att energipriserna ökar markant. Bedömningen i den senaste skatteunderlagsprognosen (SKR, cirkulär 22:06) är att energipriserna och inflationen faller tillbaka mot slutet av 2022.

Den finansiella utvecklingen framöver kan dock förändras genom Rysslands invasion av Ukraina. Svensk ekonomi och svenska konsumenter kan komma att påverkas genom stigande energi, drivmedels- och livsmedelspriser samt ökad finansiell osäkerhet på världens aktiemarknader. Sveriges handel med Ryssland är dock begränsad till cirka 1 procent export och import. (Pressmeddelande Finansdepartementet 28 februari 2022, "Potentiella ekonomiska konsekvenser för Sverige med anledning av Rysslands invasion av Ukraina).

Kommunens ekonomiska läge

Resultatet för 2020 blev 10,2 miljoner kronor. Detta var mycket tack vare de statliga insatserna i form av tillfälliga generella statsbidrag. Detta medförde att Aneby kommun kunde återställa det negativa resultatet från 2019 och samtidigt avsätta medel till RUR (resultatutjämningsreserven) för att möta kommande konjunkturförsämringar.

Under året har det genomförts åtgärder i verksamheten för att komma till rätta med de alltför höga kostnaderna, vilket har gjorts under pågående pandemi. Att nå en budget i balans och hållbar ekonomi över tid är ett pågående arbete. Det är en kontinuerlig omställning i verksamheten mot effektivare processer. Pandemin har medfört att vissa åtgärder inte har kunnat utföras i den takt som önskats men samtidigt har pandemin medfört andra positiva effekter, exempelvis en snabbare takt i digitaliseringsarbetet.

Under 2021 har konjunkturuppgången varit ett faktum och de ekonomiska förutsättningarna har förstärkts. Trots att verksamhetens nettokostnad visar på -12,6 miljoner kronor, redovisar kommunen ett överskott mot budget om 5,2 miljoner kronor. Skatteintäkterna som påverkas av konjunkturen har stor del i resultatet, cirka 11 miljoner kronor. Samtidigt har det varit fortsatt låga räntenivåer som påverkar resultatet positivt.

Under 2021 har Aneby kommun hanterat en avsättning i redovisningen avseende sluttäckning av deponin i Hullaryd. Tidplanen är att deponin är sluttäckt 2028 till en återstående kostnad om cirka 22 miljoner kronor. AMAQ har avsatt medel för del av sluttäckningen men det innebär också att kommunen har gjort en avsättning om resterande del, 16 miljoner kronor. Effekten av detta innebär att en försämring av det egna kapitalet, och därmed soliditeten, som speglar den långsiktiga

betalningsförmågan. Resultatet för året tillsammans med att kommunen har lyckats minska de långsiktiga skulderna så har Aneby kommun till viss del klarat att stärka upp den försämrade betalningsförmågan.

Tack vare det goda resultatet ger det möjlighet att kunna investera för framtiden och planera för den kommande demografiutmaningen, som innebär ökade välfärdsbehov och brist på arbetskraft.

Befolkningsutveckling

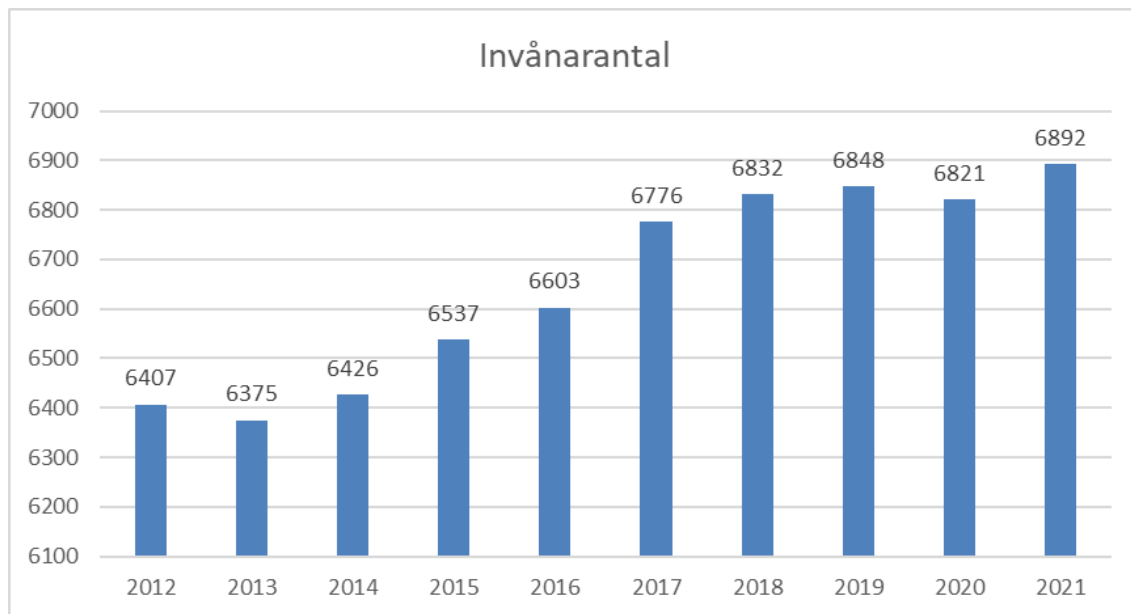
De senaste åren har visat på en stark befolkningsutveckling och ett högt demografiskt tryck i Sverige. Framöver visar prognoserna från SCB (Statistiska centralbyrån) på en lägre befolkningstillväxt (Ekonomirapporten SKR, oktober). Dock kvarstår det demografiska gapet där barn, unga och framför allt äldre ökar snabbare än gruppen i arbetsför ålder. Detta innebär utmaningar när färre personer ska försörja allt fler.

Det senaste året har Aneby visat på en stark befolkningsutveckling efter det tillfälliga tappet under 2020. Vid jämförelse mellan 2020 och 2021 är det en ökning om 71 invånare, från 6821 till 6892. Framförallt är det ett positivt flyttnetto som förklarar ökningen. Sedan 2012 är befolkningsökningen 7,57 procent.

Den ökade byggnationen som sker förklarar en del av ökningen. Närheten till Jönköping ger en fördel och efterfrågan på bostäder på landsbygden ökar.

Det övergripande målet i kommunens översiktsplan är att öka befolkningen till 7 000 invånare år 2025. Utifrån den tillväxt som visas kommer det att vara möjligt.

Aneby kommuns budget inför kommande år baseras på invånarantalet den 1 november. Invånarantalet landade på 6 899 invånare, vilket innebär förbättrade förutsättningar framåt. Dock påverkar det demografiska trycket en ökad efterfrågan på kommunal verksamhet. Det visar sig genom ett ökat investeringsbehov och ökade driftkostnader inom barn- och utbildningsavdelningen men även inom sociala avdelningen i arbetet med barn och unga.

Bostadsmarknad

För att kunna möta en växande befolkning i kommunen behöver antalet bostäder öka. Ett flertal byggprojekt är påbörjade eller planeras av privata aktörer för de närmaste åren.

- Kvarteret Linden är köpt av en privat aktör och inom en 5-årsperiod kommer ett 30-tal lägenheter ha renoverats. En utökning totalt med cirka 10-15 lägenheter.
- Hillerstorp, väster om Parkskolan, pågår fortsatt arbete med 14 nya mindre hyreslägenheter som uppförs i privat regi. Inflyttning är beräknad till våren 2022.

- Skärsjö udde, flertalet tomter har sålts under året. I nuläget finns två lediga tomter kvar till försäljning.
- Kv Gurkan, fastigheterna är sålda och bygglovsansökan har inkommit för uppförande av 31 hyreslägenheter.
- Lövviken, ny detaljplan har antagits och vunnit laga kraft. Det innebär sju nya villatomter med utsikt över Bunn.
- Fågelkärr, ett positivt planbesked har lämnats på en förfrågan om en ny detaljplan nordöst om och intill befintligt område. Den nya detaljplanen kan översiktligt ge 12-20 nya villatomter. Ett planavtal har tecknats med exploitören.
- Grankärr, ett positivt planbesked har lämnats efter ansökan om en ny detaljplan söder om det befintliga fritidshusområdet. Någonstans mellan 10-20 tomter kan en ny detaljplan omfatta. Planavtal tecknas i början av 2022.

Sammanfattningsvis kan konstateras att bostadsbyggnationen har tagit rejäl fart och under 2021 beviljades bygglov för totalt 58 lägenheter i kommunen, en historiskt hög siffra.

Arbetsmarknad

För december månad rapporterade Aneby en total arbetslöshet motsvarande 6,3 procent. Det är en minskning jämfört med samma tidpunkt i fjol (-1,1 procentenheter). Även om arbetslösheten i Aneby minskar, så ligger den fortfarande över snittet för hela Jönköpings län som uppgår till 5,8 procent, för landet i sin helhet uppgår arbetslösheten för samma period till 7,2 procentenheter.

För Aneby betyder det att 210 av kommunens 3 333 invånare i åldern 16 till 64 år var inskrivna som arbetssökande, detta är 43 färre än i december 2020. Det är åttonde månaden i följd som arbetslösheten i Aneby är lägre än den var under samma tidpunkt året innan.

Precis som den totala arbetslösheten, sjunker arbetslösheten bland unga (-1,5 procentenheter). I december var 10,9 procent av 18–24-åringarna inskrivna som arbetssökande (motsvarande 33 personer). Det innebär en minskning med 13 personer på ett års sikt. Det är första gången på 18 månader som arbetslösheten bland unga minskar.

Arbetslösheten bland utlandsfödda var 23,9 procent i Aneby under december månad, detta motsvarar 119 av 498 personer. Det är 3,5 procentenheter färre än vid samma tidpunkt i fjol (-15 omräknat i antal personer). Sedan februari 2021 har arbetslösheten bland utlandsfödda minskat från 26,2 till 23,9 procent. Skillnaden i arbetslöshet mellan utrikesfödda och hela befolkningen är 17,6 procentenheter i Aneby.

En lokal överenskommelse finns mellan Arbetsförmedlingen och Aneby kommun. Samverkan prioriterar arbetslösa som står långt från arbetsmarknaden och samverkan har också ett särskilt fokus på långtidsarbetslösa, ungdomar och utrikesfödda. I överenskommelsen finns en mötesstruktur både på chefs- och handläggarnivå.

Regelbundna träffar hålls med Arbetsförmedlingen på handläggarnivå. Träffarna syftar till att samtliga arbetslösa med försörjningsstöd ska delta i en arbetsmarknadsutbildning eller ett arbetsmarknadsprogram. Fortbildning är av yttersta vikt för etablering på arbetsmarknaden.

Det har även under 2021 varit möjligt att anställa personer på så kallade extratjänster inom offentlig verksamhet eller ideell verksamhet. Arbetsmarknadscoacherna har tät kontakt med Arbetsförmedlingen för att identifiera de som har rätt till en extratjänst. Av ungefär 70 personer som haft en extratjänst är det endast ett fåtal som i dagsläget uppbär försörjningsstöd.

Finansiella risker

I kommunkoncernen finns extern upplåning om 485 miljoner kronor, varav kommunen står för 129 miljoner kronor. I kommunkoncernen finns 95 procent av lånen hos Kommuninvest.

Ränterisk

Det finns en risk att räntenivåerna stiger utifrån den utveckling som sker på finansmarknaden. Detta skulle öka kostnaderna för kommunkoncernen. För att ha kontroll över risken eftersträvas förutsägbarhet och en långsiktig strategi. I finanspolicyn finns riktlinjer för att hantera ränterisker.

Räntebindningen ska ha en genomsnittlig duration på 2,5 år, maximalt 35 procent av ränteförfallen får ligga inom ett år och de genomsnittliga räntekostnaderna ska inte fluktuera mer än 0,65 procent mellan åren. Kommunen såväl som kommunkoncernen totalt uppfyller kraven i finanspolicyn.

Finansieringsrisk

Kommunkoncernen vill undvika att alla lån förfaller samtidigt och strävar efter en jämn förfalloprofil. I finanspolicyn anges kraven om genomsnittlig kapitalbindningstid om 2,5 år och att maximalt 35 procent av kapitalet får förfalla inom ett år. Kommunen såväl som kommunkoncernen uppfyller kraven i finanspolicyn.

Pensionsförpliktelser

Pensionsåtaganden intjänade före 1998 ska enligt gällande redovisningsregler redovisas utanför balansräkningen och tas istället upp som en ansvarsförbindelse. När pensionerna som tjänats in före 1998 betalas ut belastas resultatet. Den del av pensionsåtagandet som avser intjänande efter 1998 redovisas som avsättningar i balansräkningen. Det totala pensionsåtagandet uppgår per 2021-12-31 till 133,2 miljoner kronor inklusive löneskatt, varav 8,4 miljoner kronor avser avsättningar i balansräkningen och 124,7 miljoner kronor finns utanför balansräkningen som ansvarsförbindelse. Förändringen mellan åren inkluderar de nya livslängdsantagen enligt RIPS vilket har påverkat att avsättningarna ökat med 6 procent och ansvarsförbindelsen med 2 procent.

Kommunen finansierar pensionsförpliktelserna med försäkring om 21 procent och resterande med återlånade medel.

Kommunen följer Rådet för kommunal redovisning RKR R10 gällande värdering och upplysningar om kommunens pensionsförpliktelser. Upplysningar om förpliktelserna finns i not 19 och 23.

Pensionsförpliktelse	Kommunen 2020	Kommunen 2021
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	136,7	133,2
a. Avsättning inkl. särskild löneskatt	7,7	8,4
b. Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	128,9	124,7
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	29,4	33,7
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsstiftelse	0,0	0,0
Summa pensionsförpliktelse (inkl. försäkring och stiftelse)	166,1	166,9

Förvaltade pensionsmedel - marknadsvärde		
Totalt pensionsförsäkringskapital	31,5	35,8
Varav överskottsmedel	1,1	3,7
Totalt kapital, pensionsstiftelse	0,0	0,0
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	0,0	0,0
Summa förvaltade pensionsmedel	31,5	35,8

Finansiering		
Återlånade medel	134,6	131,0
Konsolideringsgrad	19%	21%

Uppgifterna har kompletterats med uppgifter från KPA samt pensionsförpliktelser i form av ansvarsförbindelse som har tryggats i pensionsförsäkring enligt uppgifter från Skandia. Avser både 2020 och 2021.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har Aneby kommun fortsatt med effektiviserings- och utvecklingsarbete i hela organisationen för att skapa ett resultat i balans och kunna möta framtiden utifrån, inte minst, de demografiska utmaningar kommunen står inför. Omställningsarbetet innebär förändrade arbetssätt i syfte att långsiktigt skapa en hållbar helhet av god insatskvalité, god arbetsmiljö och god ekonomi. Arbetet med att växla om till ett arbetssätt med utgångspunkt i invånarnas behov och förutsättningar sammanfattas inom begreppet Nära Vård, men är trots namnet ett arbete som sker över hela kommunkoncernen.

Covid-19 pandemin har under 2021 fortsatt att påverka samhället och hela den kommunala verksamheten i allra högsta grad. Sjukdomen har drabbat både medarbetare och brukare. Hög personalfrånvaro har vid tillfällen orsakat bemanningsutmaningar och har inneburit en fortsatt hög belastning på verksamheterna. Under året har förändringar skett löpande av rekommendationer och restriktioner med anledning av smittspridningen vilket har krävt snabb omställning utifrån förändrade förutsättningar. Trots den ansträngda situationen som har varit tar kommunkoncernen med de positiva effekterna som pandemin bidragit med, såsom digitaliseringsarbetet och lärdomar av samarbete och prioriteringar inför återgång blir ett någorlunda normalläge igen. En annan positiv förändring är "hemester" som har skapat fler besökare till kommunens besöksmål såsom Kulturreseptatet Åsens by. Utifrån det finansiella perspektivet har pandemin påverkat satsningar från staten, mer bidrag har gått till äldreomsorgen som ett resultat av de brister som covid-19 satte fokus på under 2020. Konjunkturer har också återhämtat sig starkt under året, efter den konjunkturkollaps som inträffade under föregående år, vilket har gett högre skatteintäkter för året.

Under hösten 2020 inträffade en omfattande och kostsam vattenskada på Parkskolan. Under hela 2021 har renoveringsarbete pågått och det har inneburit omprioriteringar i investeringsbudgeten. Under senhösten 2021 upptäcktes ännu en akut vattenläcka, i Sunhults skola. Det innebar att skolan fick utrymma tre av klassrummen samt matsal. Undervisningen har bedrivits i tillfälliga lokaler samt genom hemundervisning. Båda dessa vattenskador gör att det har varit en ansträngd tid både för personal och elever som alla har hanterat situationen på ett föredömligt sätt.

Resultatet i Medarbetarundersökningen som genomfördes mitt under pandemin visar trots det, för andra året i rad, ett betydligt bättre resultat än föregående år. Även den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet visar på ett väl utfört arbetsmiljöarbete under pågående pandemi.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Aneby kommun har antagit riktlinjer för god ekonomisk hushållning. God ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv innebär bland annat att varje generation själv måste bära kostnaderna för den service, omsorg och tjänster som den konsumerar. God ekonomisk hushållning ur ett verksamhetsperspektiv tar sikte på kommunens förmåga att driva verksamheten på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Enligt riktlinjerna, för att uppnå god ekonomisk hushållning krävs att:

- Samtliga finansiella mål har uppnåtts under räkenskapsåret.
- En övervägande del av verksamhetsmålen har uppfyllts under året eller utvecklats i en positiv riktning i förhållande till målformuleringen.

Aneby kommuns strategiska mål och uppdrag beskrivs i det kommunövergripande styrkortet som består av fem perspektiv; medborgare/brukare/kunder, ekonomi, medarbetare, utveckling och samhälle. Det är de övergripande styrtalet som utvärderas för god ekonomisk hushållning.

Antalet styrtalet har minskats till två per perspektiv och möjligheten att redovisa dem redan vid tertiär- och delårsuppföljningarna har ökat. Det tillsammans med att antalet politiska prioriteringsområden har minskat har gjort det möjligt för verksamheterna att arbeta mer fokuserat med beslutade styrtalet och därmed också kunnat bidra till ökad måluppfyllelse.

Under 2021 har kommunkoncernen inlett dialoger i arbetet med att följa upp god ekonomisk hushållning inom koncernen. Detta arbete kommer utvecklas ytterligare framöver.

Symbol	Innebörd	Gränsvärde
	Styrtalet är uppnått	100 %
	Styrtalet är delvis uppnått	90 – 99 %
	Styrtalet är inte uppnått	0 – 90 %

Styrtalet illustreras med ovan symboler i kommunens balanserade styrkort.

Under respektive perspektiv rapporteras uppdragen utifrån budgetdirektivet i Budget 2021.

Finansiell analys

Den finansiella analysen utgår från fyra finansiella aspekter. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller inte.

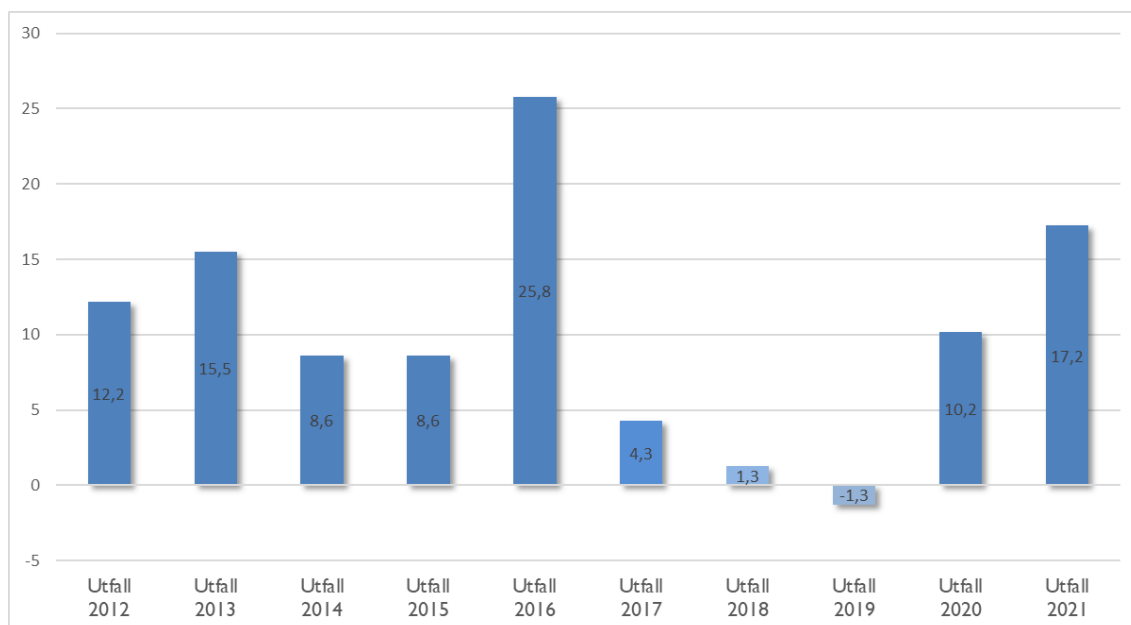
- Finansiellt resultat
- Kapacitetsutveckling
- Riskförhållanden
- Kontroll över finansiell utveckling

Resultat och kapacitet

Årets resultat

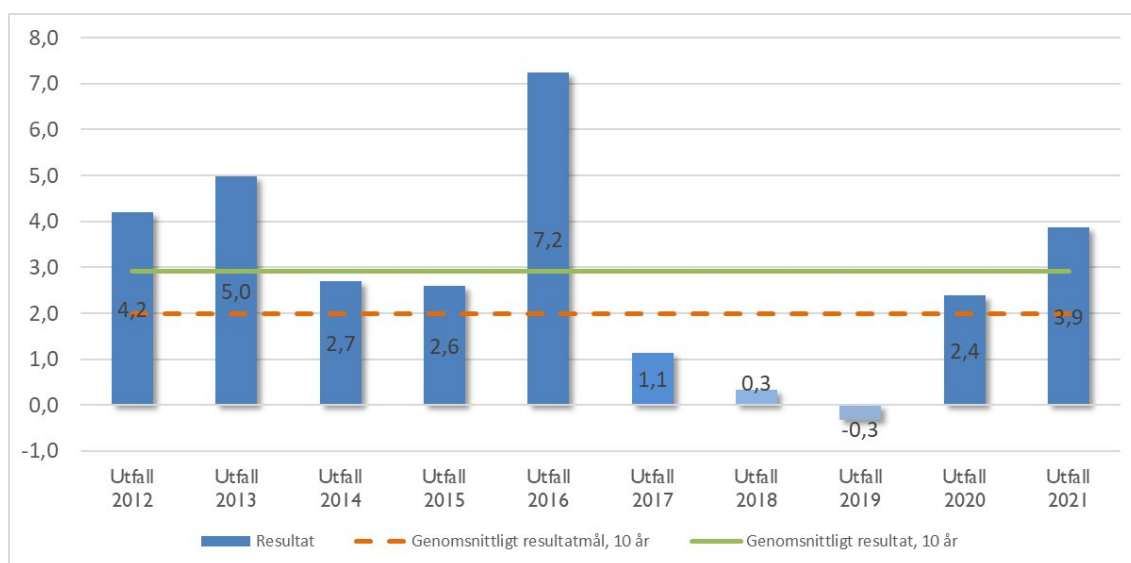
Kommunkoncernen redovisar för 2021 ett positivt resultat om 17,9 miljoner kronor, varav Aneby kommun visar ett positivt resultat om 17,2 miljoner kronor. Resultatet för kommunen är 5,2 miljoner kronor bättre än budgeterad resultat.

Konjunkturförbättringen under året påverkar att skatteunderlaget har förbättrats motsvarande 11 miljoner kronor och är en starkt bidragande orsak till det positiva resultatet.

Årets resultat i miljoner kronor 2012-2021

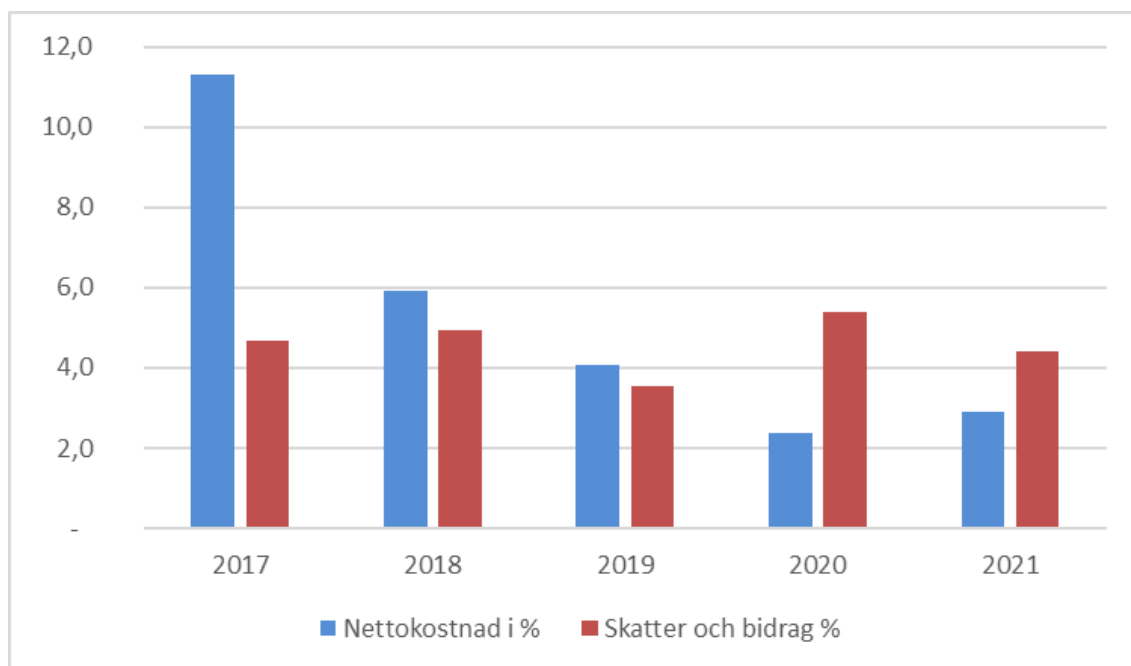
Aneby kommuns finansiella mål, ett resultat om 2 procent, är satt för att över en tioårsperiod ha en soliditet och likviditet som klarar att självfinansiera investeringar. Årets resultat ger 3,9 procent och över en tioårsperiod blir resultatet 2,9 procent. För att kompensera de sämre resultatnivåerna för 2017-2019 krävs högre resultatnivåer än 2 procent de kommande åren för att klara det finansiella målet. En högre resultatnivå krävs även för att kunna möta investeringsbehoven de närmaste åren.

Årets resultat i procent av skatter och bidrag 2012-2021

Nettokostnads- och skatteutveckling

Ett annat mått på den ekonomiska balansen mellan löpande intäkter och löpande kostnader är att jämföra ökningstakten avseende skatter och bidrag med nettokostnadens ökningstakt. Det krävs en långsiktig balans mellan dessa för att kunna upprätthålla en god ekonomisk hushållning.

Nettokostnads- och skattentveckling 2017-2021

Utfallet för 2021 är att nettokostnaden har ökat med 2,9 procent och skatter och bidrag har ökat med 4,4 procent. Ökningen av skatter och bidrag för året beror framförallt på högre skatteintäkter utifrån konjunkturutvecklingen. Nettokostnadsökningen beror på en minskning av intäkter. Kostnaderna ligger kvar på samma nivå som tidigare. Det är positivt att nettokostnadsutvecklingen är på en klart lägre nivå än tidigare och det är viktigt att fortsätta arbeta för att vara i balans med skatteutvecklingen och därmed nå grunden i god ekonomisk hushållning.

Nettokostnaderna kan även ställas i relation till skatter och bidrag per år. Om relationen visar att nettokostnaderna överstiger 100 procent finns risk att kommunens egna kapital får användas för den löpande driften. De sista två åren visar på bättre balans mellan kommunens kostnader och intäkter.

	2017	2018	2019	2020	2021
Verksamhetens nettokostnader/skatter och bidrag (%)	99,1	100,0	100,5	97,6	96,2

Nettokostnader i relation till skatter och bidrag 2017-2021

Investeringar

Kommunkoncernens totala investeringar uppgår till 79 miljoner kronor utifrån ägarandel.

Kommunens investeringsutfall blev 16,8 miljoner kronor och kan jämföras med investeringsbudgeten om 44,7 miljoner kronor.

Investeringsvolymen har minskat de senaste två åren, samtidigt är investeringsbehoven stora vilket avspeglas i den budgeterade nivån. Investeringarna är nödvändiga för att hantera den demografiska utvecklingen men långsiktigt behöver investeringsnivån ner till nivåer som kan självfinansieras. Under 2021 har fördröjningar i investeringsprojekt lett till att budgeten endast förbrukats till 38 procent.

När kommunens löpande driftverksamhet har finansierats bör en tillräckligt stor andel av skatteintäkterna återstå för att finansiera årets investeringar. Detta mäts genom nyckeltalet självfinansieringsgrad av investeringar. Ett värde över 100 procent innebär att kommunen kan självfinansiera sina investeringar för året. Tack vare en låg investeringsnivå tillsammans med årets

resultatnivå gör att självfinansieringsgraden är hög. Under året har kommunen därmed kunnat minska låneskulden om 25 miljoner kronor.

Samtidigt är det värt att belysa vikten av att planerade investeringar genomförs för att inte riskera att få dyra underhållskostnader längre fram. I budgetplaneringen hanteras frågan utifrån ett likviditetsperspektiv och därmed även utifrån självfinansieringsperspektivet.

Självfinansiering av investeringar	2017	2018	2019	2020	2021	Snitt 5 år
Kvarstående skatter efter löpande drift mnkr	16,8	15,6	13,6	27,2	36,6	22,0
Årets nettoinvesteringar mnkr	28,9	60,7	55,6	21,5	16,8	36,7
Självfinansieringsgrad av investeringar (%)	58	26	24	127	218	60

Självfinansieringsgrad 2017-2021

Risk och kontroll

Kassalikviditet

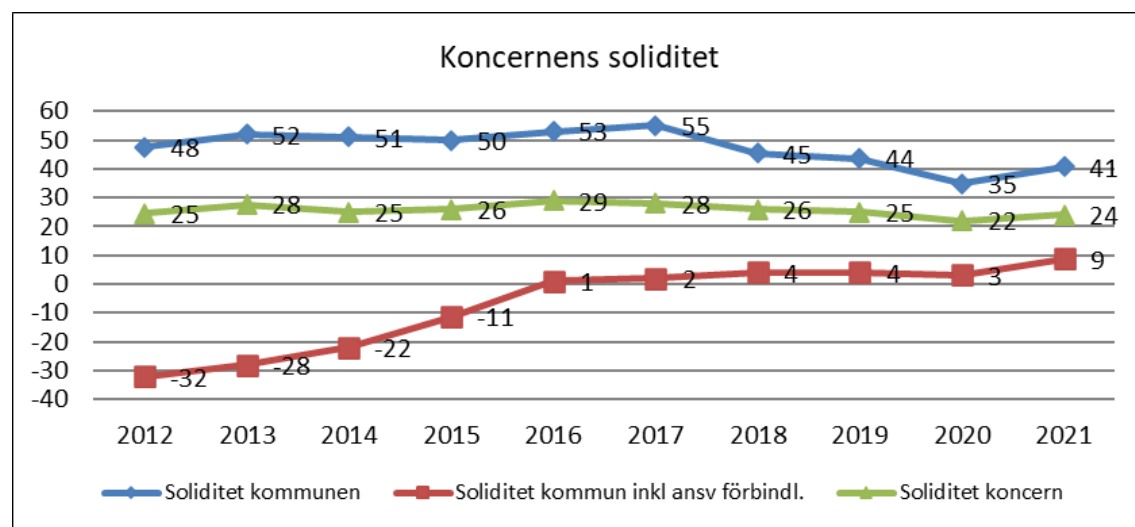
Kassalikviditet är ett mått på kommunens kortsiktiga handlingsberedskap. En låg investeringsnivå tillsammans med årets resultat har medfört en starkt likviditet. Kassalikviditeten ska även ställas i relation till soliditetens utveckling. En ökande kassalikviditet i kombination med en oförändrad eller förbättrad soliditet är ett tecken på att kommunens totala finansiella handlingsutrymme har stärkts.

	2017	2018	2019	2020	2021
Kassalikviditet (%)	70	77	45	126	123

Kassalikviditet 2017-2021

Soliditet

Soliditeten är ett mått på det långsiktiga finansiella handlingsutrymmet och anger hur stor del av de totala tillgångarna som finansierats med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är därför att soliditeten över tid utvecklas positivt. Det innebär att skuldsättningsgraden minskar och att det finansiella handlingsutrymmet ökar.

Soliditet inklusive och exklusive ansvarsförbindelsen 2012-2021

Under 2021 har kommunen minskat den ingående balansen för eget kapital och avsatt medel för sluttäckning av Hullarydsdeponin om 16 miljoner kronor. Detta innebär även att nyckeltalet för 2020 har förändrats. Föregående år visade på 39 procent exklusive ansvarsförbindelsen men minskar till 35 procent till följd av avsättningen.

Trots det försämrade finansiella utrymmet på grund av avsättningen, har soliditeten stärkts under 2021. Kommunkoncernens soliditet håller sig mer stabil och följer kommunens utveckling.

Pensionsförmåner intjänade före 1998 redovisas utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om denna tas med i soliditetsberäkningen blir soliditeten lägre. Soliditeten har förbättrats jämfört med tidigare år och utvecklas positivt över tid, i takt med att pensionsskulden minskar. Förändrade livslängdsantaganden gör att minskningen av skulden inte blir lika stor för 2021.

Budgetföljsamhet

Budgetföljsamheten kan analyseras utifrån organisationens möjlighet att kontrollera ekonomin. Ju lägre budgetavvikelse desto större kontroll. Aneby kommun har under några år arbetat intensivt med åtgärder för att nå en budget i balans. Resultatet av budgetföljsamheten visar på en positiv utveckling, vilket även speglar det arbete som sker i verksamheten. Det finns fortfarande större avvikelser inom enskilda utskott där arbete fortsätter med att nå en hållbar ekonomi.

	2017	2018	2019	2020	2021
Budgetföljsamhet (%)	-3,2	-3,7	-3,2	-2,7	-2,3

Utskottens/nämndens budgetavvikelse i relation till verksamhetens kostnader 2017-2021

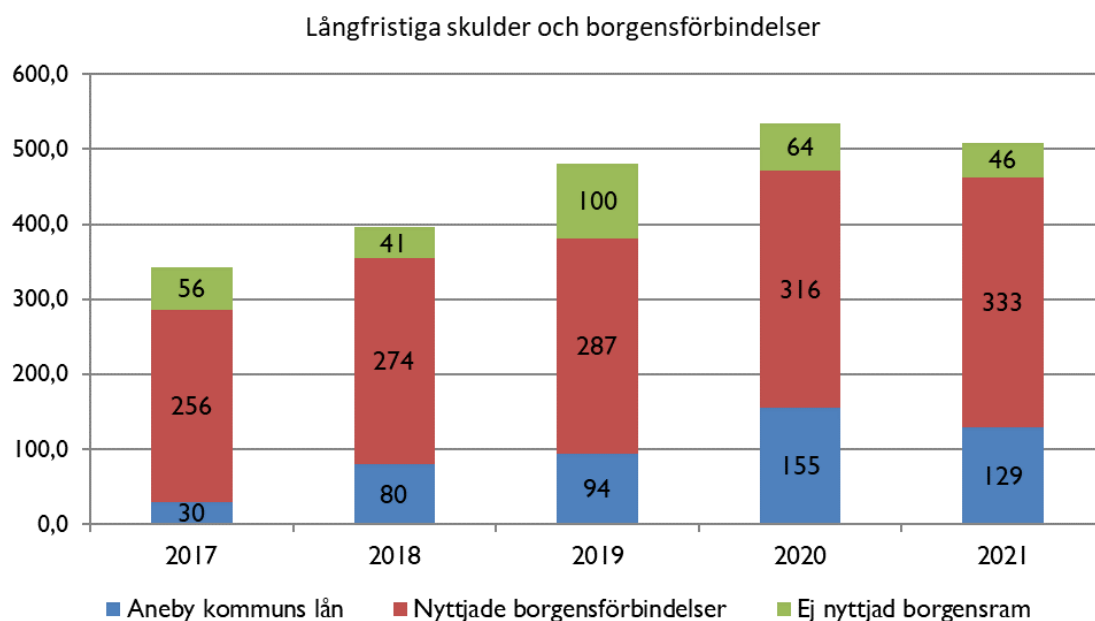
Kommunen arbetar inte med tilläggsbudgetar under året, vilket i vissa fall kan påverka budgetföljsamheten negativt då förändringar i den statliga finansieringen under året hanteras i kommande budgetarbete.

Låneskuld och borgensåtagande

Koncernens låneskuld uppgår till 485 miljoner kronor, vilket är en minskning om 5 miljoner kronor jämfört med 2020. Investeringsbehoven är fortsatt stora inom koncernen för att klara välfärden, bostäder och VA-försörjningen. Kommunens lån uppgår till 129 miljoner kronor, en minskning om 26 miljoner kronor.

Kommunens borgensåtagande per 2021-12-31 var 333 miljoner kronor, varav 208 miljoner kronor för Stiftelsen Aneby Bostäder och 122 miljoner kronor för Aneby Miljö & Vatten AB. Borgensförbindelsernas nyttjande har ökat med 17 miljoner kronor jämfört med 2020-12-31.

Kommunkoncernens gemensamma investeringsbehov ingår i budgetarbetet för att kunna prioritera och planera för kommande lånebehov.

Långfristiga skulder och borgensförbindelser 2017-2021

Finansiella mål

I Aneby kommuns övergripande styrkort för 2021 följs två styrtal upp inom perspektivet Ekonomi.

Perspektiv: Ekonomi

Arbetet för att uppnå en budget i balans och skapa hållbara förutsättningar över tid har genomsyrat budgetprocessen såväl som uppföljningsprocessen. Resultatmålet är ett snitt på 10 år, vilket gör att det enskilda årets resultat inte hamnar i fokus. Om budgetnivån inte nås för ett enskilt år hanteras det i kommande budgetarbete för att återigen stärka ekonomin genom att arbeta med förändrade arbetssätt och anpassa resultatnivå efter investeringsbehov.

I budgetprocessen har arbetet med investeringar påbörjats tidigare dels för att anpassa resultatnivån utifrån investeringsbehoven för att i möjligaste mån klara en självfinansiering, men även för att ha en god planering för att undvika kostsamma underhållskostnader. I budgetarbetet inför 2021 konstaterades att det krävdes minskade kostnader om 23 miljoner för att nå en resultatnivå om 2 procent. Därmed beslutades åtgärdsplaner tidigt under 2020 och för att kunna nå en ekonomisk effekt fullt ut under 2021. Inom vissa områden har kostnaderna ökat ytterligare under 2021. Dessa har varit svåra att styra över, vilket har resulterat i ytterligare åtgärder. Vid varje uppföljning under året återkopplar verksamheten de åtgärder som har genomförts och som ska genomföras för att nå en budget i balans.

Soliditeten för 2020 försämrades på grund av avsättningen för sluttäckning av Hullarydsdeponin. Tack vare resultatnivån för 2021 samt minskning av de långsiktiga skulderna har det egna kapitalet kunnat stärkas under 2021, vilket förbättrar soliditeten.

De finansiella målen, som kommunfullmäktige har beslutat, uppnåddes vid årets slut. Däremot kommer det kvarstå arbete även under 2022 för att verksamhetens nettokostnader ska nå en budget i balans. Den finansiella analysen visar dock på att åtgärderna som genomförts har gett resultat.

Kommunkoncernens bolag, stiftelser och förbund visar samtliga på ett positivt resultat, målen som är uppsatta är helt eller delvis uppnådda och bidrar positivt till kommunkoncernen som helhet.

Aneby kommuns ekonomi är hållbar och i balans

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Årets resultat som andel av skatt och generella bidrag i procent, genomsnitt under de senaste 10 åren.	2%	2,9%	Resultatnivån för år 2021 är 3,9 procent. Genomsnittet på 10 år ger 2,9 procent vilket innebär att målet är uppnått.
	Soliditeten (exklusive ansvarsförbindelsen) i procent, genomsnitt under de senaste tre åren.	40%	40%	Aneby kommun klarar målet om 40 procent på 3 år. För år 2021 är soliditeten 41 procent.

Soliditeten inom koncernen är stabil och följer kommunens utveckling. Soliditeten för året och genomsnittet på 3 år visar båda på 24 procent.

Verksamhetsmässiga mål

De verksamhetsmässiga målen sammanfattas på den övergripande nivån i åtta styrtal inom perspektiven Medborgare/brukare/kunder, Medarbetare, Utveckling och Samhälle.

Perspektiv: Medborgare, brukare och kunder

Uppdraget är att identifiera och anpassa ambitionsnivån i verksamheterna till befintliga resurser, med hänsyn tagna till godkänd nivå avseende attraktivitet och uppfyllelse av lagkrav. Det ekonomiska resultatet i årsredovisningen, med minskade kostnader framför allt inom sociala avdelningen, sett i skenet av nöjdheten i genomförda brukarundersökningar, är slutsatsen att ambitionsnivån är tillfredsställande.

Kommunens ambition kring attraktivitet och att erbjuda invånarna ett gott liv tydliggörs i den medborgarenkät som gjordes under året. Utifrån medborgarenkäten går att utläsa att invånarna i stort ger goda omdömen kring kommunens olika verksamheter och tjänster. Det snabba flödet av bostäder som läggs ut till försäljning är också en indikation på kommunens attraktivitet. Resultatet kring nöjdhet vad gäller bemötande av tjänsteman då medborgare kontaktat kommunen så ligger det på 87 % i jämförelse med riket där andelen nöjda utgör 81 procent. Mätningen avseende hur positivt Aneby upplevs som plats att bo och leva på, säger 95 procent att det är positivt. I jämförelse med våra grannkommuner där andelen positiva är 91 procent.

En omfattande satsning har gjorts i riktning mot en lärande och tillitsbaserad organisation. Effekten av det blir en god arbetsmiljö för medarbetaren och ett gott insatskapital och kostnadseffektivitet gentemot invånaren. Ett led i den lärande organisationen handlar om samarbete mellan avdelningarna där ett horisontellt arbete kan ge bra förutsättningar till arbete och utbildning för medborgarna. Här samverkar sociala avdelningen och barn och utbildningsavdelningen tillsammans med arbetsförmedlingen. Totalt har 378 individer, under året, ingått i SAMSA (Samverkan, Aktivitet, Mot Studier & Arbete). Av dessa har 41 arbete idag, 40 individer har gått vidare i reguljära studier och 107 har valt att komplettera sin utbildning. Aneby kommun har en hög ambitionsnivå med små resurser där det under året gett goda resultat.

”Ett gott liv i en hållbar och växande kommun” är Aneby kommuns vision som också pekar ut riktningen för näringslivet i Aneby. Uppföljningen av Näringslivsstrategin 2020-2024 för Aneby kommun visar på förbättrade resultat avseende företagsklimatet i kommunen. Målet är att nå minst snittbetyget 4,0. För 2021 är betyget 4,1. Genom dessa goda resultat så stärks varumärket Aneby.

Aneby kommuns medborgare, företagare, besökare och externa aktörer får tjänster av god kvalitet, detta med ett gott bemötande där man känner förtroende och delaktighet.

Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 — Jag trivs med de tjänster och den service som erbjuds från Aneby kommun.	3	4,2	Mätningar har genomförts inom Sociala avd., Samhällsbyggnadsavd., Barn- och utbildningsavd. och kostverksamheten inom Kommunserviceavd.
 — Jag kan tänka mig att rekommendera andra att bosätta sig i kommunen.	3	3,5	Resultat från barn- och utbildningsavdelningens enkäter samt inom kostverksamheten.

Styrtalet: "Jag trivs med de tjänster och den service som erbjuds från Aneby kommun", har undersökts bland avdelningarnas olika brukare/kunder i ett antal enkäter under året och visar att målvärdet är 4,2.

Styrtalet: "Jag kan tänka mig att rekommendera andra att bosätta sig i kommunen", undersöks i ett par enkäter i kommunens verksamheter och når resultatet 3,5.

Det som kan konstateras är att det är en mer omfattande befolkningsökning än den prognos som är lagd vilket kan tolkas som att det är attraktivt att flytta till Aneby kommun.

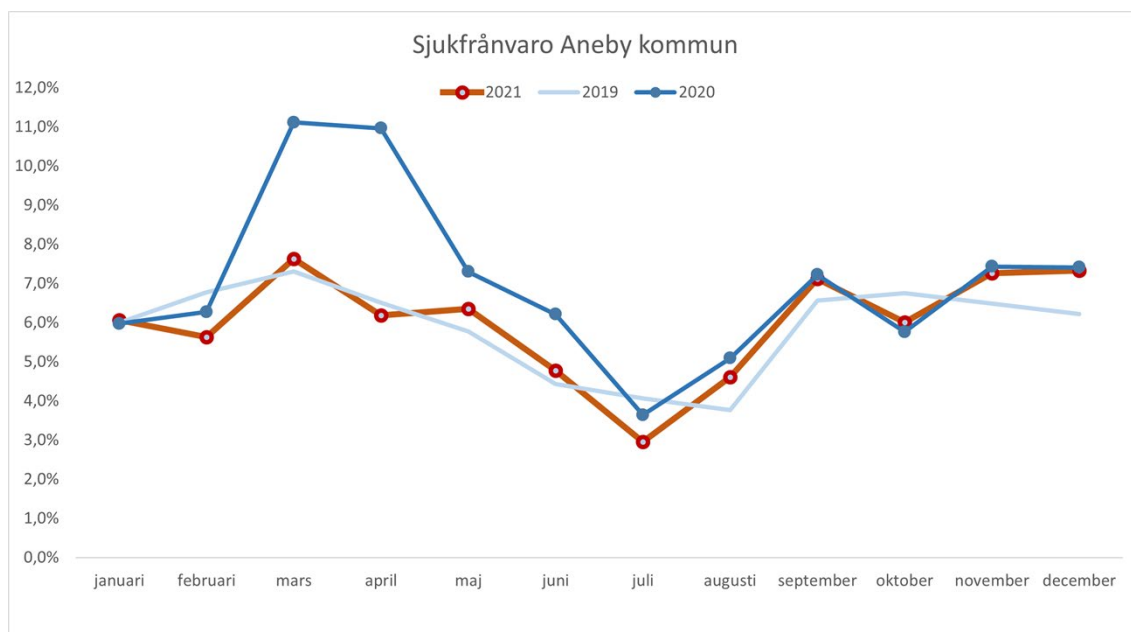
Perspektiv: Medarbetare

Under 2021 har det hälsofrämjande arbetet varit ett av flera fokusområden som framförallt HR-enheten har arbetat aktivt med som en strategi, för att behålla kompetens och upplevas som en attraktiv arbetsgivare. Det har också varit viktigt att arbeta systematiskt med arbetsmiljöarbetet och löpande följa upp riskbedömningar kopplat till pandemin. Under 2021 har flera åtgärder genomförts för att minska smittspridningen och i den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet visar resultatet att det upplevs att medarbetare följt de rekommendationer som funnits i hög utsträckning. En rutin för hemarbete har arbetats fram och en mer generös och flexibel hållning i friskvårdshöjande aktiviteter inom verksamheterna har presenterats.

I kommunkoncernen används olika metoder för att kontinuerligt undersöka och följa upp hur medarbetarna upplever sin arbetssituation. Aneby kommun genomför en stor årlig medarbetarenkät, som också fungerar som psykosocial skyddsron. Resultatet har förbättrats från 2020, trots rådande pandemi. Andra, liknande undersökningar via hälsosamtal, medarbetarsamtal och APT-diskussioner indikerar att kommunkoncernen upplevs som en mer attraktiv arbetsgivare än under 2020. Det psykiska och fysiska måendet hos medarbetarna behöver dock stärkas och aktiviteter har genomförts under 2021 utifrån verksamheternas olika förutsättningar.

Pandemins effekt på sjukfrånvaron har minskat under 2021 men är fortfarande påtaglig. Då medarbetare inom koncernen ska följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer kan sjukfrånvaron öka plötsligt om förkylningssymtom uppstår i en personalgrupp och därmed innebära akuta bemanningsutmaningar. Inom de kommunala bolagen, som har få medarbetare och därför riskerar större svängningar i sjukfrånvaron procentuellt, har sjukfrånvaron ändå minskat jämfört med tidigare år med undantag för Stiftelsen Aneby bostäder som haft en sjukfrånvaro om 5,2% jämfört med målet om <3%. Målet för 2021 års sjukfrånvaro för Aneby kommun var att inte överstiga den totala sjukfrånvaron för 2019, dvs 5,9 %. Resultatet för 2021 överskrider målet med 3 procentenheter, men då bör hänsyn tas till att målet utgår från ett år utan pågående pandemi. Detta är mycket positivt och är en minskning från föregående års sjukfrånvaro om 7,1%.

I nedan bild visas sjukfrånvaron per månad för Aneby kommun för de 3 senaste åren.

Fokus fortsättningsvis är att arbeta för att stabilisera och minska sjukfrånvaron totalt i kommunkoncernen genom framför allt insatser för att stärka hälsan och välbefinnandet hos medarbetarna. HR kommer fortsättningsvis löpande att följa upp sjukfrånvaron varje månad, och tillsammans med berörda chefer arbeta aktivt för att sjukskrivna medarbetare ska kunna återgå i arbete så snart som möjligt.

Under 2021 har flera större arbeten gjorts för att stärka medarbetares förutsättningar. Aneby kommun har tillsammans med fackliga parter tagit fram ett nytt samverkansavtal med delaktighet i fokus. Ekonomiskt stöd genom Omställningsfonden (KOM-KR) och statliga kompetenshöjande insatser har nyttjats och löpande kompetensutveckling för chefer genom digitala internutbildningar. Ny policy för lönebildning har antagits och regelbundna arbetsmiljöträffar med skyddsombud och chefer har genomförts digitalt.

Sammanfattningsvis indikerar uppföljningen att Aneby kommunkoncern upplevs som en något mer attraktiv arbetsgivare under 2021 än föregående år, trots pågående pandemi.

Aneby kommun är en attraktiv arbetsgivare.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Hållbart medarbetarengagemang	81,8	83,2	Svarsfrekvensen var 82,5 % vilket har ökat från 75% jämfört med året innan. HME värdet har ökat mot tidigare år som låg på 81,8.
	Sjukfrånvaron i procent, såväl kort- som långtidsfrånvaro	5,9%	6,2%	Förbättrat jämfört med föregående år som visade 7,1 procent.

Perspektiv: Utveckling

Det pågår en mängd nya och innovativa arbetssätt i syfte att skapa effektiviseringar och mervärden för våra invånare. Nedan följer några exempel:

- Aneby kommun deltar tillsammans med regionens övriga kommuner i ett ESF-projekt (Europeiska socialfonden) med syfte att utvärdera och höja den digitala mognaden inom Sveriges kommuner.
- Ett länsgemensamt projekt har startats inom digitaliseringsområdet avseende IoT (Internet of Things), vilket visat goda resultat i de kommuner som är med i förprojektet. IoT handlar om att nyttja smarta, kostnadseffektiva lösningar med hjälp av sensorer, digital teknik och automation.

- Fortsatt utveckling av e-tjänster och arbete med att ersätta digitala blanketter.
- Funktionen för digital signering tillkom under året i systemet för e-tjänster. Förändringen har inneburit besparingar på både miljö och tid då medarbetare inte längre behöver skriva ut och posta fysiska avtal och handlingar.
- Under hösten startades Ekonomiservicekontor (HES) tillsammans med övriga kommuner inom Höglandsförbundet. Fler samverkanslösningar är under utredning.
- Digitala möten, inklusive politiska möten, har under pandemin gett en kraftfull skjuts i digitaliseringen i stort. Det är viktigt att ta tillvara på denna erfarenhet även efter pandemin genom att fortsätta att mötas digitalt, i stället för i fysiska möten, där det är mest lämpat och hållbart.
- Start av Hälsocenter i samarbete med Region Jönköpings län.
- Digital översiktsplan
- Samverkan med övriga höglandskommuner avseende systemförvaltning, systemutveckling och specialistresurser.

Pandemin har påverkat utvecklingen i positiv riktning vilket har bidragit till nya arbetssätt på en kortare tid.

Aneby kommun bedriver ett kontinuerligt innovativt förbättringsarbete

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Genomsnittligt antal beviljade hemtjänsttimmar per brukare 65+ och per månad.	37	35	Utfallet presenteras med ett årligt eftersläp och avser 2020. Målet är uppnått.
	Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor i procent.	82,1%	88%	Högre måluppfyllelse efter sommarskolan juni/juli 2021. Målet är uppnått.

Styrtalet: "Genomsnittligt antal beviljade hemtjänsttimmar per brukare 65+ och per månad". Det genomsnittliga beviljade antalet hemtjänsttimmar 65+ har sjunkit vilket är helt i linje med den ambition verksamheten har. Pågående förändringsarbete inom kommunen strävar efter att stödja medborgaren att bli friskare och klara av att leva ett självständigt liv längre, utan insatser från kommunen. Målet för 2021 är uppnått och resultatnivån börjar närma sig rikets snitt på 33 timmar.

Styrtalet: "Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor i procent". Att klara grundskolan med godkända betyg är viktigt då det är känt att det bidrar till ett friskare vuxenliv, större andel som studerar vidare, minskad arbetslöshet, som därmed minskar risken för kriminalitet, missbruk, psykisk ohälsa och utanförskap. Vid vårterminens slut var 81% av eleverna godkända, men genom lovskolan kunde ytterligare elever läsa upp sina betyg vilket gjorde att utfallet landade på 88% godkända elever för 2021.

Perspektiv: Samhälle

Strukturer för ett horisontellt arbete mellan enheter och avdelningar är under uppbyggnad, i syfte att tidigt kunna erbjuda förebyggande insatser. Inom koncernen ger ett avtal med Åsens by förutsättningar för ett utvecklat horisontellt arbete tillsammans med Lärcentrum för att skapa sysselsättning bland annat.

Från april månad 2021 erbjuder Aneby kommun stöd till invånarna i vuxen ålder i form av hälsocoach via Hälsocenter som är ett gemensamt erbjudande från Region Jönköpings län och Aneby kommun.

Inom barn- och utbildningsavdelningens uppdrag arbetar man under devisen "Aneby i rörelse", genom att bland annat uppmuntra barn och föräldrar till att gå eller cykla till skolan och inte skjutsa barnen med bil. Barnen i årskurs 2 erbjuds "Idrottsskola" och barnen i årskurs 4 och 5 erbjuds "Sportis", man får prova olika idrotter och uppmuntras till mer rörelse.

Förändringsarbetet inom sociala avdelningen har sin grund i ett rehabiliterande synsätt, där målet är

att utveckla teamet, som tillsammans med brukaren stödjer den enskilde i ett självständigt liv med så få insatser från kommunen som möjligt så länge som möjligt, helt i linje med Socialtjänstlagens intentioner.

En kommunövergripande handlingsplan avseende suicidprevention håller på att tas fram.

Två nya åtgärdsprogram, "minskad klimatpåverkan" och "anpassning till ett förändrat klimat" har tagits fram i samarbete mellan länsstyrelsen och länets kommuner. Programmen skickades på remiss under året. Aneby kommun har åtagit sig åtgärder i båda programmen. De trädde i kraft i oktober 2021 och gäller till år 2025.

Inom koncernen följs mål upp inom miljöområdet i syfte att minska koldioxidutsläpp, energiförbrukning och mat- och restavfall. Aneby Miljö och Vatten AB och Stiftelsen Aneby bostäder genomför insatser för att följa miljömålen som är uppsatta.

Aneby kommun erbjuder hög livskvalitet och en hållbar tillväxt som gör att människor vill bo, vistas och verka här

	Styrtalet	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Aneby kommuns ranking som företagskommun enligt Svenskt Näringsliv, placering bland de 25% bästa kommunerna.	73	37	Målet är uppnått.
	Vuxna biståndsmottagare med ekonomiskt bistånd, antal i snitt per månad.	124	95	Målet är uppnått.

Styrtalet: "Aneby kommuns ranking som företagskommun enligt Svenskt Näringsliv, placering bland de 25% bästa kommunerna". Ett framgångsrikt näringsliv är A och O för att ett samhälle ska utvecklas och locka till sig nya invånare. Aneby har under en lång rad av år haft en bra ranking när Svenskt Näringsliv gör sina mätningar. Kommunen håller sig bland de 25% med bäst resultat vilket är en viktig position att arbeta för att behålla.

Styrtalet: "Vuxna biståndsmottagare med ekonomiskt bistånd, antal i snitt per månad". Att styra mot ett lågt värde innebär att arbetslösheten hålls nere och att egenförsörjningen är möjligt. Ett bidragsberoende är kostsamt för kommunen och ohälsosamt för den enskilde med risk för stora negativa konsekvenser. Antal vuxna som uppbär ekonomiskt bistånd har successivt minskat under 2021. Under januari månad var det 111 individer som uppbär försörjningsstöd, motsvarande siffra för december var 85. Under 2020 uppgick det till 121 individer i snitt per månad. Kostnaden för försörjningsstöd har minskat med 1,6 miljoner kronor under 2021 jämfört med 2020. Den främsta anledningen är att allt fler utrikesfödda har blivit självförsörjande. Alla utrikesfödda som avslutade sitt etableringsprogram och som inte gick vidare till studier eller arbete blev erbjudna en extratjänst. Flera utrikesfödda har också genomgått Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsutbildningar till olika bristyrken, vilket också bidragit till allt fler blir självförsörjande.

Sammanfattning av god ekonomisk hushållning

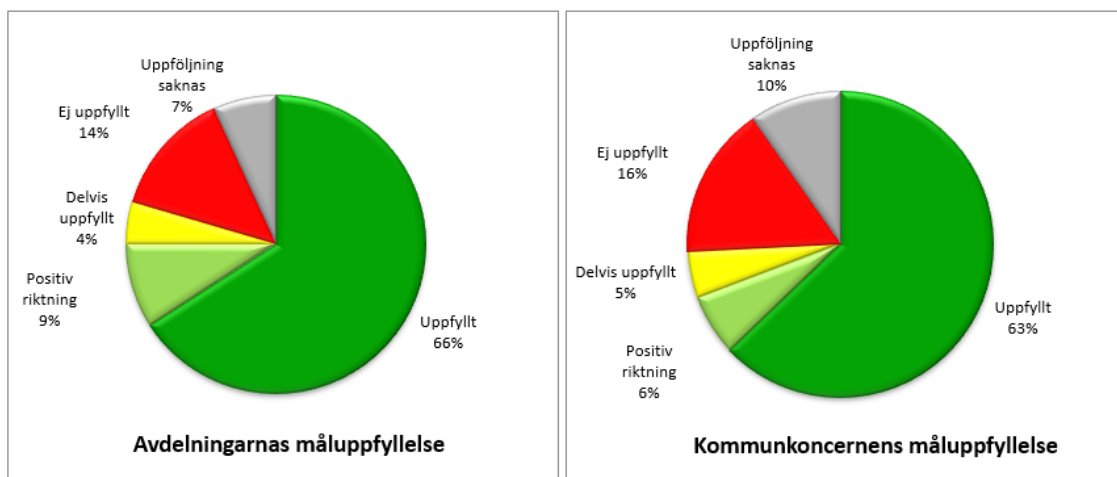
Aneby kommuns övergripande finansiella mål för god ekonomisk hushållning uppnås. Resultatnivån uppgår till ett genomsnitt om 2,9 procent av skatter och bidrag, vilket är positivt för att nå en långsiktig och hållbar ekonomi. Soliditetsmålet nås tack vare den stärkta ekonomin under året. Arbetet med att nå en budget i balans pågår och kostnadsutvecklingen har stannat av, vilket visar på att åtgärder som genomförts har gett effekt.

Aneby kommuns verksamhetsmässiga måluppfyllelse är god, målet för god ekonomisk hushållning uppnås. Det enda målet som endast delvis är uppnått är sjukfrånvaron. Trots den höga smittspridningen och en uppmaning om att hålla sig hemma vid symptom är sjukfrånvaron inte långt från målet. Det är dessutom en förbättring jämfört med 2020.

De senaste åren har det genomförts ett fokuserat arbete med styrning och ledning, vilket har bidragit till en ökad tydlighet i organisationen. I målredovisningen för 2021 har det totala antalet mål minskats från 17 till 10 för att skapa ett tydligt fokus. Arbetet har även genererat styrtal som har en högre påverkansgrad, fler styrtal än tidigare kan även följas upp löpande under året.

Trots det positiva resultatet för året är det viktigt att kommunen inte utökar de löpande kostnaderna. Resultatet stärker den långsiktiga ekonomiska ställningen, betalningsförmågan och bidrar till att finansiera investeringar. Långsiktigt behöver kommunkoncernen planera för att klara framtidens utmaningar med allt fler yngre och äldre, som ger ett ökat välfärdsbehov och brist på arbetskraft. Att arbeta med ständiga förbättringar i verksamheten för att hitta nya effektiva arbetssätt är nödvändigt.

Avdelningarnas måluppfyllelse utifrån det verksamhetsmässiga perspektivet visar likväl på goda resultat. Det är 33 av 44 styrtal som har uppnåtts eller utvecklats i en positiv riktning. I en sammanställning av kommunkoncernens måluppfyllelse av de verksamhetsmässiga målen totalt har 43 av 62 styrtal uppnåtts eller utvecklats i en positiv riktning. Analyser av måluppfyllelsen görs i avsnittet Verksamhetsberättelser.

Balanskravsresultat

Kommunallagen anger att kommuner skall ha en god ekonomisk hushållning. Kravet på god ekonomisk hushållning är knutet till resultaträkningen, där intäkterna skall överstiga kostnaderna, ”balanskravet”. Huvudprincipen är att realisationsvinster inte ska inräknas i intäkterna då avstämning mot balanskravet görs. Vad gäller realisationsförluster är huvudprincipen att dessa ska inräknas i kostnaderna.

Kommunen redovisar ett årsresultat om 17,2 miljoner kronor. Årets resultat efter balanskravsjusteringar, med hänsyn tagen till realisationsvinster avseende anläggningstillgångarna, redovisas till 17,0 miljoner kronor.

Under 2020 beslutade kommunfullmäktige om införande av en resultatutjämningsreserv (RUR) som anger att balanskravsresultatet ska uppgå till minst 1 procent av skatter och bidrag för avsättning till RUR. Utifrån årets resultat efter balanskravsjusteringar har kommunfullmäktige beslutat om att reservera 12,1 miljoner kronor till en resultatutjämningsreserv. Balanskravsresultatet är 4,9 miljoner kronor och uppgår till 1,1 procent av skatter och bidrag.

	2017	2018	2019	2020	2021
Årets resultat enligt resultaträkningen	4,3	1,3	-1,3	10,2	17,2
- Samtliga realisationsvinster	0,0	0,0	-2,2	0,0	-0,2
+ Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet					
+ Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet					
+/- Orealiserade vinster och förluster i värdepapper					
+/- Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper					
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	4,3	1,3	-3,5	10,2	17,0
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv				-5,9	-12,1
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv					
Årets balanskravsresultat	4,3	1,3	-3,5	4,3	4,9
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat			-3,5	0,0	0,0

Akkumulerad RUR				5,9	18,0
------------------------	--	--	--	------------	-------------

Medel från RUR kan användas för att återställa kommande negativa resultat. Enligt kommunallagen får medel från en RUR användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.

Disponering av RUR får göras om utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket understiger den genomsnittliga utvecklingen de senaste 10 åren eller om kommunens invånare har minskat med 0,5 procent jämfört med föregående år. Enligt SKR (cirkulär 21:49) ser skatteunderlagstillväxten ut att vara lägre kommande år, 2022-2025. Om Aneby kommun redovisar ett negativt resultat dessa år finns möjligheten att disponera RUR för att nå balanskravsresultatet för året.

För 2021 kvarstår inget negativt balanskravsresultat att återställa.

Återställande av balanskravet, mnkr	2019	2020	2021
IB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0	-3,5	0,0
- varav från 2019		-3,5	0,0
Årets balanskravsresultat enligt balanskravsutredningen	-3,5	4,3	4,9
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	-3,5	0,0	0,0

Väsentliga personalförhållanden

Aneby kommunkoncern ser horisontellt samarbete som en förutsättning för att skapa förutsättningar för att bedriva en hållbar verksamhet och vara en attraktiv arbetsgivare. Verksamheterna är relativt små i jämförelse med större kommuner i närområdet och det krävs innovation och samverkan för att nå effektivitet och kvalitet. Detta är även viktiga förutsättningar för att klara kompetensförsörjningen samt omställningar kopplade till demografi och kommuninvånarnas behov. Förändringsarbeten för att samordna och effektivisera pågår ständigt i verksamheterna i dialog med medarbetare och invånare. Flera projekt för kompetensförsörjning har genomförts eller påbörjats genom projektmedel och Omställningsfonden. Det har under året även genomförts eller påbörjats projekt så som projektorganisationer, friskvårdstimme och förkortade arbetstider för att undersöka möjligheter och konsekvenser av utvecklingsförslag som kommer från verksamheterna. Majoriteten av projekten är förlängda för utvärdering under 2022.

År 2021 innebar en fortsättning på pandemin av Covid-19 med flera perioder av förändrade lägen i lokal smittspridning och restriktioner. Pandemins påverkan på bemanningen har varit påtaglig och i vissa verksamheter mycket svår under perioder, men där vikarier inte tillsatts har bemanningsläget hanterats genom prioriteringar och förändrade arbetssätt. Hemarbete för de som har möjlighet har fortsatt enligt gällande restriktioner och samtliga möten har skett digitalt i den utsträckning som varit möjligt.

Personalnyckeltal

Andel anställda per anställningsform

	2019	2020	2021
Antal anställda	654	670	646
Antal årsarbetare	608	626	607
Tillsvidareanställda (antal personer)	552	548	545
Tidsbegränsad anställning (antal personer)	102	122	101

Arbetad tid i timmar

	2019	2020	2021
Arbetad tid i timmar (tusental)	962	942	950
Frånvaro i timmar (tusental)	343	379	372
Totalt (tusental)	1 306	1 321	1 323

	2019	2020	2021
Andelen timlön av totalt arbetad tid, %	9,1	7,3	9,5
Fyllnad och övertid av arbetad tid total, %	1,3	1,2	1,3

Under året 2021 ses enligt tabellen en minskning med 3 tillsvidareanställda i Aneby kommun jämfört med föregående. Denna skillnad beräknas bero på mätdatumet (2021-12-31) då flera vakanser med anledning av långhelgen inte ännu var tillträdade av nyanställd personal. Viss förändring från år till år i dessa styrta är naturliga.

Förändringar i Aneby kommuns centrala kollektivavtal AB från och med oktober 2021 innebär att vikarier och visstidsanställda erbjuds konvertering till tillsvidareanställning vid 18 månader (tidigare 24 månader). Det är dock viktigt att notera att det funnits vakanta tjänster att erbjuda till samtliga konverterade.

Total registrerad tid i Aneby kommun motsvarar föregående år. Dock ser vi under 2021 att

frånvaron minskar något medan arbetad tid ökar motsvarande tid vilket är positivt och i linje med att sjukfrånvaron minskat. Den totala frånvarotiden är dock fortsatt hög jämfört med innan pandemin och behovet av timvikarier för att klara av bemanning har varit stort. Det är nämnvärt att fyllnadstid och övertid inte har ökat i jämförbar omfattning.

Antal anställda efter ålder

	2019	2020	2021
-29	96	95	90
30 - 39	166	163	164
40 - 49	149	167	161
50 - 59	144	151	148
60 -	99	94	88
Totalt	654	670	646
Medelålder	44	43	44

Fördelning per kön

	2019	2020	2021
Andel kvinnor	84,4	84,5	84,5
Andel män	15,6	15,5	15,5

Fördelningen av anställda per 10-årigt åldersintervall är relativt jämt fördelat och i linje med tidigare år, dock ska noteras att det på fler års sikt har skett en liten men stadig minskning av antalet anställda över 60 år.

Fördelningen mellan män och kvinnor har inte förändrats.

Fördelning per sysselsättningsgrad

	2019		2020		2021	
Andel i procent	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
-74 %	6,7	2,0	5,9	1,3	4,9	1,2
75 - 99 %	23	1	21	2	17	2
Heltid	54,3	12,2	57,6	12,4	61,0	13,7

Fler i Aneby kommun hade 2021 en sysselsättningsgrad motsvarande heltid än tidigare. Detta kan till del förklaras genom ett pågående projekt där anställda motiveras att arbeta 100% genom att då få ett lägre heltidsmått, men följer också tidigare års trend. Inom hela Aneby kommun pågår ett systematiskt arbetsmiljöarbete för att möjliggöra för medarbetare att arbeta heltid samt arbete för att hitta möjligheter till kombinerade tjänster för att skapa heltider.

Personalrörlighet

	2019	2020	2021
Nya tillsvidareanställda under året, andel (%)	17,7	13,0	7,9
Avgångna tillsvidareanställda under året, andel (%)	13,7	11,7	12,6

Personalrörligheten har minskat under 2021. Det skulle kunna bero på en otryggare arbetsmarknad och en ovilja att byta arbete under pandemin, men detta är inte i linje med att verksamheterna upplever en hög extern konkurrens om arbetskraft. I kombination med det goda resultatet av medarbetarenkäten 2021 kan sägas att medarbetare i Aneby kommun överlag trivs väl på arbetet.

och att de insatser som görs för att vara en attraktiv arbetsgivare ger resultat.

Sjukfrånvaro

Nyckeltal	2019	2020	2021
Total sjukfrånvaro, %	5,9	7,1	6,2
Andel långtidssjukfrånvaro (60dagar), %	38,3	28,9	30,9

Total sjukfrånvaro för kvinnor, %	6,6	7,9	6,8
Total sjukfrånvaro för män, %	2,8	2,6	3,5

Total sjukfrånvaro 29 år eller yngre, %	4,1	6,8	5,5
Total sjukfrånvaro 30-49 år, %	5,1	5,5	5,0
Total sjukfrånvaro 50 år eller äldre, %	7,7	9,4	8,1

Sjukfrånvaron har under 2021 minskat i Aneby kommun jämfört med föregående år men når inte till målsättningen om 5,9%. En fortsatt hög andel av sjukfrånvaron är korttidssjukfrånvaro. Sjukfrånvaron per månad följer generellt de vanliga kurvorna men med skarpare toppar som sammanfaller med smittspridningen i övriga samhället.

Ca 18% av medarbetarna har under året haft 6 sjukfrånvarotillfällen eller fler vilket enligt kommunens rehabiliteringspolicy ska följas upp genom ett omtankessamtal mellan chef och medarbetare. Dessa samtal är mycket viktiga för arbetsmiljö och rehabiliteringsansvaret som chefer har men det kan konstateras att dessa samtal har nedprioriterats till fördel för akut bemanningsplanering och löpande chefsarbete. HR-funktionen har från augusti 2020 minskat från 3 tjänster till 2 vilket innebär ett större ansvar för chef att självständigt (men med coaching inför) hålla dessa typer av samtal. Cheferna får löpande utbildning och coaching i arbetslivsinriktad rehabilitering och har bra digitala verktyg för att hantera processerna, få påminnelser och dokumentera arbetet.

Personal i de kommunala bolagen

År 2021	Antal anställda	Kvinnor	Män	Sjukfrånvaror
AMAQ	14	42 %	57 %	2,0 %
Stiftelsen Aneby bostäder	10	20 %	80 %	5,2 %
Stiftelsen kulturresevatet Åsens by	5	100 %	0 %	
Högländsförbundet	96	45 %	41 %	3,0 %

Även inom de kommunala bolagen har pandemin och gällande restriktioner haft påverkan på personalförhållandena. Viss personal har kunnat arbeta hemifrån enligt nationella rekommendationer. Stiftelsen Aneby bostäder har haft en hög sjukfrånvaro i jämförelse med tidigare år.

Förväntad utveckling

De positiva resultaten som Aneby kommun haft i två år har gett en möjlighet att kunna stärka ekonomin. Utmaningen som finns i att nå en ekonomi i balans på verksamhetsnivå kvarstår men tack vare statliga medel och förbättrad konjunktur får kommunen andrum i den förändring som pågår. Att arbeta fram en hållbar ekonomi tar tid och kräver en kulturförflyttning då det handlar om förändrade arbetssätt i komplexa processer.

Pandemin pågår fortfarande även om samhället börjar återgå till en någorlunda normalnivå. Den senaste omikronvarianten som tog fart i slutet av 2021 visade sig vara mer smittsam men med mindre allvarliga konsekvenser. Detta skapade i sig en ansträngd situation i verksamheten med hög frånvaro och svårt med bemanning, men sett utifrån ett finansiellt perspektiv blev konjunkturåterhämtningen bara något begränsad. Prognoserna för 2022 visar på att konjunkturen stärks ytterligare (SKR cirkulär 22:06). De risker som covid-19 för med sig framöver är dock viktiga att ta i beaktande. Det kan handla om psykisk ohälsa bland medborgare, brukare och personal. Det finns en risk för att anmälningar om våld i nära relationer och orosanmälningar om barn som far illa ökar. Om arbetsmarknaden inte tar fart finns en risk att behovet av ekonomiskt bistånd ökar.

Den ryska invasionen av Ukraina skakar för närvarande om hela Europa. Hur det kommer påverka Aneby kommun är svårt att förutse. De finansiella effekterna märks dock redan i form av högre kostnader för olja, gas, livsmedel och andra importvaror. Börserna faller och räntorna ökar.

Befolkningsutvecklingen i kommunen har under 2021 varit starkt positiv, ökningen sedan årsskiftet är 71 personer. Det som är positivt när kommunen växer är att kommunens intäkter i form av skatter och bidrag ökar. En växande kommun kan även locka till sig företag som ger positiva effekter utifrån arbetsmarknaden. Samtidigt är det utmaningar med att kunna möta tillväxten med bostäder och tomtmark. En växande befolkning ger även ett ökat välfärdsbehov inom kommunens verksamheter.

Välfärdsbehovet kommer att öka framöver inte bara på grund av att befolkningen ökar utan även utifrån den demografiska utvecklingen genom att det blir fler barn och äldre. Detta skapar ett utökat investeringsbehov i form av verksamhetslokaler såväl som löpande verksamhetskostnader. Med ett ökat demografiskt gap kommer försörjningskvoten i kommunen att öka de närmaste åren, det vill säga en person i arbetsför ålder kommer behöva försörja fler barn och äldre. Kommunen möter denna utveckling på flera sätt.

I hela kommunen sker en omställning utifrån det som benämns Nära vård, en förändring som kommunerna och regionerna står inför, som innebär ett förändrat förhållningssätt i arbetet. Grundtanken utgår från vård- och omsorgsarbetet och handlar om en omställning i hela vårdkedjan med fokus på det rehabiliterande förhållningssättet och möjligheten till självständighet för medborgarna. Fokuset kring människors hälsa och självständighet är ett sätt att möta den demografiska utvecklingen och invånarnas behov.

Med ökade behov och efterfrågan på kommunens välfärdstjänster innebär det att kompetensförsörjningen är avgörande. För att kunna vara en attraktiv arbetsgivare, nu och i framtiden, är arbetsmiljön i fortsatt fokus.

För att klara framtida kompetensförsörjning är digitaliseringen betydande. Utvecklingen går mot automatisering och smartare e-tjänster. Den digitala omställningen har tagit ett rejält kliv framåt i och med coronapandemin.

En annan viktig del för att klara framtidens utmaningar är att samverka, det gäller såväl inom koncernen som med andra kommuner och aktörer. Inom Höglandsförbundet pågår flera samverkansprojekt som kommunen är positivt inställda till för att skapa bästa möjliga kvalitet till minsta möjliga kostnad.

Ekonomisk redovisning

Resultaträkning

Belopp i mnkr		Aneby kommun				Koncernen	
		Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	Not 3	96,6	85,4	70,5	14,8	162,7	152,4
Verksamhetens kostnader	Not 4	-495,7	-494,3	-468,8	-25,5	-540,5	-539,7
Avskrivningar/nedskrivningar	Not 5	-17,1	-19,4	-17,5	-1,9	-34,4	-36,8
Verksamhetens nettokostnader		-416,3	-428,3	-415,8	-12,6	-412,1	-424,2
Skatteintäkter	Not 6	308,7	325,0	313,7	11,3	308,7	325,0
Generella statsbidrag	Not 7	117,6	120,2	117,3	2,9	117,6	120,2
Verksamhetens resultat		10,1	16,9	15,2	1,6	14,2	21,0
Finansiella intäkter	Not 8	1,4	2,1	1,1	1,0	0,8	0,6
Finansiella kostnader	Not 9	-1,3	-1,7	-4,3	2,5	-3,3	-3,6
Resultat efter finansiella poster		10,2	17,2	12,0	5,2	11,7	17,9
Extraordinära poster		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	Not 10	10,2	17,2	12,0	5,2	11,7	17,9

Balansräkning

Belopp i mnkr		Aneby kommun			Koncernen	
Tillgångar		2020	Justerad 2020*	2021	2020	2021
Anläggningstillgångar						
Immateriella anläggningstillgångar	Not 11	-	-	-	0,4	0,3
Materiella anläggningstillgångar						
- mark, byggnader o tekn anlägg	Not 12	257,8	257,8	246,8	604,9	637,1
- maskiner o inventarier	Not 13	22,2	22,2	20,9	26,2	24,1
- pågående investeringar	Not 12	5,3	5,3	14,5	5,3	14,5
Finansiella anläggningstillgångar	Not 14	15,3	15,3	15,3	9,6	8,7
Summa anläggningstillgångar		300,5	300,5	297,4	646,4	684,7
Bidrag till statlig infrastruktur	Not 15	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Omsättningstillgångar						
Förråd m m		0,0	0,0	0,0	0,8	0,8
Fordringar	Not 16	42,2	42,2	49,6	47,1	55,3
Tomtmark för försäljning	Not 16	0,3	0,3	0,1	0,3	0,1
Kortfristiga placeringar		0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	Not 17	63,8	63,8	42,7	87,3	53,3
Summa omsättningstillgångar		106,3	106,3	92,4	135,5	109,6
Summa tillgångar		407,1	407,1	390,1	782,1	794,5
Eget kapital, avsättningar och skulder						
Eget kapital ^{1)**}	Not 18	157,0	141,5	158,7	173,2	191,1
Årets resultat		10,2	10,2	17,2	11,7	17,9
Resultatutjämningsreserv		5,9	5,9	18,0		
Avsättningar						
Avsättning för pensioner	Not 19	7,7	7,7	8,4	7,9	8,4
Andra avsättningar		0,0	15,5	15,8	24,3	24,5
Summa avsättningar		7,7	23,2	24,2	32,2	32,9
Skulder						
Långfristiga skulder	Not 20	157,9	157,9	132,1	489,6	485,2
Kortfristiga skulder ^{**}	Not 21	84,4	84,4	75,1	87,1	85,3
Summa skulder		242,3	242,3	207,2	576,8	570,5
Summa eget kap, avsättn o skulder		407,1	407,1	390,1	782,1	794,5
Panter och ansvarsförbindelser						
Borgensförbindelser	Not 22	315,9	315,9	333,3	0,5	0,0
Pensionsförpliktelser äldre än 1998	Not 23	128,9	128,9	124,7	128,9	124,7
Ställda säkerheter						

*UB för 2020 är justerad för Eget kapital och Andra avsättningar avseende sluttäckning av deponin i Hullaryd.

**Sammanställd redovisning koncernen: UB för 2020 är justerad för Eget kapital och kortfristiga skulder avseende rättning av hantering av obeskattade reserver.

Kassaflödesanalys

Belopp i mnkr	Aneby kommun		Koncernen	
	2020	2021	2020	2021
Löpande verksamhet				
Årets resultat	10,2	17,2	11,7	17,9
Justering för av- och nedskrivningar Not 24	17,1	19,4	34,4	36,8
Justering för övr ej likv påverkande poster Not 25	-0,1	0,5	-1,1	-15,1
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>27,1</i>	<i>37,2</i>	<i>44,9</i>	<i>39,6</i>
Ökning (-)/minskning (+) kortfristiga fordringar	-3,6	-7,4	0,0	-8,2
Ökning (-)/minskning (+) exploateringsfastigheter	0,0	0,2	0,0	0,2
Ökning (-)/minskning (+) förråd och varulager	0,0	0,0	-0,1	0,0
Ökning (+)/minskning (-) kortfristiga skulder	-3,2	-9,4	-22,9	-1,9
Medel från den löpande verksamheten	20,3	20,6	21,9	29,7
Investeringsverksamheten				
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-22,0	-17,0	-51,3	-88,5
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	1,2	1,1	2,5	28,5
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,1	-0,1
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,6	0,9
Erhållna investeringsbidrag	0,3	-0,1	0,3	-0,1
Medel från investeringsverksamheten	-20,5	-15,9	-47,7	-59,3
Finansieringsverksamheten				
Nyupptagna lån	64,3	0,0	95,7	24,1
Amortering av skuld	-0,7	-25,7	0,0	-28,1
Ökning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Minskning av långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,0	-0,4
Medel från finansieringsverksamheten	63,5	-25,7	95,7	-4,4
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur				
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Avrundning	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets kassaflöde	63,4	-21,1	69,9	-33,9
Likvida medel vid årets början	0,4	63,8	17,3	87,3
Likvida medel vid årets slut	63,8	42,7	87,3	53,3

Noter

Innehåll

Not 1 Redovisningsprinciper
Not 2 Uppskattningar och bedömningar
Not 3-10 Noter resultaträkning
Not 11-23 Noter balansräkning
Not 24-25 Noter kassflödesanalys
Not 26-27 Övriga upplysningar

Budget i not 3-10 innehåller kommunens värden, inte koncernens.

Not I Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt Rådet för kommunal redovisnings (RKR) rekommendationer.

Anpassningar har gjorts för att följa gällande rekommendationer enligt RKR. Det kvarstår utvecklingsområden som beskrivs nedan.

Kommunkoncernen och sammanställda räkenskaper

Kommunkoncernen består av följande kommunala koncernföretag:

Bolag	Ägarandel
Aneby Miljö och Vatten AB (Amaq)	100%
Stiftelsen Aneby bostäder	100%
Stiftelsen Kulturresevatet Åsens by	100%
Höglandsförbundet	7,20%

Inga förändringar i sammansättningen av kommunkoncernen har skett under året.

RKR 16, Huvudmetoden proportionell konsolidering är tillämpad för alla företag med betydande inflytande eller väsentlig betydelse för kommunen. Samtliga bolag, stiftelser och förbund ingår i de sammanställda räkenskaperna utifrån ägarandel.

Alla koncerninterna transaktioner har eliminerats för att ge en rättvisande bild av de sammanställda räkenskaperna. Obeskattade reserver räknas efter avdrag för uppskjuten skatt som eget kapital och uppskjuten skatt redovisas som avsättning.

Värderings- och omräkningsprinciper

Anläggningstillgångar

RKR R3, Aneby kommun har inga immateriella anläggningstillgångar. Inom koncernen är det Höglandsförbundet som redovisar immateriella anläggningstillgångar. Gränsen för mindre värde är 2 tkr. Avskrivning sker med linjär metod under livslängden och påbörjas när tillgången tas i bruk. Avskrivningstider för immateriella tillgångar är 3-7 år.

RKR R4, Materiella anläggningstillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till det för varje år gällande prisbasbeloppet (47 600 kronor för 2021).

Anskaffade anläggningstillgångar aktiveras huvudsakligen löpande under året i samband med att de tas i bruk. Avskrivning sker med rak metod (lika stort belopp årligen under livslängden) och påbörjas när anläggningen tas i bruk.

Avskrivningstiderna har satts med vägledning av SKR:s rekommendationer gällande avskrivningstider, men med en anpassning till bedömd nyttjandeperiod för Aneby kommun.

Följande avskrivningstider tillämpas normalt i kommunen: 3, 5, 10, 15, 20, 25, 33 och 50 år. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (till exempel IT-system) används den planerade verkliga nyttjandeperioden. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns omständigheter som pekar på att det är nödvändigt (till exempel verksamhetsförändringar, tekniskskiften, organisationsförändringar).

Från och med 2014-01-01 regleras komponentavskrivningar i rekommendationen. Arbetet med införandet med komponentavskrivningar är pågående. Från 2016 har komponentredovisning tillämpats på nya aktiveringar. Någon översyn har inte skett av anläggningar som aktiverats i anläggningsreskontran innan dess.

RKR R6, Nedskrivning av värdet på en materiell anläggningstillgång. En bedömning görs om det finns anledning till en prövning av tillgångens värde.

Omsättningstillgångar

Kundfordringar och övriga kortfristiga fordringar är upptagna till det belopp som de beräknas komma in.

Tomter för försäljning, utgifterna värderas utifrån en fördelning av yta. I anskaffningsvärdet ingår mark, andel av projektering och direkta utgifter för åtgärder på tomtmarken.

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

RKR R7, Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Specifikationer av tillgång och skulder görs enligt rekommendationen i noterna. Kommunens placeringsmedel är klassificerade som omsättningstillgång. Samtliga placeringsmedel är värderade till marknadsvärdet. Enligt 7 kap. 1 § LKBR ska samtliga anläggningstillgångar (inkl. finansiella anläggningstillgångar) värderas till anskaffningsvärde.

Frivillig inbetalning har genomförts motsvarande förlagslånet hos Kommuninvest. Inbetalningen redovisas som ökning av andelar i Kommuninvest.

RKE R8, Redovisning av derivat och säkringsredovisning sker i notapparaten enligt rekommendationen.

Leasing

RKR R5, Alla leasingavtal klassificeras som operationell leasing. Ett utvecklingsarbete kvarstår i kommunen att klassificera avtal huruvida det är operationell leasing eller finansiell leasing. Under 2022 påbörjas arbete med att se över hyresavtal.

Skulder och avsättningar

RKR R9, Ansvarsförbindelser redovisas i anslutning till balansräkningen i enlighet med rekommendationen. Redovisat belopp för borgensförbindelser avser utnyttjad del av beviljad borgen.

RKR R10, Kommunens pensioner administreras av Skandia. Från och med 1998 redovisas kommunens pensionsskuld enligt blandmodellen. Detta innebär att pension som intjänats före 1998 behandlas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen.

Pensioner intjänade from 1998 redovisas som kostnad i resultaträkningen och som skulder/avsättningar i balansräkningen. Såväl kostnad som avsättning är belastad med löneskatt motsvarande 24,26 procent.

Avsättning för pensioner värderas enligt gällande RIPS 21 i enlighet med RKR R10.

Förändrade livslängdsantaganden har påverkat ansvarsförbindelsen såväl som avsättning. Förändringen finns angiven i not.

Avsättning för Hullarydsdeponin har tagits upp till det belopp som bedöms krävas för att reglera förpliktelsen på balansdagen. Beloppet baseras på en kalkyl som Aneby Miljö och Vatten AB gjorde 2021. Se även not 2.

Driftredovisning

RKR R14, Kommunens driftredovisning sker i enlighet med rekommendationen.

Fullmäktige anvisar rambudget till respektive avdelning i form av nettoanslag, därav redovisas budgetposterna i netto. Ramjusteringar sker under året för avskrivningar, löneöversyn samt internfördelningar mellan verksamheter. Ramjusteringar har genomförts vid fem tillfällen under 2021, enligt KS §69, §109, §167, §208 och §45 (2022).

I driftredovisningen ingår löner som belastas med ett personalomkostnadspålägg om 40,15%. Kommunen har en internfördelningsmodell som innebär att kostnader för hyror, lokalvård, IT och måltider fördelas till respektive avdelning. Gemensamma funktioner såsom ekonomi och HR organiseras under Kommunövergripande. Funktioner för IT och inköp organiseras under Kommunserviceavdelningen. Övergripande poster i driftredovisningen avser pensionskostnader, avskrivningsnetto, ej utfördelade löneavtal samt semester-, ferie, och kompskuld.

Investeringsredovisning

RKR R14, Kommunfullmäktige beslutar om nettobudget enligt uppställning i investeringsredovisningen. Omdisponering av anslag mellan verksamhetsområden samt tilläggsanslag kan beslutas av fullmäktige under året. Beslut om omdisponering av föregående års anslag görs i samband med årsbokslut. Sammanställning av fleråriga pågående och under året avslutade investeringar har utvecklats under året.

Kassaflödesanalys

RKR R13, Kassaflödesanalysen är upprättad enligt direkt metod.

Not 2 Uppskattningar och bedömningar

I noten redovisas väsentliga uppskattningar och bedömningar som ligger till grund för de finansiella rapporterna samt om det skett förändringar i bedömning, redovisningsprinciper eller rättelser av fel.

Uppskattningar och bedömningar

RKR R2, Intäkter redovisas till det värde kommunen erhållit eller kommer att erhålla.

- Statsbidrag som enligt rekommendationen klassificeras som ett generellt statsbidrag:
 - Skolmiljarden
 - Säkerställa god vård och omsorg av äldre
- Riktade statsbidrag har intäktsförts enligt tidsperioden som avses i beslutet för statsbidraget. Om det föreligger återbetalning under 2022 av delar av statsbidrag som inte har nyttjats under 2021, har dessa bokats upp i samband med bokslutet.
- Ersättning för merkostnader på grund av covid-19 för december 2020 finns intäktsredovisade 2021, då intäktskriterierna inte uppfylldes under 2020.
- Ersättning för höga sjuklönekostnader avseende december 2021 har inte bokats upp utifrån att intäktskriterierna inte är uppfyllda, då beslut om extra ändringsbudget väntas i början av 2022.

RKR R9, Avsättningar och ansvarsförbindelser

- Enligt rekommendationen har avsättning gjorts avseende sluttäckning av deponi. Beräkningen utgår från det reella värdet som erhållits från Aneby Miljö och Vatten AB. Avsättningen är nuvärdet av framtida kassaflöden som förväntas krävas för att reglera förpliktelsen. Åtagandet har inflationsberäknats om 2,1 procent och nuvärdesberäknats med en ränta om 1,2 procent. Kalkylen kommer årligen att utvärderas. Sluttäckningen beräknas vara slutförd år 2028. Delar av åtagandet finansieras av Aneby Miljö och Vatten AB.

Byte av redovisningsprinciper, ändringar i uppskattningar och bedömningar samt rättelser av fel.

RKR R12, "Väsentliga fel under tidigare perioder ska, om det är möjligt, retroaktivt rättas i de första finansiella rapporter som godkänns för utfärdande efter upptäckten av felet. Rättelse görs genom omräkning av jämförelsetalen för den tidigare period eller de tidigare perioder där felet finns."

Rättning av fel har gjorts avseende avsättning av sluttäckning av deponin i Hullaryd i redovisningen

för 2021. En avsättning borde ha funnit med i redovisningen sedan tidigare år. Rättelse görs av ingående värden för 2021 på eget kapital och avsättning av deponi om 15,5 miljoner kronor. Detta påverkar även jämförande poster (föregående år) i årsredovisningen avseende balansräkning och tillhörande nyckeltal. Rättningarna finns redovisade i den ekonomiska redovisningen, i text och noter.

I den sammanställda redovisningen har en rättelse av fel gjorts avseende hantering av obeskattade reserver som påverkar eget kapital och kortfristiga skulder. Ingående eget kapital för 2018 var felaktigt och justering av årets resultat samt balanserade vinstmedel har inte hanterats korrekt. Rättelse görs av ingående värden för 2021 på eget kapital och kortfristiga skulder om 0,6 miljoner kronor och påverkar jämförande poster för 2020. Rättningarna finns redovisade i balansräkningen och not 18 och 21 för 2020.

Not 3-25 Noter ekonomisk redovisning

Belopp i mnkr	Kommun 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Koncern 2021-12-31
Not 3: Verksamhetens intäkter				
Intäkter enligt driftredovisning	154,8	148,3	260,6	258,4
Interna poster redovisning	-58,3	-62,9	-97,9	-106,0
Summa verksamhetens intäkter	96,6	85,4	162,7	152,4
- varav bidrag och kostnadsersättningar från staten	65,2	49,6	67,4	51,7
- varav försäljning anläggningstillgångar	1,1	0,5	1,1	0,5
- varav försäljning exploateringsfastigheter	0,0	1,8	0,0	1,8
Not 4: Verksamhetens kostnader				
Kostnader enligt driftredovisning	571,1	576,6	672,4	682,6
Interna poster redovisning	-58,3	-62,9	-97,9	-106,0
Avskrivningar	-17,1	-19,4	-34,4	-36,8
Summa verksamhetens kostnader	495,7	494,3	540,5	539,7
-varav personalkostnader	335,5	343,5	357,5	366,2
-varav lokalkostnader	30,2	27,3	37,5	33,3
-varav köp av verksamhet	57,3	56,0	57,3	56,0
-varav bolagsskatt	0,0	0,0	0,3	1,0
Not 5: Av- och nedskrivningar				
Avskrivningar enligt plan	17,1	19,4	34,3	36,8
Upplösning aktiverat bidrag statlig infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa av- och nedskrivningar	17,1	19,4	34,4	36,9
Not 6: Skatteintäkter				
Kommunalskatt				
Preliminär skattebetalning	315,2	316,1	315,2	316,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	-4,9	1,1	-4,9	1,1
Slutavräkning föregående år, korrigering	-1,7	7,8	-1,7	7,8
Summa skatteintäkter	308,7	325,0	308,7	325,0
Not 7: Generella stats- och utjämningsbidrag				
Inkomstutjämning	76,7	75,6	76,7	75,6
Kostnadsutjämning	2,2	2,8	2,2	2,8
LSS-utjämningskostnad	1,1	-0,1	1,1	-0,1
Fastighetsavgift	15,0	18,1	15,0	18,1
Regleringsbidrag/avgift	7,0	20,2	7,0	20,2
Generella bidrag från staten (Flyktingsituation)	2,9	0,0	2,9	0,0
Generella bidrag från staten (Skolmiljarden)	0,0	0,8	0,0	0,8
Generella bidrag från staten (Säkerställa god vård och omsorg av äldre)	0,0	2,9	0,0	2,9
Generella bidrag från staten (extra tillskott under 2020)	12,8	0,0	12,8	0,0
Summa generella stats- och utjämningsbidrag	117,6	120,2	117,6	120,2
Not 8: Finansiella intäkter				
Överskottsutdelning från Kommuninvest inkl. ränta på insatskapital	0,3	0,2	0,3	0,2
Ränteintäkter Attends	0,4	0,3	0,4	0,3
Borgensavgift	0,6	1,6	0,0	0,0
Ränteintäkter, övriga	0,0	0,0	0,0	0,1
Summa finansiella intäkter	1,4	2,1	0,8	0,6

Belopp i mnkr	Kommun 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Koncern 2021-12-31
Not 9: Finansiella kostnader				
Räntekostnader långfristiga skulder	1,1	1,2	3,2	3,1
Räntekostnader på pensionsavsättningar	-	0,1	-	0,1
Räntekostnader på deponiavsättning	-	0,3	-	0,3
Övriga finansiella kostnader	0,1	0,1	0,1	0,1
Summa finansiella kostnader	1,3	1,7	3,3	3,6
Not 10: Resultatutredning				
Årets resultat	10,2	17,2	-	-
Reavinster vid avyttring av anläggningstillgångar	0,0	-0,2	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	10,2	17,0	-	-
Medel till resultatutjämningsreserv*	-5,9	-12,1	-	-
Balanskravsresultat	4,3	4,9	-	-
UB ackumulerade ej återställda negativa resultat	0,0	0,0	-	-
*Enligt Kommunfullmäktigebeslut från den 14/12-2020 §120 upprättar kommunen en resultatutjämningsreserv från och med 2020. Riktlinjerna för avsättning och disponering gäller enligt Riktlinjer för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv.				
Not 11: Immateriella anläggningstillgångar				
Ingående bokfört värde	0,0	0,0	0,4	0,4
Nyanskaffningar	0,0	0,0	0,1	0,1
Förändring pågående investeringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Avyttringar	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets avskrivningar/nedskrivningar	0,0	0,0	-0,2	-0,2
Utrangering	0,0	0,0	0,0	0,0
Återföring avskrivningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Utgående bokfört värde	0,0	0,0	0,4	0,3
Avskrivningstider 5-80 år				
Linjär avskrivning tillämpas på anläggningar förutom mark som inte skrivs av.				
Not 12: Mark, byggnader och tekniska anläggningar				
Ingående bokfört värde	262,1	263,1	597,9	610,2
Nyanskaffningar	73,9	4,9	78,9	24,9
Förändring pågående investeringar	-58,3	9,2	-36,1	60,1
Avyttringar	-1,2	-1,1	-2,5	-28,5
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-13,3	-15,3	-28,8	-31,2
Utrangering*	0,0	-0,4	0,0	-5,0
Återföring avskrivningar	0,0	0,9	0,9	21,2
Utgående bokfört värde	263,1	261,3	610,2	651,6
varav utgående bokfört värde för pågående investeringar	5,3	14,5	5,3	14,5
Avskrivningstider 5-80 år				
Linjär avskrivning tillämpas på anläggningar förutom mark som inte skrivs av.				
Not 13: Maskiner och inventarier				
Ingående bokfört värde	19,5	22,2	24,0	26,2
Nyanskaffningar	6,4	2,8	7,6	3,4
Förändring pågående investeringar	0,0	0,0	0,0	0,1
Avyttringar	0,0	0,0	-0,2	0,0
Årets avskrivningar/nedskrivningar	-3,7	-4,1	-5,4	-5,4
Utrangering	0,0	0,0	0,0	-0,9
Återföring avskrivningar	0,0	0,0	0,1	0,8
Utgående bokfört värde	22,2	20,9	26,2	24,1
Avskrivningstider 3-33 år				
Linjär avskrivning tillämpas på samtliga tillgångar				
Summa anläggningstillgångar	285,3	282,2	636,3	675,7

Belopp i mnkr	Kommun 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Koncern 2021-12-31
Not 14: Finansiella anläggningstillgångar				
Aktier i Aneby Miljö&Vatten	1,0	1,0	0,0	0,0
Aktier i Inera AB	0,0	0,0	0,0	0,0
Aktier i IUC Träcentrum	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommuninvest Ek. förening*	5,0	5,0	5,0	5,0
Förlagslån Kommuninvest Ek.förening**	0,0	0,0	0,0	0,0
Förlagsinsatser KGF Jönköpings län	0,0	0,0	0,0	0,0
Grundfondskapital Stiftelsen Aneby Bostäder	9,2	9,2	0,0	0,0
Kapitalförsäkring	0,0	0,0	0,0	0,0
Uppskjuten skattefordran	0,0	0,0	4,4	3,6
Andra långfristiga fordringar	0,0	0,0	0,1	0,0
Andra långfristiga värdepappersinnehav	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa finansiella anläggningstillgångar	15,3	15,3	9,6	8,7
*Redovisningen av återbäring och ränta från insatskapitalet i Kommuninvest följer Redovisningsrådets rekommendationer. Det innebär att ränta och återbäring inte har intäktsförts. Värdet på medlemsinsatsen, som skrevs upp per 2015-08-31, har återförts i ingående balans för 2019 enligt RKR:s information. **Genom regeländringar får förlagslånet till Kommuninvest inte längre inräknas i kapitalbasen. Kommuninvest har därmed återbetalat förlagslånet under 2020. Kommuninvest har erbjudit kommunerna att öka sin kapitalinsats motsvarande det som tidigare var förlagslån.				
Not 15: Bidrag till statlig infrastruktur				
Beläggning väg Hullaryd-Adelöv	0,4	0,4	0,4	0,4
Vald period för bidragets upplösning: 25 år				
Upplöst innevarande år	0,0	0,0	0,0	0,0
Ackumulerad upplösning	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Summa bidrag till statlig infrastruktur	0,2	0,2	0,2	0,2
Not 16: Fordringar				
Kundfordringar	4,2	5,6	9,9	12,9
Fordran, mervärdeskatt	4,6	4,7	4,6	4,8
Fordran, fastighetsavgift/skatteintäkter	11,2	14,9	11,2	14,9
Upplupna intäkter	11,9	13,1	11,9	13,1
Övriga fordringar	8,6	10,6	11,8	13,4
Exploateringsfastigheter Skärsjö	1,7	0,8	1,7	0,8
Avgår koncerninterna fordringar	-	-	-4,0	-4,6
Summa fordringar	42,2	49,6	47,1	55,3
Tomtmark för försäljning	0,3	0,1	0,3	0,1
Förändring fordringar	3,6	7,4	0,0	8,2
Not 17: Kassa och bank				
Kassa	0,0	0,0	4,0	4,6
Bank	63,7	42,6	83,3	48,7
Summa kassa och bank	63,8	42,7	87,3	53,3
Not 18: Eget kapital				
Ingående eget kapital	146,9	141,5	177,6	173,2
Justerings avsättning Hullarydsdeponin*	-15,5	0,0	-15,5	0,0
Justeringspost***	0,0	0,0	-0,6	0,0
Årets resultat	10,2	17,2	11,7	17,9
Utgående balans	141,5	158,7	173,2	191,1
varav resultatutjämningsreserv**	5,9	18,0	-	-
Resultatutjämningsreserv förändring	5,9	12,1	-	-
*Justerings eget kapital avseende sluttäckning deponin i Hullaryd, se not 1 och 2. ***Införande av RUR enligt Kommunfullmäktige-beslut 14 december 2020 §120. *** Rättelse av hantering av obeskattade reserver				

Belopp i mnkr	Kommun 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Koncern 2021-12-31
Not 19: Avsättningar				
Avsatt till pensioner exklusive särskild ålderspension och garantipension	0,7	0,8	0,9	0,8
Avsatt till pensioner, särskild ålderspension	7,0	7,7	7,0	7,7
Avsatt till sluttäckning av Hullarydsdeponin*	15,5	15,8	23,1	23,1
Uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	1,2	1,4
	23,2	24,2	32,2	32,9
Avsättning deponi				
Ingående avsättning		15,5		23,1
Förändring avsättning		0,0		-0,2
Förändring av nuvärdet		0,3		0,3
Utgående avsättning		15,8		23,1
Avsättningar pensioner				
Ingående avsättning	7,8	7,7	8,3	7,9
Nyintjänad pension	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets pensionsutbetalningar	-0,4	-0,4	-0,7	-0,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,2	0,1	0,2	0,1
Ändring av försäkringstekniska grunder**	0,0	0,5	0,0	0,5
Övrig post	0,1	0,4	0,1	0,4
Förändring av löneskatt	0,0	0,1	0,0	0,1
Utgående avsättning inklusive särskild löneskatt	7,7	8,4	7,9	8,4
Andel försäkring pensioner				
Förpliktelser intjänade före 1998, ansvarförbindelsen	8,2	8,3	8,2	8,3
Förpliktelser intjänade from 1998, pensionsavsättning	12,8	16,7	12,8	16,7
Överskottsfond pensioner				
Värde arbetsgivarens överskottsfond Skandia***	1,0	3,5	1,0	3,5
Värde arbetsgivarens överskottsfond KPA	0,1	0,2	0,1	0,2
*Justering avsättningar avseende sluttäckning deponin i Hullaryd, se not 1				
Redovisningsprinciper				
**Förändringen avser ändrade livslängdsantaganden exkl löneskatt				
***Medel ur överskottsfonden har under 2021 nyttjats motsvarande 1,5 mnkr.				
Not 20: Långfristiga skulder				
Lån i banker och kreditinstitut	155,0	129,3	488,6	484,6
Kortfristig del	-0,7	-0,7	-2,6	-3,0
	154,3	128,6	486,0	481,6
Förfallostruktur räntebindning:				
Förfallotidpunkt, 0-5 år från balansdagen	155,0	129,3	469,7	484,6
Förfallotidpunkt, 6-10 år från balansdagen	0,0	0,0	18,9	0,0
Förfallotidpunkt, senare än 10 år från balansdagen	0,0	0,0	0,0	0,0
Förutbetalda intäkter som regleras över flera år				
Investeringsbidrag*	3,6	3,6	3,6	3,6
Summa långsiktigt förutbetalda intäkter	3,6	3,6	3,6	3,6
* Investeringsbidraget skrivs av linjärt under samma period som motsvarande tillgångar har.				
Summa långfristiga skulder	157,9	132,1	489,6	485,2
Uppgifter om upplåning				
Genomsnittlig ränta	0,54%	0,56%	0,56%	0,53%
Genomsnittlig ränta (inkl ränteswappar)	0,77%	0,84%	0,64%	0,60%
Genomsnittlig räntebindningstid, år	2,41	1,72	2,45	2,16
Genomsnittligt kapitalbindning, år	2,41	1,72	2,52	2,17

Belopp i mnkr	Kommun 2020-12-31	Kommun 2021-12-31	Koncern 2020-12-31	Koncern 2021-12-31
Ränteswappar				
Säkrad låneskuld	10,0	10,0	10,0	10,0
Marknadsvärde ränteswappar	-0,5	-0,2	-0,5	-0,2
Ränteswapparnas påverkan på resultatet	0,3	0,4	0,3	0,4
Not 21: Kortfristiga skulder				
Kortfristig del långfristig skuld	0,7	0,7	3,3	3,6
Kortfristiga låneskulder	0,0	0,0	0,0	0,0
Leverantörsskulder	18,5	19,6	34,8	34,8
Förskott från kunder	0,0	0,0	19,8	21,0
Skuld mervärdeskatt	0,1	0,2	1,4	1,9
Personalens källskatt/arbetsgivaravgift	12,7	11,2	13,3	11,7
Upplupna semester/ferielöner	13,0	12,3	14,5	13,9
Upplupen övertid/löner	1,6	0,8	1,8	1,0
Upplupna sociala avgifter	5,9	5,3	6,6	5,7
Upplupna pensionskostn/löneskatt	12,0	12,6	12,7	13,3
Övriga skulder	1,0	0,9	-1,8	-1,5
Förutbetalda skatteintäkter	9,5	3,8	9,5	3,8
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	9,4	7,8	14,5	13,6
Justeringspost*	-	-	0,6	0,0
Avgår koncerninterna kortfristiga skulder	-	-	-43,9	-37,5
Summa kortfristiga skulder	84,4	75,1	87,1	85,3
Förändring kortfristiga skulder	-3,2	-9,4	-22,9	-1,9
* Rättelse av hantering av obeskattade reserver				
Not 22: Borgensförbindelser				
Föreningar	0,5	0,0	0,5	0,0
Kommunal stiftelse och aktiebolag	315,4	333,3	0,0	0,0
Summa borgensförbindelser	315,9	333,3	0,5	0,0
Not 23: Pensionsförpliktelser äldre än 1998				
Ingående ansvarsförbindelse	133,0	128,9	133,0	128,9
Ränte- och basbeloppsuppräknig	3,1	1,7	3,1	1,7
Ändring av försäkringstekniska grunder*	-0,5	2,4	-0,5	2,4
Nyintjänad pension	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets pensionsutbetalningar	-6,1	-6,7	-6,1	-6,7
Övrig post	0,2	-0,8	0,2	-0,8
Förändring av löneskatt	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
Utgående ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	128,9	124,7	128,9	124,7
*Förändringen avser ändrade livslängdsantaganden exkl löneskatt				
Not 24: Justering för av- och nedskrivningar				
Avskrivningar	17,1	19,4	34,3	36,8
Nedskrivningar/återföring avskrivningar	0,0	-0,9	0,0	-21,9
Summa justering för av- och nedskrivningar	17,1	18,6	34,4	14,9
Not 25: Justering för ej likv påverkande poster				
Förändring av pensionsavsättning	-0,1	0,7	-0,5	0,6
Förändring av deponiavsättning	0,0	0,3	-0,3	0,0
Förändring uppskjuten skatteskuld	0,0	0,0	0,0	-0,1
Förändring av övriga avsättningar	0,0	0,0	0,0	0,0
Upplösning bidrag statlig infrastruktur	0,0	0,0	0,0	0,0
Rearesultat avyttring av materiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	-0,4	0,0
Utrangering	0,0	0,4	0,0	5,9
Nedskrivningar/återföring avskrivningar	0,0	-0,9	0,0	-21,9
Justering, värde finansiella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0	0,0
Övriga ej likvidpåverkande poster*	0,0	0,0	0,0	0,4
Summa justering för ej likvidpåverkande poster	-0,1	0,5	-1,1	-15,1
*Avser utrangering av pågående arbete				

Not 26-27 Övriga upplysningar

Not 26: Upplysning av kostnader för räkenskapsrevision (tkr)

Kommunen		
Upplysning av kostnader för räkenskapsrevision (tkr)	2020	2021
Total kostnad för revision*	535,3	533,2
- varav räkenskapsrevision*	111,3	159,3

*Ovan redovisade belopp är justerade med 46,25 tkr mellan åren, på grund av sent inkommen faktura som avsåg 2020

Not 27: Upplysning om upprättade särredovisningar

Aneby Miljö och Vatten AB (Amaq) har under räkenskapsåret upprättat särredovisningar enligt nedan.

Redovisningen avser	Lagstiftning
VA-redovisning	Lag om allmänna vattentjänster
Fjärrvärmeverksamhet	Fjärrvärmelagen

Upprättade särredovisningar finns tillgängliga på Amaqs hemsida amaq.se efter styrelsens beslut, juni månad.

Drift- och investeringsredovisning

Driftsredovisning

Belopp, mnkr	Bokslut 2021					Bokslut 2020		Avvikelse i % 2021/2020	
	Budget	Intäkter	Kostnader	Netto	Avvikelse	Intäkter	Kostnader	Intäkter	Kostnader
- Kommunövergripande	19,5	-2,9	20,9	18,0	1,5	-3,7	21,8	-23%	-4%
- Kommunserviceavdelningen	27,6	-56,0	79,9	23,9	3,7	-50,5	75,7	11%	6%
Allmänna utskottet	47,1	-58,9	100,8	41,9	5,2	-54,2	97,5	9%	3%
- Grundskola m m	168,2	-29,4	198,5	169,1	-0,9	-33,2	184,9	-11%	7%
- Gymnasium, vuxenutbildning	34,2	-3,3	41,8	38,5	-4,3	-3,4	42,7	-4%	-2%
Barn- och utbildningsutskottet	202,4	-32,7	240,3	207,6	-5,2	-36,6	227,6	-11%	6%
Sociala utskottet	150,7	-51,6	216,5	165,0	-14,2	-56,4	218,5	-9%	-1%
Samhällsbyggnadsnämnden	16,9	-4,3	20,2	15,9	1,0	-3,9	19,8	10%	2%
Revision	0,6	0,0	0,6	0,6	0,0	0,0	0,5	0%	28%
Överförmyndarverksamhet	0,9	0,0	0,8	0,8	0,0	-0,1	0,8	-100%	-1%
Kommunfullmäktige	0,3	0,0	0,5	0,5	-0,2	0,0	0,3	0%	40%
Summa	418,9	-147,5	579,8	432,3	-13,4	-151,2	565,1	-2%	3%
Interna poster	0,0	62,9	-62,9	0,0	0,0	58,3	-58,3	8%	8%
Övergripande poster	-3,1	-0,8	-3,2	-3,9	0,8	-3,6	6,0	-78%	-153%
Verksamhetens kostnader och intäkter enligt resultaträkningen	415,8	-85,4	513,7	428,3	-12,6	-96,6	512,8	-12%	0%

Ramjusteringarna under året avseende löneavtal, avskrivningar och interna kostnader har skett genom omfördelningar från övergripande poster till utskott och nämnd.

Verksamhetens underskott visar på -12,6 miljoner kronor. Den totala förändringen mellan åren visar på en minskning av intäkterna om 12 procent och avser framför allt en minskning av ersättning från Migrationsverket och statsbidrag från Skolverket och Socialstyrelsen. Anpassning av kostnaderna görs men det är en svårighet då kostnaderna kvarstår en längre tid i verksamheten.

Kostnaden har en knapp ökning och då ingår ökade kostnader såsom nya löneavtal, ökade hyror och avskrivningar. Det innebär att kostnadsanpassningar har gjorts, vilket är positivt utifrån det effektiviseringsarbete som pågår.

Allmänna utskottet

Kommunövergripande

Det kommunövergripande anslaget redovisar ett överskott om 1,5 miljoner kronor. Den positiva avvikelsen är delvis ett resultat av digitala möten under pandemin i stället för fysiska möten vilket inneburit lägre kostnader för resor och konferenser. Den positiva avvikelsen är även ett resultat av lägre kostnader för verksamhetssystem jämfört med budget inom ekonomi- och HR-enheten. Kommunledning visar i övrigt positiv avvikelse vilket är ett resultat av allmän återhållsamhet.

Resultatutvecklingen för det kommunövergripande anslaget är bättre jämfört med prognos vid delårsbokslutet och beror till stor del på lägre kostnader än väntat inom gemensamma verksamheter samt ekonomi- och HR-enheten.

Kommunserviceavdelningen

Kommunserviceavdelningen visar ett positivt resultat om 3,7 miljoner kronor. Övergripande och administrativa enheten, som står för större delen av den positiva avvikelsen, har haft lägre

personalkostnader och lägre kostnader för systemutveckling. Tekniska enheten har haft högre kostnader för bostadsanpassning, fjärrvärme, el och gatljus. I tekniska enheten ingår lokalvärden som visar på lägre personkostnader med anledning av vakanser. Kostenheten har en mindre negativ avvikelse bland annat beroende på att det varit färre brukare som ätit inom sociala avdelningen.

Jämfört med delårsbokslutet har kommunserviceavdelningen förbättrat sitt resultat. Det beror framför allt på att planerad systemutveckling ej har kunnat genomföras samt lägre lönekostnader inom lokalvärden och administrativa enheten.

Barn- och utbildningsutskottet

Barn och utbildningsutskottet visar ett underskott på 5,2 miljoner kronor. Grundskolan inklusive kultur och fritid visar ett underskott på 0,9 miljoner kronor. Grundskolan har under året utökade kostnader för barn i behov av särskilt stöd, dessutom uteblev ett statsbidrag då kriterierna inte nåddes. Förskolan balanserar delar av underskottet tack vare lägre personalkostnader och positivt utfall av barnomsorgsavgifter. Erhållna statliga medel påverkar kultur och bibliotek positivt. Skolans sårbarhet ligger i behovet av de statliga medel som går att söka. Då de uteblir skapar det negativa resultat eftersom verksamheten är beroende av de aktiviteter som bidragen ansökts för. Det skapas även en obalans när medel som går att söka varierar mellan åren.

Gymnasieskolan inklusive vuxenutbildningen visar ett underskott på 4,3 miljoner kronor och avser kostnader för interkommunala ersättningar för gymnasieutbildningar och transporter/skolskjutsar.

Resultatet för barn- och utbildningsutskottet är totalt i nivå med prognosen från delårsbokslutet. Förskolans resultat har förbättrats tack vare bidrag för statliga medel samtidigt har gymnasieskolan försämrat resultat jämfört med delårsbokslutet och avser ökade interkommunala ersättningar.

Sociala utskottet

Sociala avdelningen visar ett underskott på 14,2 miljoner kronor. Den negativa avvikelsen för avdelningen beror i huvudsak på nya och utökade behov inom myndighetsenhetens ansvarsområde, så som externa skyddsplaceringar av barn och unga och externa placeringar av personer inom LSS och vuxenenheten. Samtidigt som kostnaderna ökar har sociala avdelningen även erhållit mindre intäkter om 9 procent vilket är till följd av minskade statsbidrag och medel från Migrationsverket. Flertalet verksamheter inom sociala avdelningen uppvisar lägre kostnader för 2021 i förhållande till föregående år. En minskning med 1 procent av kostnaderna indikerar att det pågående förändringsarbetet inom avdelningen börjar generera effekter även på det ekonomiska utfallet. Sociala avdelningen har lyckats verkställa de flesta av de ekonomiska åtgärderna som tagits fram med anledning av det ekonomiska läge som avdelningen befinner sig i, samtidigt som det uppstår nya behov som utmanar verksamheterna. Resultatet för sociala avdelningen ligger i linje med prognosen vid delårsbokslutet

Samhällsbyggnadsnämnden

Samhällsbyggnadsavdelningen visar ett överskott på 0,9 miljoner kronor och resultatet ligger i linje med prognosen vid delårsbokslutet. Avdelningens intäkter har ökat med 10% och är främst ett resultat av högre bygglovsintäkter. Räddningstjänsten har anpassat utryckningsstyrkan enligt åtgärdsplan och är balans. Allmän återhållsamhet och lägre personalkostnader till följd av sjukskrivning och föräldraledighet har även bidragit till det positiva resultatet.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige visar vid årets slut en negativ avvikelse om 150 tkr. I utfallet ingår 2020 års avtackningar för pension och 25-årsgåva, vilket innebär dubbel kostnad för 2021. Kostnaden för arvoden och tidningsprenumeration avviker negativt. Kostnader för avtackning, arvoden och tidningsprenumerationer har visat sig vara högre än väntat och avviker från prognosen vid delårsbokslutet.

Revision

Revisionen visar vid årets slut en negativ avvikelse om 26 tkr, delårsprognosen visade på ett +/- 0 resultat. Kostnaden för räkenskapsrevisionen vid årsbokslutet är högre än tidigare år.

Överförmyndarverksamhet

Kommunerna Aneby, Eksjö, Sävsjö, Nässjö och Vetlanda bildade 2019 en gemensam överförmyndarnämnd. Verksamheten visar en positiv avvikelse vid årets slut om +23 tkr och följer prognosen vid delårsbokslut.

Övergripande poster

I de övergripande posterna finns avvikelsen mellan budget och utfall avseende avskrivningarna, vilket är ett underskott om 1,9 miljoner kronor och avser framför allt skolbyggnationsprojektets färdigställande under 2020. Andra större delar som påverkar resultatet positivt är pensioner om 1,2 miljoner kronor och minskad semesterlöneskuld 0,9 miljoner kronor. Semesterlöneskuldens minskning bidrog till att resultatet blev bättre än prognosen vid delårsbokslutet. Nettointäkterna avseende försäljning av tomter och övriga anläggningstillgångar blev 1,3 miljoner kronor.

Analysen kring avdelningarnas resultat och prognos redovisas under verksamhetsberättelser.

Investeringsredovisning

Investeringsbudgeten, som fastställdes i november 2020, uppgick till 27,6 miljoner kronor. Den 29 mars 2021 beslutade kommunfullmäktige §27 och §30 att föra över 8,3 miljoner kronor netto för ännu ej avslutade projekt samt utöka budgeten med 8,8 miljoner kronor på grund av vattenskada i Parkskolan. Summa investeringsbudget för 2021 uppgår till 44,7 miljoner kronor.

Utfallet per 2021-12-31 uppgår till 16,8 miljoner kronor, vilket innebär en förbrukning om 38 procent. Anledningen till den låga nyttjandegraden beror framför allt på att utbyggnaden av Vireda skola är försenad. I Vireda-projektet flyttas 17,2 miljoner kronor över till nästkommande år. En annan orsak är att Parkskolans vattenskada har tagit mycket tidsresurser, vilket gör att vissa projekt har flyttats fram.

Utfallet i koncernen uppgår till 79 miljoner kronor, varav Stiftelsen Aneby bostäder står för 52 miljoner kronor och Aneby Miljö och Vatten AB står för 10 miljoner kronor.

Investeringar mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021	Budget 2021	Avvikelse 2021
Byggnader	13,2	13,2	36,2	23,0
Gator och vägar	0,7	0,9	1,9	1,1
Inventarier	3,5	1,0	2,3	1,3
Maskiner	1,3	0,6	0,7	0,1
Programvaror	1,6	0,3	1,9	1,6
Teknik	1,1	0,7	1,2	0,5
Utemiljö	0,1	0,2	0,5	0,3
Exploatering	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	21,5	16,8	44,7	27,9

Viktiga händelser avseende investeringarna:

- Parkskolans vattenskada innebär en omfattande renovering. Budgeten är 8,8 miljoner kronor och samtliga medel är förbrukade under 2021. Prognosen totalt för projektet är 9,3 miljoner kronor. Överskridandet beror framförallt på prisökningar avseende byggmaterial.
- Byggnationen av Vireda skola är försenad, vilket innebär ett behov av att flytta över budgetmedel till nästkommande år.
- Byggnation av Savannens förskola är påbörjad och fortsätter under 2022.
- Under senhösten drabbades Aneby kommun av ytterligare vattenskada, på Sunhults skola. Renovering är påbörjad, kostnaden uppgår till 135 tkr under 2021. Men beräknas kosta totalt 2,2 miljoner kronor.

Större investeringar inom koncernen:

- Energieffektiva åtgärder genomförs i ett antal fastigheter genom installation eller utbyte av ventilationsaggregat samt byte till nya fönster.

- Varm- och kallvattenrör byts ut för att förhindra vattenskador.
- Förtätning genom att lokaler byggs om till lägenheter har påbörjats
- Det nya avloppsreningsverket i Vireda som hanterar spillvatten från Vireda och Hultrum har slutbesiktats med godkänt resultat.
- Viredas nya vattenverk blev i allt väsentligt klart under hösten och nya råvattentäkter har börjat provköras.

Pågående och färdigställda fleråriga projekt

Under året är det inget flerårigt större projekt som har avslutats i kommunen. Däremot pågår ett antal projekt, vilka redovisas nedan.

Vireda skola, byggnaden är projekterad. Det som kvarstår att projektera är kök och dagvattenlösning. Projektet innefattar bland annat tillskapande av fyra klassrum, fyra grupprum, kapprum och toaletter. Värmesystemet ska ersättas av bergvärme.

Parkskolans vattenskada uppkom under vintern 2020/2021 och fick prioriteras under pågående år. Under januari 2022 avslutades projektet och har inneburit en totalrenovering från golv till tak i kök och matsal. Nytt fläktrum är färdigställt och taket är omlagt. Prognosen för projektet är 9,3 miljoner kronor.

Savannens förskola genomförs i flera etapper. Hittills har modulerna monterats och är driftsatta för att hålla värmen i väntan på att byggnationen ska påbörjas efter genomförd upphandling. Det kommer bli 1,5 avdelningar med ett mottagningskök i den nya delen. En korridor och ett nytt teknikrum för värme och ventilation kommer att byggas.

Verksamhetssystemet Pulsen Combines införande har av olika anledningar, bland annat Covid-19, dragit ut på tiden. Vidare har Aneby kommun, i likhet med Sävsjö, Vetlanda och Eksjö, på grund av bristande funktionalitet ännu inte driftgodkänt projektets sista delinförande. Betalningen av verksamhetssystemet har därmed försenats. Bedömningen är att Aneby kommun under 2022 kommer fullfölja betalning av Pulsen Combine i enlighet med och inom tilldelad investeringsbudget.

Budget för LSS-boende om 24 miljoner kronor ingår inte i kommunens investeringsbudget då det inte är kommunen som genomför investeringar i form av boende. Investeringen följs dock upp utifrån att det är ett kommunfullmäktigebeslut. Hur behovet av LSS platser utvecklas utvärderas kontinuerligt och arbetas med i budget 2023. Projektering är ännu inte genomförd.

Projekt mnkr	Total budget	Ack utfall	Avvikelse	Årets utfall
Pågående större projekt				
Vireda skola	24,0	0,8	23,2	0,4
Parkskolans vattenskada, kök	8,8	8,8	0,0	8,8
Savannens förskola	5,0	1,0	4,5	0,6
Verksamhetssystem sociala avdelningen	3,4	2,0	1,4	0,0
LSS-boende	24,0	0,0	24,0	0,0

Verksamhetsberättelser 2021

Kommunövergripande anslaget

Viktiga händelser under året

- Fortsatt omfattande effektiviserings- och utvecklingsarbete i hela organisationen för att skapa ett resultat i balans och kunna möta framtiden utifrån inte minst de demografiska utmaningar kommunen står inför.
- Den påverkan Coronapandemin har haft på samhället och på hela den kommunala verksamheten.
- Resultatet i Medarbetarundersökningen som genomfördes mitt under Coronapandemin och trots det för andra året i rad visar ett betydligt bättre resultat än föregående år.

Ekonomisk uppföljning

Sammanfattande analys och prognos för 2021

Kommunövergripande anslaget, Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Intäkter	-2 000	-2 873	873	-3 733
Personalkostnader	10 666	10 777	-111	11 041
Övriga kostnader	10 821	10 104	718	10 759
Nettokostnad	19 488	18 009	1 479	18 067

Kommunfullmäktige, Revision, Överförmyndarverksamhet, Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Intäkter	-45	-48	3	-83
Personalkostnader	489	362	127	349
Övriga kostnader	1 292	1 575	-283	1 318
Nettokostnad	1 736	1 889	-153	1 583

Kommunövergripande anslagets utfall för år 2021 är 18 009 tkr, vilket innebär en positiv avvikelse om +1 479 tkr.

Kommunfullmäktige, revision och överförmyndarverksamhetens utfall för år 2021 är 1 889 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse om -153 tkr.

Analys av avvikelserna mellan utfall och budget förklaras nedan per verksamhet.

Analys per verksamhetsområde

Kommunövergripande anslaget, Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Politisk verksamhet	3 845	3 710	134	3 556
Kommunledning, näringsliv och gemensamma verksamheter	7 572	7 357	214	7 644
Ekonomi och HR	8 072	6 941	1 131	6 867
Nettokostnad	19 488	18 009	1 479	18 067

Kommunfullmäktige, Revision, Överförmyndarverksamhet, Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Kommunfullmäktige	329	479	-150	341
Revision	554	579	-26	489
Överförmyndare	853	830	23	753
Nettokostnad	1 736	1 889	-153	1 583

Politisk verksamhet

Utfallet för den politiska verksamheten vid årets slut är 3 710 tkr vilket innebär en positiv avvikelse med +134 tkr. Den positiva avvikelsen är ett resultat av lägre övriga kostnader jämfört med budget framför allt till följd av digitala möten under pandemin istället för fysiska möten vilket har inneburit lägre kostnader för resor och konferenser bland annat.

Kommunledning, näringsliv och gemensamma verksamheter

Verksamheten visar en positiv avvikelse vid årets slut med +214 tkr. Verksamheten har högre kostnader avseende försäkringar och lokalhyra om cirka -500 tkr jämfört med budget men visar trots detta ett överskott på grund av till viss del outnyttjad budget avseende KS oförutsedda, innovations- och förändringsarbete samt kompetenshöjande insatser. Den positiva avvikelsen är även ett resultat av allmän återhållsamhet.

Ekonomi och HR

Utfallet vid årets slut är 6 941 tkr vilket innebär en positiv avvikelse om +1 131 tkr. Den positiva avvikelsen beror främst på att verksamheterna under året haft lägre verksamhetskostnader jämfört med budget. HR-enheten har upphandlat ett nytt avtal avseende HR-system med driftstart 2022 och ekonomienheten är mitt i en upphandling avseende nytt ekonomisystem som ska vara i drift 2024. Dessa avtal kommer att medföra högre kostnader kommande år.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige visar en negativ avvikelse om -150 tkr vilket främst är ett resultat av högre kostnader avseende pensions- och 25-årsgåvor. Kostnaderna omfattar även 2020 då gåvorna inte kunde delas ut tidigare år på grund av pandemin.

Revision

Avvikelsen vid årets slut är -26 tkr vilket beror på högre konsultkostnader jämfört med budget.

Överförmyndarverksamhet

Kommunerna Aneby, Eksjö, Sävsjö, Nässjö och Vetlanda bildade 2019 en gemensam överförmyndarnämnd. Verksamheten visar en positiv avvikelse vid årets slut om +23 tkr.

Uppföljning av verksamhetens mål

Perspektiv: Ekonomi

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Utfall av verksamheternas nettokostnader är inom tilldelad ram.	100%	107%	

Perspektiv: Medarbetare

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Hållbart medarbetarengagemang	81,8	90	
	Sjukfrånvaron i procent, såväl kort- som långtidsfrånvaro	5,9%	0,6%	

Framtiden

Viktigast för framtiden för att klara välfärden i Aneby är att fortsätta det arbete som är påbörjat med att förbereda sig för den förändrade demografin som kommunen närmar sig, med väsentligt fler äldre som inte bidrar med skattekraft i samma omfattning som de i arbetsför ålder gör. Då är det viktigt att kommunen kan fortsätta att växa i lagom takt och en förutsättning för det är att kunna erbjuda bra bostäder. Nya hyresrätter är under uppförande men behöver kompletteras med fler villatomter.

Ett nödvändigt arbete för att klara framtidens välfärd är ett fortsatt och utvecklat förebyggande hälsoarbete redan från unga år så att kommuninvånarna klarar sig själva så länge som möjligt utan insatser från kommunen. "Aneby i rörelse" är satsningen för de unga och "Hälsocenter" riktat till den vuxna befolkningen, dessa satsningar behöver växlas upp.

Kostnaderna för försörjningsstöd går stadigt nedåt samtidigt som ungdomsarbetslösheten ligger förhållandevis högt. Det är A och O att få till ett bra samarbete med Arbetsförmedlingen och näringslivet i Aneby för att snabbt hitta vägar för de unga ut i arbetslivet istället för att de ska fastna i ett bidragsberoende.

Självklart måste kommunen också hålla sig framme i arbetet med att digitalisera och använda ny teknik på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt inte minst som ett bidrag att klara utmaningen med kompetensförsörjningen. Ytterligare ett spår som behöver utvecklas vidare är samarbetet med föreningar och civilsamhället. Ska välfärden kunna finansieras så behövs dessa krafter ännu mer än idag. Social isolering och ensamhet, inte minst efter pandemin, är fenomen som är kostsamma både humanitärt och rent ekonomiskt. Det är områden där föreningar och civilsamhället tillsammans med kommunen kan göra stor skillnad.

Inom det kommunövergripande anslaget har det under de senaste åren visat sig att försäkringskostnaderna är betydligt högre jämfört med budget och att en omfördelning inom befintlig budgetram behöver göras. Upphandlingen av nytt ekonomisystem kan också medföra högre kostnader vilket bör beaktas. Kostnaderna för det nyinrättade gemensamma revisionskontoret med Eksjö, Ydre och Höglandsförbundet bör följas noggrant då kostnaderna kan komma att förändras. Fortsatt arbete med att digitalisera kommer med stor sannolikhet också att medföra ett behov av omstrukturering av kostnadsbilden.

Kommunserviceavdelningen

Viktiga händelser under året

- **Pandemin** Även detta år har präglats av pandemin. Fokus har legat på att minska sårbarhet vid sjukfrånvaro och att säkerställa att kritiska processer genomförs rättssäkert och med god kvalitet. Lokalvården har haft en tuff situation vad gäller bemanningen, prioritet har behövt ligga på att utföra det absolut mest nödvändiga utifrån hygien och smittskydd.
- **Vattenskada på Parkskolan** Under året har Parkskolans lokaler återställts efter omfattande vattenskada, vilket påverkat kostenheten och lokalvårdens verksamheter. En rad åtgärder har vidtagits så att måltidsverksamheten har kunnat bedriva verksamhet på skolan. Produktionen av mat gjordes under året på Furulidsskolans centralkök. De nyrenoverade lokalerna kunde tas i drift efter årsskiftet.
- **Vattenskada på Sunhults skola** I slutet av året upptäcktes en vattenskada även på skolan i Sunhult, där delar av kostenhetens och skolans verksamhetslokaler behövde stängas för återställande. Rivningsarbete och återställande av lokalerna påbörjades omgående, verksamheterna förväntas kunna ta lokalerna i drift under våren 2022.

Ekonomisk uppföljning

Sammanfattande analys och prognos för 2021

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Intäkter	-49 982	-56 038	6 055	-50 472
Personalkostnader	28 765	26 532	2 233	26 188
Övriga kostnader	48 838	53 374	-4 537	49 497
Nettokostnad	27 620	23 868	3 752	25 213

Avdelningens utfall för år 2021 är 23 868 tkr, vilket innebär en positiv avvikelse om 3 752 tkr.

Analys av avvikelserna mellan utfall och budget förklaras nedan per verksamhet.

Analys per verksamhetsområde

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Övergripande enheten	2 616	1 850	766	1 753
Administrativa enheten	8 542	6 437	2 105	6 970
Kostenheten	3 850	3 992	-142	3 637
Tekniska Enheten	12 613	11 589	1 024	12 853
Nettokostnad	27 620	23 868	3 752	25 213

Övergripande KSA: Avvikelse för helåret är +766 tkr.

Avvikelsen för perioden beror främst på återhållsamhet gällande kostnader för systemutveckling.

Administrativa enheten: Avvikelse för helåret är +2 105 tkr.

Avvikelsen beror främst på att enheten haft lägre personalkostnader än budgeterat med anledning av föräldraledigheter, att systemutveckling inte kunnat göras enligt tänkt tidplan med anledning av pandemi och bemanning samt generell återhållsamhet.

Kostenheten: Avvikelse för helåret är -142 tkr.

Avvikelsen beror bland annat på att budget ännu inte är helt justerad efter nedläggningen av

restaurang Druvan, pausade fikabeställningar under pandemin samt kundförluster från Sociala avdelningen. Förbrukningskostnaderna har fortsatt hålla sig något lägre än tidigare år, vilket bidragit till att tillkomna, ej budgeterade kostnader för bland annat kostdatasystem och köp från tekniska enheten avseende mattransport kunnat hanteras.

Viktigt för vidare utveckling

- Sista steget i implementering av nya modeller för internfakturerings
- Påverkan av kostnadsutvecklingen för livsmedel

Tekniska enheten: Avvikelse för Tekniska enheten inklusive lokalvården är +1 024 tkr för helåret. Avvikelsen för perioden beror främst på att lokalvården har lägre personalkostnader än budget med anledning av vakans. Enheten har under året haft högre kostnader än budget för bostadsanpassningar, fjärrvärme, el och gatljus samt reparationer av äldre fordon inom verksamheten gata/park.

Viktigt för vidare utveckling

- Genomlysning och revidering av modeller för internfakturerings
- Kostnadsutvecklingen för elenergi och drivmedel
- Effekter av omorganisationen av lokalvården, genomförs i februari 2022

Uppföljning av verksamhetens mål

Perspektiv: Medborgare, brukare och kunder

Avdelningens mål: KSA:s kunder får utförda tjänster av god kvalitet med ett gott bemötande och känner delaktighet.

Strategier	
Medborgare, brukare, kunder och medarbetare har kunskap om verksamhetens uppdrag och mål.	
God tillgänglighet, tydlig information och god dialog med medborgare och verksamhetsutövare.	
Verksamheten präglas av objektivitet, effektivitet och god service utan att ge avkall på rättssäkerheten.	

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Brukare och kunders upplevelser i genomförda undersökningar och enkäter (NKI).	3	3,8	Kostenhetens kundenkät till skola och hemdistribution.
	Jag trivs med de tjänster och den service som erbjuds från Aneby kommun.	3	3,99	Kostenhetens kundenkät till skola och hemdistribution.
	Jag kan tänka mig att rekommendera andra att bosätta sig i kommunen.	3	3,67	Kostenhetens kundenkät till skola och hemdistribution.

Avdelningens verksamheter bistår på olika sätt med stöd och service till såväl interna kunder som medborgare. En viktig grund i verksamheternas utvecklingsarbete är att utgå från kundens faktiska behov och att ha dialog med de olika kundgrupperna, såväl internt som externt.

Tekniska enheten

Tekniska enhetens verksamheter har regelbundna möten med chefer och personal för de verksamheter som använder enhetens lokaler. Under året har möten inte kunnat genomföras med samma frekvens mellan lokalvårdsverksamheten och dess kunder, med anledning av det tuffa bemanningsläget vid sjukfrånvaro kopplat till pandemin.

Kostenheten

Brukarenkäter genomförs årligen för grupperna Skola och Brukare med hemdistribution. Matråd och dialogmöten har inte kunnat genomföras under pandemiperioden.

Administrativa enheten

I slutet av året installerades en kundnöjdhetsmätare i receptionen.

Arbetet med att tillgänglighetsanpassa kommunens externwebb så att den uppfyller EU-direktivet avseende tillgänglighet på offentliga webbplatser har fortlöpt även under detta år. Förändringar i praxis kring lagstiftning gällande dataskydd har föranlett verksamheten att koppla bort två av de verktyg som tillgängliggör textinnehållet för personer med funktionsvariation.

Viktigt för vidare utveckling

- En samlad kundenkät för avdelningens olika verksamheter är framtagen, vilken kommer att skickas till de interna kunderna under början av mars. Resultatet från enkäten kommer att utgöra bas för fortsatt utvecklingsarbete.
- Verktöget för att mäta nöjdhet kring informationen på externwebben är planerat att implementeras under första kvartalet 2022.
- Den digitala mognaden har ökat i såväl organisation som samhälle och allt fler processer digitaliseras till e-tjänster, vilket ökar tillgängligheten för kunden och bidrar till mer kostnadseffektiva processer i verksamheterna. En utmaning i digitaliseringen är att alla medborgare inte har samma förutsättningar att använda digitala verktyg och att kommunens verksamheter behöver finnas tillgängliga även för dem.
- Verksamheten undersöker nu tillsammans med övriga högländskommuner möjligheter till att anskaffa nya verktyg för att tillgängliggöra information på webben för besökare som inte har språkkunskap i svenska samt talfunktion.
- Inom samverkan undersöks också möjligheten att köpa in ett analysverktyg för grad av uppfyllelse gällande tillgänglighetsdirektivet.

Perspektiv: Ekonomi

Avdelningens mål: KSA:s verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt där verksamhetens mål uppfylls och budget är i balans.

Strategier	
Verksamhetsutövare har kunskap om verksamhetens uppdrag, mål och resurser.	
Effektiv resursanvändning med balans mellan vad som ska utföras och tillgängliga resurser.	
Budget med tillräckliga resurser för att kunna uppfylla de strategiska målen.	

Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 Utfall av avdelningens nettokostnader är inom tilldelad ram.	100%	116%	

Perspektiv: Medarbetare

Avdelningens mål: KSA är en attraktiv arbetsplats där medarbetare känner trygghet, arbetstillfredsställelse och utvecklas.

Strategier
Rimlig arbetsbelastning.
Varje medarbetare känner till verksamhetens uppdrag och mål.

Strategier
God arbetsmiljö med ändamålsenliga och moderna arbetsförhållanden.
Chefer ska känna trygghet i sin roll som ledare och chef.
Det systematiska arbetsmiljöarbetet ska vara väl känt hos medarbetare och chefer.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Hållbart medarbetarengagemang ska vara lika med eller bättre än 2020 års värde.	80,9	82	
	Sjukfrånvaron i procent, såväl kort- som långtidsfrånvaro	5,9%	4,11%	

Kommunserviceavdelningen ska vara en attraktiv arbetsplats där medarbetare känner tillit, trivs, mår bra och där alla medverkar till att fullfölja det kommunala uppdraget. Detta är viktiga hörnstenar i Aneby kommuns personalpolitiska värderingar.

Medarbetarenkät

Varje år genomförs en medarbetarenkät som också fungerar som en psykosocial skyddsron. Aneby kommun genomförde medarbetarenkäten i mars och april månad. Resultatet i årets medarbetarenkät visar på en klar förbättring från tidigare år. Svarsfrekvensen för årets enkät är 77 %.

HME-värdet för kommundienstserviceavdelningen efter årets enkät är 82 jämfört med 2020 års värde på 80,9, vilket innebär att avdelningen uppfyller målet.

I årets medarbetarenkät fanns också ett antal coronarelaterade frågor med, för att följa upp informationsflödet, rutiner för att förebygga smittspridning, distansarbete samt ensamhet. Resultatet visar att informationsflödet och de förebyggande åtgärderna för att minska smittspridning fungerat väl i avdelningen. Distansarbetsmöjligheterna och dess förutsättningar skulle enligt resultatet i vissa fall kunna öka inom vissa verksamheter, 11 % av de som besvarat enkäten upplever en ökad ensamhet kopplat till pandemin.

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron ligger på 4,11 %, vilket innebär en god måluppfyllelse för avdelningen totalt. Under året har lokalvården och kostenheten haft högre sjukfrånvaro än övriga verksamheter, orsaken till frånvaron är främst kopplad till de restriktioner som givits i samband med pandemin.

Påverkan av pandemin

Pandemin har periodvis haft påverkan på bemanningen och situationen har emellanåt varit mycket ansträngd i delar av avdelningen när verksamheterna haft hög sjukfrånvaro. Arbete hemifrån tillämpas där det fungerar för uppdraget. Att inte arbeta på plats och träffas fysiskt kräver en god kommunikation och utveckling av nya arbetssätt. Upplevelsen är att det fungerat bra med distansarbete, men att medarbetarna saknar den sociala kontakten med sina kollegor. Tätt uppföljning av arbetsmiljön vid hemarbete har gjorts, bland annat vid veckoavstämningar med respektive arbetsgrupp.

Friskvård

Under hösten har enheterna arbetat vidare med att hitta möjliga upplägg för att inrymma friskvård i arbetstiden. Förutsättningarna ser olika ut mellan olika enheter och tjänster, vilket gör att aktiviteterna skiljer sig åt.

Utveckling

Under året har kompetensutveckling genomförts i avdelningen inom ett antal olika områden, genom externa utbildningar, samverkan med andra kommuner och även genom att använda interna resurser.

Viktigt för vidare utveckling

- Fortsatt förebyggande arbete med friskfaktorer, arbetsmiljö och rimlig arbetsbelastning.
- Fortsatt arbete med att skapa trygga arbetsgrupper.
- Fortsatt kompetensutveckling för att ge medarbetarna förutsättningar att utföra sina uppdrag på ett kvalitets- och rättssäkert sätt.

Perspektiv: Utveckling

Avdelningens mål: KSA:s verksamheter bedriver ett kontinuerligt förbättringsarbete.

Strategier
Verksamheterna arbetar kontinuerligt och systematiskt med utveckling och ständiga förbättringar.
Flexibel organisation, strategisk omvärldsbevakning, ständig förbättring
Verksamheterna samarbetar och samverkar på olika sätt med andra verksamheter, kommuner, organisationer och liknande, med syfte att uppnå förbättring/effektivisering och/eller resursbesparing.

Målet är uppfyllt. Kommunserviceavdelningens verksamheter arbetar ständigt med utveckling, medarbetarna uppmuntras till omvärldsbevakning och att komma med egna idéer och lösningar.

Arbetsmöten hålls löpande med såväl enhetschefer som arbetsgrupper, där utvecklingsarbetet planeras, följs upp och utvärderas. Inom enheterna pågår arbete med att standardisera basprocesser och dela på ansvarsområden, med syfte att genom flexibilitet och omställningsförmåga minska sårbarheten. Utvecklingsarbetet bygger på att skapa delaktighet i respektive verksamhets arbetsgrupper, med delat ansvar för dagliga processer och utvecklingsområden. Erfarenhetsutbyten och lärande möten är viktiga delar i att skapa förståelse för uppdraget och i att hitta nya sätt att göra saker på.

Med befintliga ekonomiska- och personalresurser är det en utmaning att följa den utvecklingstakt som är och att samtidigt upprätthålla en god kvalitet, säkerställa att kommunen efterlever aktuell lagstiftning och att skapa förutsättningar för medarbetarna att verka i en god arbetsmiljö med rimlig arbetsbelastning.

Samverkan är en viktig del i såväl omvärldsbevakning som förvaltning och utveckling inom de områden avdelningen ansvarar för. Samtliga av avdelningens verksamheter ingår i olika nätverk inom höglandet och regionen. Deltagandet i nätverken är mycket värdefullt för att få erfarenhetsutbyte och stöd i verksamheternas egna utvecklingsarbeten.

Administrativa enheten

Aneby kommun deltar i flertalet gemensamma utvecklingsprojekt på såväl höglandet som i regionen. Administrativa enheten ansvarar över ett flertal kommunövergripande områden där utvecklingsarbetet bedrivs inom ramen för samverkan genom till exempel nedan nätverk:

- Telefoni- och kommunikation
- Tjänste-ID
- SiteVision
- Evolution
- NetPublicator
- Office 365
- Open-E
- FREDAs (e-arkiv)
- Säker Digital Kommunikation
- Digital signering
- Informationssäkerhet

Samverkansavtal - I slutet av året startades processen för att revidera det höglandsgemensamma samverkansavtalet med syfte att förtydliga och förenkla innehållet för verksamheterna.

Samverkan, Gemensam utvecklingsprocess - Under året har samverkan på höglandet påbörjat ett arbete med planering och implementering av en högländsgemensam utvecklingsprocess, kallad portföljstyrning. Syftet är att skapa en övergripande överblick av utvecklingsbehov samt att säkerställa god planering av utvecklingsarbeten och förvaltning genom kommungemensamma rutiner.

Processverktyg - Under året startades en behovsinventering och kartläggning inom processverktyg som kommer fortgå under 2022.

Digital Mognad - Aneby kommun deltar tillsammans med regionens övriga kommuner genom Digitaliseringsrådet i ett ESF-projekt med syfte att utvärdera och höja den digitala mognaden inom Sveriges kommuner. Digitaliseringsrådet i Jönköping har länge använt sig av verktyget DiMiOS för att mäta den digitala mognaden. Under hösten har högländskommunerna arbetat tillsammans kring planering för att 2022 genomföra högländsgemensam utvärdering av DiMiOS resultat samt samordning kring utbildningar.

Ny telefoni och kommunikationsplattform - I slutet av 2020 bytte kommunen, tillsammans med övriga högländskommuner och HIT telefonileverantör samt driftsatte en gemensam plattform för telefoni och kommunikation. Under året har arbetet fortgått med att säkerställa funktionalitet, kvalitet och driftssäkerhet i processerna kring telefonin, vilket krävt mycket tidsresurser för verksamheten.

E-arkivering - Arkiveringen har tagit fart. Sedan tidigare är både gammal extern- och internwebb arkiverade, nu görs även rutinmässig arkivering av olika system i verksamheterna.

E-tjänster - Den digitala mognaden har ökat i såväl organisation som samhälle och allt fler processer digitaliseras till e-tjänster, vilket ökar tillgängligheten för kunden och bidrar till mer kostnadseffektiva processer i verksamheterna.

Informationssäkerhet och dataskydd - Den ökade användningen av digitala verktyg medför risker vad gäller informationssäkerhet och dataskydd. Tillsammans med MSB har en utvärdering gjorts av kommunens informationssäkerhetsarbete. Arbetet gjordes även i samverkan med övriga kommuner inom Högländssamverkan med syfte att likrikta kommunernas gemensamma arbete. Samordnare har gått på utbildningar för att senare kunna starta ett arbete med ett LIS och kartlägga verksamheternas riktlinjer och policydokument.

HIT:s internkontroll avseende dataskydd är inte genomförd under 2021 med anledning av pandemin.

Under december månad upptäcktes en världsomfattande IT-sårbarhet, Log4j, vilken innebar att resurser behövde avsättas organisationens verksamheter för att säkerställa att kommunens leverantörer av programvaror kände till och hade vidtagit åtgärder för att täppa till sårbarheten.

Internet of Things (IoT) - Ett länsgemensamt PoC-projektet (Proof of Concept) har startats inom Digitaliseringsområdet och visat goda resultat i de kommuner som är med i förprojektet. Huvudprojektet startar under början av 2022. Kommunen har avvaktat skarpt deltagande under 2021. IoT handlar om att nyttja smarta, kostnadseffektiva lösningar med hjälp av sensorer, digital teknik och automation. Projektet avslutas efter 2022.

Säker digital kommunikation (SDK) - Pandemin har drivit fram förändrade arbetssätt och ett allt högre användande av digitala verktyg för möten och informationsutbyten. En del av den här kommunikationen behöver ske på ett säkert sätt utifrån lagstiftning kring sekretess och dataskydd. I början på året direktupphandlade kommunen en programvara för att täcka behovet av säker kommunikation mellan myndighet och medborgare men också internt. Det nationella projektet SDK har sedan 2019 varit försenat vilket har inneburit att det inte varit möjligt att planera och ta höjd för ett införande i Aneby.

TjänsteID - Införandet av TjänsteID är påbörjat, initialt har det införts inom sociala avdelningen där särskilt behov finns av en säker inloggning via TjänsteID-kort. Planen är att alla medarbetare ska inneha ett TjänsteID-kort, både för inloggning till dator och vissa tjänster men också som identifikation. Leverantören utvecklar fortfarande kortet och tjänsterna tillsammans med Högländets IT. Kommunen har valt att avvakta vidare implementering av kortet tills utvecklingsarbetet är klart för att undvika att behöva ersätta gamla kort utfall att tekniken ser annorlunda ut längre fram.

SITHS - Under året har Inera genomfört revision i kommunens SITHS-organisation med syfte att säkerställa att kommunens interna riktlinjer och rutiner är kvalitetssäkrade och att Ineras tillitsramverk kan uppfyllas.

Digital signering - Funktionen för digital signering tillkom under året i systemet för e-tjänster. Förändringen har inneburit besparingar på både miljö och tid då medarbetare inte längre behöver skriva ut och posta fysiska avtal och handlingar.

Direktupphandlingsmodul - En direktupphandlingsmodul har kopplats på befintligt IT-stöd för upphandling, modulen finns tillgänglig för alla verksamheter i kommunen. Syftet är att förenkla för organisationens verksamheter att konkurrensetsätta köp av varor och tjänster, säkerställa att dokumentation av affären görs på rätt sätt, kvalitetssäkra avtalsvillkor samt att säkerställa att direktupphandlingar genomförs enligt gällande lagstiftning.

Kostenheten

Enheten har under året arbetat vidare efter den handlingsplan som tagits fram 2019 och har nu effektuerat stora delar av planen.

Menyplanering - Enheten har under året gått från en 8 veckors rullande meny till 5 veckor.

Minskat matsvinn - Kostenheten har tillsammans med BU startat ett samarbete för att minska matsvinnet. Efter att det nya kostdatasystemet implementerats är det möjligt att göra mätningar av det svinn som finns. Ett matsvinnprojekt skulle påbörjats under året, men med anledning av att prioriteringar behövt göras kopplat till pandemin har detta skjutits på till 2022.

Tekniska enheten

Under året har enheten varit hårt belastad, förutom pandemipåverkan har mycket resurser fått omprioriteras till att återställa Parkskolan och Sunhults skola, då de fått vattenskador. Omprioriteringarna har inneburit att utvecklingsarbeten fått hanteras i den mån det fungerat utöver den dagliga driften. Fokus har också legat på att förändra arbetssätt genom att använda digitala hjälpmedel.

Samverkan mellan avdelningarna

Kommunserviceavdelningen samverkar med övriga avdelningar inom ett antal angränsande verksamhetsområden.

Under året har kommunserviceavdelningen samverkat med samhällsbyggnadsavdelningen kring delad tjänst avseende vikariat för nämndadministration med syfte att lösa bemanningen i samband med föräldraledigheter samt som en åtgärd för att bidra till att förbättra kommunens ekonomiska läge.

Kostenheten har under året tillsammans med tekniska enheten och barn och utbildningsavdelningen inlett ett arbete med att undersöka möjligheterna till en fördjupad samverkan när det gäller förskolor och skolor i kringorterna. Syftet är att skapa än mer resurseffektiva verksamheter samt att möjliggöra att bibehålla en god kvalitet i verksamheterna.

Viktigt för vidare utveckling

- Utveckling inom högländssamverkan kring portföljstyrning för att ge förutsättning till att kommunens resurser fördelas på ett så effektivt sätt som möjligt
- Fortsatt arbete med processutveckling
- Utveckling av uppföljning och analys i verksamheterna

Perspektiv: Samhälle

Avdelningens mål: Medborgarna får ett gott bemötande, snabb återkoppling och god kvalitet på utförda tjänster av KSA:s verksamheter

Strategier
Verksamheterna ska kontinuerligt och systematiskt arbeta med utveckling för att erbjuda medborgare, kunder och brukare ändamålsenliga och professionella tjänster där desamma upplever verksamheterna som tillgängliga.
Medborgare ska uppleva tillgänglighet och transparens samt känna förtroende för den verksamhet som bedrivs.
Verksamheten ska verka för en god dialog med näringslivet med syfte att skapa ett ökat intresse för deltagande i upphandlingar.

Kommunserviceavdelningens verksamheter ger medborgarna service på olika sätt och arbetar kontinuerligt med att effektivisera och kvalitetssäkra sina processer.

Servicemätning har gjorts avseende tillgänglighet och kvalitet på svar genom kontaktytorna telefoni och e-post. Tidigare gjordes mätningen inom ramen för KKIK (Kommunens Kvalitet i Korthet), sedan 2021 ingår inte de nyckeltalen i KKIK. Resultatet visar överlag en positiv utveckling, särskilt gällande tid för svar och kvalitet på svar för e-post. Inom området telefoni noteras något försämrade resultat gällande tillgänglighet och svar på frågan som ställdes.

Mätning har också gjorts av informationsinnehållet på externwebben, även denna har tidigare ingått i KKIK-mätningen men görs numera som en självskattning. Resultatet av årets mätning visar på en marginell försämrning, vilket kan förklaras av att verktyg för tillgänglighet behövt stängas ned för att säkerställa efterlevnad av lagstiftning gällande dataskydd.

Utvecklingen av e-tjänster har fortgått under året. Syftet är att öka tillgängligheten för både kommunens invånare samt att skapa kvalitetssäkra och effektiva processer för till exempel ansökningar, felanmälan, bokningar och synpunkter.

Viktigt för vidare utveckling

- Interna utbildningsinsatser i organisationen gällande service och tillgänglighet mot medborgarna
- Fortsatt implementering av mallar för tillgänglighet
- Fortsatt arbete med att tillgänglighetsanpassa externwebben
- Fortsatt arbete med att säkerställa att medborgarens behov av information på externwebben tillgodoses
- Ökad samverkan mellan högländskommunerna i utveckling av e-tjänster

Framtiden

I början av 2022 genomförs en omorganisation i kommunserviceavdelningen, då lokalvården separerades från tekniska enheten till att bli en egen enhet, likställd övriga enheter i avdelningen. Enhetschefen för kostenheten kommer i sitt uppdrag även ha ansvar för lokalvårdsenheten. I båda enheterna finns arbetsledare som ansvarar för den mer operativa arbetsledningen. Den nya organisationen med en förändrad ledningsstruktur förväntas bidra till positiva effekter för såväl verksamhet som kunder. En långsiktig handlingsplan kommer att tas fram, med syfte att utveckla en hållbar verksamhet, arbetsmiljö och ekonomi.

Kostnaderna för livsmedel, elenergi, drivmedel och byggmaterial förväntas förändras framöver, vilket kan komma att påverka verksamheternas resultat. Det kommer även framgent vara viktigt att fortsätta arbetet med ekonomin för att klara ökade kostnader med befintlig budget.

Under 2022 är det valår, vilket främst påverkar den politiska administrationen genom att personalresurser behöver avsättas för introduktion av de ledamöter som väljs. Bland annat ska utbildningar genomföras och läsplattor bytas ut. Under året kommer kommunserviceavdelningen även att ansvara för samhällsbyggnadsnämndens nämndadministration.

Fortsatt fokus behöver ligga på att bibehålla och utveckla verksamheterna på ett hållbart sätt samt att fortsätta arbetet med att skapa en ekonomi som är i balans i alla verksamheter. Med ett tufft ekonomiskt läge är det en utmaning att möta samhällets ökande krav på kvalitet och service, skärpta lagkrav, växande verksamheter och inte minst digitaliseringen och dess möjligheter, på ett sätt som är hållbart både för ekonomin och de medarbetare som arbetar i organisationen. För att klara av utmaningen krävs samordning och samverkan, internt mellan funktioner, verksamheter och avdelningar, men också genom samarbete med andra kommuner och regionen. Det är också viktigt att fortsätta arbetet med att vara en attraktiv arbetsplats som erbjuder en god arbetsmiljö, kompetensutveckling och utveckling.

Nedan anges ett urval av de behov och strategiskt viktiga frågor för framtiden som redovisas för i planeringsförutsättningar 2023.

Samverkan, Allt mer komplexa uppdrag, krav på ökad kompetens och en snabb teknisk utveckling kräver samverkan med andra aktörer. Samverkan kan avse olika områden, som till exempel gemensamma specialistresurser, gemensam systemförvaltning och systemutveckling och verksamhetsspecifika nätverk. Förväntningen är att avdelningens verksamheter i ännu högre utsträckning kommer att samverka med andra aktörer framöver, främst med övriga högländskommuner.

Kompetensstöd för utveckling, Behov finns av stöd i process- och webbutveckling. För att kunna nyttja de IT-stöd som köpts in på ett effektivt och rättssäkert sätt behöver kontinuerlig utveckling och anpassning göras av processer och systemstöd. Viss kompetens för utvecklingsarbetet finns i verksamheterna och till viss del täcks behovet genom den högländsgemensamma samverkan, där kompetens hos HIT eller annan kommun bidrar i utvecklingsarbetet. Behovet av kompetens tillgodos dock inte fullt ut och ofta behöver konsultstöd köpas in, vilket ger ökade kostnader för kommunerna. För att lyckas med verksamhetsförändringar krävs inte bara systemkunskap, även processerna behöver analyseras och utvecklas. Behov finns av att ha högländsgemensamma resurser som kan stötta kommunerna i deras respektive utvecklingsarbeten utifrån ett helhetsperspektiv, knutet till arbetet med portföljstyrning.

Systemförvaltning och systemutveckling, Ett antal nya verksamhetssystem har köpts in i avdelningen de senaste åren, med syfte att skapa ett effektivt resursutnyttjande. För att få ut förväntade effekter krävs fortsatt utveckling av systemen, förändrade arbetssätt och prioriteringar för att frigöra de personalresurser som behövs. En viktig aspekt är att medarbetarna får den kompetensutveckling som behövs för att kunna använda och utveckla systemen. Idag säkerställs tillgången på utvecklingskompetens till viss del genom samverkan med andra kommuner, men kompetensen behöver även finnas inom organisationen.

Informationssäkerhet och dataskydd, Medvetandet kring informationssäkerhet och dataskydd har ökat i organisationen. Stor vikt behöver även fortsättningsvis läggas på dessa områden, inte minst när vi nu arbetar hemma i väsentligt högre utsträckning än tidigare och då de digitala mötena har ökat till antal. Arbetet med att öka den digitala mognaden fortgår, så att Aneby kommun kan ta vara på digitaliseringens utbud i så stor utsträckning som möjligt. Till viss del drivs arbetet inom ramen för de projekt kommunen deltar i, där struktur och rutiner tas fram för att främja en god säkerhetskultur vilket är en förutsättning för till exempel systemsamverkan.

Arkivering, Dialog pågår på höglandet kring att ha en ökad samverkan kring arkivering och en eventuell gemensam personalresurs för området. Det är av vikt att säkerställa att arkiveringen görs på ett sätt som gör att framtida medborgare kan ta del av de handlingar kommunen är skyldig att bevara, arkiveringen är dessutom även styrd genom arkivlagen. Aneby kommun saknar, i likhet med fler högländskommuner, särskild kompetens inom området. I det fall beslut tas om att samverka i högre grad genom att till exempel ha en gemensam arkivaries resurs kommer kostnader att tillkomma för detta.

Barn- och utbildningsavdelningen

Viktiga händelser under året

- Under 2021 fortsatte covid 19 att påverka våra verksamheter. Det har inneburit att kostnader för timvikarier har varit något högre under året. Tack vare en stor flexibilitet och gott ledarskap i verksamheterna så har dessa kunnat vara igång och fungerat trots ett ansträngt läge.
- Ett byte vad gäller skolchef skedde i och med att läsåret 2021/2022 startade.
- Både Parksskolan och Sunhults skola har genomgått renovering på grund av fukt och vattenskador.
- En omorganisation gjordes inför sommaren vilket medförde minskad skolledarresurs samt förändring av skolledares uppdrag/förskole- och skolområden.

Ekonomisk uppföljning

Sammanfattande analys och prognos för 2021

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Intäkter	-20 775	-31 875	11 099	-36 589
Personalkostnader	134 046	141 905	-7 859	134 363
Övriga kostnader	89 189	97 592	-8 403	93 258
Nettokostnad	202 460	207 622	-5 163	-1 735

Avdelningens utfall för år 2021 är 207 622 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse om 5 163 tkr.

Grundskolan inklusive kultur och fritid visar ett resultat på 169 110 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse på 882 tkr.

Gymnasiet inklusive vuxenutbildningen och SFI visar ett resultat på 38 513 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse på 4 281 tkr.

Analys av avvikelserna mellan utfall och budget förklaras nedan per verksamhet.

Analys per verksamhetsområde

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Fritidshem	10 002	10 445	-443	8 919
Förskola	57 662	55 501	2 161	46 097
Förskoleklass	6 026	5 725	301	4 848
Grundskola	76 145	80 845	-4 701	77 008
Grundsärskola	6 736	5 358	1 377	3 629
Musikskola / kulturskola	4 425	4 358	67	4 005
Kultur/Bibliotek	2 668	2 137	531	2 643
Fritidsverksamhet	4 018	4 248	-230	4 124
Öppen förskola	500	454	46	435
Kommunövergripande	47	39	8	4
Nettokostnad Grundskola mm	168 228	169 110	-882	151 712

Gymnasieskola	27 447	30 486	-3 038	33 656
Gymnasiesärskola	1 550	2 705	-1 155	1 822
Vuxenutbildning	2 214	2 050	164	1 225
Högskolan Höglandet	73	63	10	150
Svenska för invandrare	2 948	3 209	-261	2 467
Nettokostnad Gymnasiet	34 232	38 513	-4 281	39 320
Nettokostnad	202 460	207 622	-5 163	191 032

Fritidshem: Prognosavvikelse för helåret -443 tkr.

Förskola: Prognosavvikelse för helåret +2 161 tkr. Intäkter för barnomsorgsavgifter har ökat något. Det positiva resultatet beror även till stor del på att andelen behöriga förskollärare är lägre än beslutad fördelning. Målet vad gäller fördelning är 66/34. Vi ser också att vissa tjänster inte tillsatts trots att behov finns. Det har funnits en återhållsamhet även vad gäller förbrukning och vikarier i förskolan. Dock ser det lite olika ut beroende på förskoleområde. Vissa enheter har ett negativt resultat.

Förskoleklass: Prognosavvikelsen för helåret +301 tkr. Detta beror till stor del på återhållsamhet vad gäller vikarier vid sjukfrånvaro samt vård av barn.

Grundskola: Prognosavvikelse för helåret -4 701 tkr. Avvikelsen beror på ökade lönekostnader för vikarier samt resurspersoner till elever i behov av extra stöd enligt skollagen och medicinska behov. Vi har fått några inflyttningar av elever till vår kommun, elever med stora behov som skolan behöver åtgärda. Vi ser inte kortsiktigt hur vi kan ge detta stöd inom budget utan här behövs ett längre förebyggande arbete som på sikt kan minska kostnader för elever i behov av extra stöd. Kostnaderna för administrativa tjänster och systemkostnader har ökat. Ett projektbidrag från Skolverket uteblev på grund av att vi inte uppnådde kriterierna som krävdes. Skolans sårbarhet ligger i behovet av de statliga medel som går att söka. Då de uteblir skapar det negativa resultat då verksamheten är beroende av de aktiviteter som bidragen ansöks för. Det skapas även en obalans då de medel som går att söka varierar mellan åren.

Grundsärskola: Prognosavvikelse för helåret +1 377 tkr. Under 2021 försenades utredningar för elever i behov av särskilt stöd på grund av pandemin. Vi kommer under första delen av 2022 gå vidare med beslut kring att anta 5 elever i grundsärskolan.

Kulturskola: Prognosavvikelse för helåret +67 tkr. Statliga medel påverkar utfallet positivt.

Kultur/Bibliotek: Prognosavvikelse för helåret +531 tkr. Statliga medel påverkar utfallet positivt.

Fritid: Prognosavvikelse för helåret -230 tkr. Framför allt är det lägre intäkter för fritidsanläggningarna under året på grund av pandemin. Vi ser att vi behöver göra en genomlysning kring Fritid vad gäller intäkter och kostnader för den verksamhet som bedrivs.

Vi ser att den budget som ligger för verksamheten inte är i nivå med de kostnader vi har för verksamhet och personal. Budgeten bygger till stor del på de intäkter vi har för tex extern uthyrning. På grund av pandemin har vi inte kunnat hålla den höga nivån vad gäller intäkter. Vi ser också att badhusets verksamhet är beroende av vattenkvalitén, vilken inte tillåter verksamhet i den höga utsträckning som är önskvärt.

Öppen förskola: Prognosavvikelse för helåret +46 tkr.

Kommunövergripande: Prognosavvikelse för helåret +8 tkr. Avvikelsen beror på att medel för julkul inte har använts fullt ut.

Gymnasieskola: Prognosavvikelse för helåret -3 038 tkr. Våra kostnader är starkt beroende av vilka linjer våra ungdomar väljer. Det är skillnader vad gäller IKE utifrån program. Det skiljer nästa 200 tkr/år mellan de dyraste resp. billigaste programmen. Vi har även dyra kostnader för transporter/skolskjutsar. Utöver program och resekostnader finns även inackorderingskostnader och tilläggsbelopp som vi betalar för elever i behov av särskilt stöd.

Gymnasiesärskola: Prognosavvikelse för helåret -1 155 tkr. Även här beror det negativa utfallet på gymnasieutbildningar och skolskjutsar.

Vuxenutbildning: Prognosavvikelsen för helåret är +164 tkr. En stor del av budgeten för vuxenutbildning är statliga medel som återsöks. Vissa återsöks efter årets slut. 147 personer studerar och 40 av dessa är yrkesutbildningar, utöver de som studerar på Aneby lärcentrum. Det är en hög kostnad för Aneby men kommer i förlängningen att vara socioekonomiskt positivt för kommunen. Under året har migrationsverkets ersättningar avslutats och kostnaderna skall nu helt täckas i Lärcentrums budget.

Högskolan Höglandet: Prognosavvikelse för helåret +10 tkr.

Svenska för invandrare: Prognosavvikelsen för helåret är -261 tkr. Avvikelsen beror på utökning av tjänst på 40% som delvis balanseras med återsökta medel från staten.

Uppföljning av verksamhetens mål

Sammantaget kan konstateras att måluppfyllelsen är god

Perspektiv: Medborgare, brukare och kunder

Avdelningens mål: Brukare (barn, elever och vårdnadshavare) känner till verksamhetens mål, arbetssätt, resultat samt åtgärder för utveckling och ges möjlighet att vara delaktiga i arbetet med den blivande världsmedborgaren.

Ett axplock från de olika brukarenkäterna påvisar en analys där målen delvis är uppfyllda.

-att 98 % av vårdnadshavare instämmer helt eller delvis i att barnen/eleverna är trygga i skolan och endast 2 % tycker att barn/elever är otrygga.

-att 88 % av vårdnadshavare får information om målen som styr verksamheten och 12 % är ovetande och saknar information. Det högsta värdet uppmätt under en 12 års period.

-att 80 % av vårdnadshavarna anser att deras barn får träna sig på att samarbete i våra fritidshem.

-att 97 % av vårdnadshavare tycker att barnen blir bemötta på ett bra sätt av fritidshemmets personal och 3 % tycker tvärt om.

-att 98 % av vårdnadshavare tycker att barnen trivs i förskolan och att 2 % anser inte att det stämmer.

-att 83 % av vårdnadshavare får tydlig information om barnens utveckling i förskolan och 17 % tycker att det saknas. Trots utvecklingssamtal för samtliga ca 450 barn i förskolan. Coronapandemin har tvingat fram samtal under olika former.

-att 97 % av eleverna trivs i sin skola.

-att 97 % av eleverna tar ansvar för sitt lärande.

Utveckling

Fördjupa samtalen med vårdnadshavare utifrån en tydlig dokumentation tillsammans med barn/elever i ett framtidsytande (progressions) ändamål ända från förskolan till grundskolans sista år.

Arbeta vidare kring elevinflytande där eleverna får möjlighet att påverka undervisning och redovisningsmetoder utifrån mognad. Arbeta vidare med värdegrundsarbete i praktiken genom hela skolsystemet där eleverna delaktighet tydliggörs i likabehandlingsarbetet.

Utveckla metoder för uppföljning och mentorsamtal för eleverna för att skapa förståelse kring det egna lärandet.

Strategier
Rektor/förskolechef/ledare och lärare klargör för elever och vårdnadshavare vilka mål utbildningen har, vilka krav verksamheten ställer och vilka rättigheter och skyldigheter elever och deras vårdnadshavare har.
Verksamheten arbetar systematiskt med att barn och elever tillägnar sig grundläggande värderingar, attityder och färdigheter som krävs för att kunna vara aktiva i samhällslivet.
Barn och elever ges ett aktivt inflytande över utbildningen.
Arbetsmiljön präglas av trygghet och studiero.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Målkännedom hos brukare: elever år 4-9, föräldrar fsk, år f-9	100%	91%	Gäller medelvärde för samtliga grupper
	Andel som upplevt kränkningar: svar från elever år 5-9, föräldrar år f-9	0%	9%	Gäller såväl elever åk 5-9 och vh
	Andel brukare som upplever inflytande: elever år 4-9, föräldrar fsk, år f-9	100%	74%	Medelvärde av samtliga grupper
	Jag trivs med de tjänster och den service som erbjuds från Aneby kommun.	3	3	Mätningen genomförd i BUAS brukarenkät.
	Jag kan tänka mig att rekommendera andra att bosätta sig i kommunen.	3	3	Mätningen genomförd i BUAS brukarenkät

Perspektiv: Ekonomi

Avdelningens mål: All personal har förståelse för kommunal ekonomi samt BU:s interna resursfördelningssystem

Barn och utbildningsavdelningen har fortsatt stor utmaning kring att nå ett 100% målvärde. Vi behöver utveckla vårt budgetarbete samt uppföljningsarbete på enhetsnivå. Skolornas utmaningar är stora och för att säkerställa att vi lever upp till skollagens intentioner behöver vi säkerställa organisationen kring särskilt stöd med de specialfunktioner som krävs i bla elevhälsan.

Vad gäller fritid ser vi att den budget som ligger för verksamheten inte är i nivå med de kostnader vi har för personal. Budgeten bygger till stor del på de intäkter vi har för ex extern uthyrning. Detta gör att de ekonomiska målen inte kunnats nå då uthyrning inte varit möjlig i så hög grad som det varit nödvändigt. Pandemin har påverkat resultatet. Vi ser också att badhusets verksamhet inte klarar av de planerade intäkterna beroende på att vattenkvaliteten inte tillåter verksamhet i den höga utsträckning som är önskvärt.

Analys - målet delvis uppnått. Svårigheterna ligger i det flöde av elever som kommer till vår kommun utifrån förflyttning från andra kommuner pga sociala problem och skolproblem. Flera av dessa elever har en stor utbildningsskuld att ta igen.

Stor aktsamhet råder att förvalta sina tilldelade medel och använda dem så effektivt som möjligt.

Prioriteringar görs med fokus på skollag och läroplansmål.

Utveckling

Utveckla BUA:s totala förståelse gällande ramtilldelning. Ge rektor större möjligheter att inom ram hantera sin budget och göra strategiska val. Detta kräver vidare förståelse kring kommunens ekonomiska system där rektor utifrån de ekonomiska förutsättningarna kan fatta strategiska beslut kring sin inre organisation.

Strategier
Tydligt regelverk för tilldelning samt flyttning av resurser, även under verksamhetsåret
Eget ekonomiskt ansvar långt ute i organisationen
En lärande organisation som ger möjligheten att utveckla flexibla lösningar utifrån givna förutsättningar.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Avdelningens nettokostnader i balans	100	98	

Perspektiv: Medarbetare

Avdelningens mål: BUA är en lärande organisation med god arbetsmiljö kännetecknad av utmanande möten och ett gott pedagogiskt ledarskap, inflytande och kontinuerligt lärande för medarbetarna

Analys av verksamheten innebär att målen i stort är uppnådda förutom sjuktalen.

Sjuktalet för BUA är 5,32% i jämförelse med kommunens totala 6,2 %. Liksom övriga i kommunen så är de högsta talen under mars månad och årets tre sista månader.

HR informerar såväl avdelningschef som respektive rektor under varje månad hur sjuktalen ser ut. Strategier för att hjälpa långtidssjukskrivna pågår.

Under våren har sjuktalen successivt sjunkit om än i blygsam takt. Konstateras att ganska stora mängder av frånvaro beror på "familjeisolering" vid misstanke om smitta och påföljande provtagning.

Den medarbetarenkät som är avslutad har en hög svarsfrekvens. Över 90 % har besvarat enkäten och på många arbetsplatser 100 % i svarsfrekvens.

Samtliga HME värden är något bättre än tidigare

HME 2020 :85,4...2021 -:85,8

HME-Motivation 2020 :85,3...2021 :85,5

HME - Ledarskap 2020 :85,4 ...2021 :86,8

HME-Styrning 2020 :85,6...2021 :85,1 en liten försämring troligen mest beroende på att rektorer och personal som då och då har måst träffats per TEAMS vilket ger en något sämre närhetsupplevd ledning och styrning.

Utveckling

Fortsätta utveckla den "friska" arbetsplatsen.

Skapa god arbetsmiljö för våra medarbetare utifrån HÖK där lönesättning arbetsuppgifter, arbetstid tillsammans bildar en bra förutsättning tillsammans med en väl utarbetad kompetensförsörjningsstrategi.

Fortsätta utveckla det pedagogiska ledarskapet för rektorer ex genom rektorsprogrammet och rektorslyftet. Vi skall arbeta vidare med att utveckla de digitala verktygen och arbetssätten.

Strategier
Rektorn/förskolechefen/ledaren har pedagogisk insikt förvärvad genom utbildning och erfarenhet
Personalen vid enheten har adekvat utbildning och kompetens för den verksamhet de ska bedriva.
Den lärande organisationen ger förutsättningar för inflytande och tillit.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Hållbart medarbetarengagemang	81,8	85,4	Mäts i medarbetarenkäten.
	Sjukfrånvaron i procent, såväl kort- som långtidsfrånvaro	5,9%	5,32%	Vi har klarat målvärdet för 2021. BUA's sjuktal ligger under kommunens nivå som helhet. Sjuktalen är något högre än föregående år. Detta har präglat verksamheten till viss del under delar av året då Pandemin varit mer påtaglig i våra verksamheter. Dock ser vi att vi klarat att hålla våra verksamheter öppna tack vare en stor flexibilitet i verksamheterna.

Perspektiv: Utveckling

Avdelningens mål: BUA är en modellärande organisation där all verksamhet vilar på beprövad erfarenhet och vetenskaplig grund. BUA utmanar alla att utveckla sitt lärande i riktning mot ökad måluppfyllelse och skolutveckling

Under 2021 infördes en ny struktur för kvalitetsredovisning. På huvudmannanivå summeras det i ett pedagogiskt bokslut. Denna skall vi implementera vidare samt förtydligas kring uppföljning av måluppfyllelsen.

Verksamheterna har ett strukturerat SKA arbete. Vi skall hitta strukturer och system för att kvalitetsarbetet lättare skall kunna följas upp på huvudmannanivå.

Strukturen skall vara tydlig så man kan följa progressionen över tid kopplat till analys över de åtgärder man vidtagit.

Utveckling

Implementera kvalitetsredovisningen samt stärka kopplingen kring måluppfyllelse sett över tid.

Strategier
Rektorn/förskolechefen/ledaren tar sitt ansvar som pedagogisk ledare och chef och verkar för att utbildningen utvecklas.
Rektorn/förskolechefen/ledaren ansvarar för verksamhetens resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete. Analysen och resultaten ger samtliga arbetslag en bra grund för fortsatt utveckling.
Underlag finns för lärande medarbetarutvecklingssamtal (LUS) inklusive individuella lönekriterier med inriktning mot högre måluppfyllelse och högre skolutveckling.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Elever i årskurs 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor i procent.	82,1%	88%	Högre måluppfyllelse efter sommarskolan juni/juli 2021

Perspektiv: Samhälle

Avdelningens mål: Aneby i framkant! är en lärande organisation med en utmanande verksamhet där alla utvecklar sina förmågor

BUA och SOA har ett tidigare gemensamt arbete med FUA (Framtid för UNGA i Aneby) som kan utvecklas än mer i de yngre åldrarna.

Kommunens coachande ungdomsarbetet sommaren 2021 föll väl ut och fortsätter i mindre omfattning under hösten.

Anebys folkbibliotek håller på att utvecklas till en mötesplats för samtliga som vistas i kommunen.

Aneby Lärcentrums utveckling tillsammans med övriga avdelningar och Arbetsförmedlingen fortsätter att utveckla samarbetet inom SAMSA.

Utveckling

Fortsätta skapa förutsättningar för horisontellt arbete.

Strategier
Nätverksträffar inom länet för berörda aktörer
Pedagogerna ger alla barn och elever den ledning och stimulans som de behöver för sin maximala utveckling.
Samverkan mellan kommunens olika avdelningar.
Särskilt stöd ges i den omfattning och på det sätt eleverna behöver och har rätt till.
Alla barn/elever har likvärdig tillgång till den utbildning som anordnas.
För utbildningen finns materiella resurser så att målen i utbildningen kan nås.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Andel elever som upplever studiero: år 4-9	100%	95%	Genomförd enkät 2021
	Andel brukare som upplever trivsel i skolan/förskolan, brukare: elever år 4-9, föräldrar fsk, år f-9	100%	96%	Medelvärde av samtliga grupper.
	Genomsnittligt meritvärde år 9	210		

Framtiden

Biblioteket stärker sin roll som bildnings och informationscentrum. Meröppet gör det även mer lättillgängligt för våra invånare.

Kultur och fritid skall stärkas för ett hälsofrämjande Aneby. Kropp och själ hänger ihop, från ung till gammal.

Utmaningar framöver för förskolor och skolor är att klara det ökade barn och elevantalet. Det innebär att vi behöver utöka lokalkapaciteten framöver.

Undervisningen i våra skolor och förskolor blir alltmer digitaliserad vilket ställer högre krav vad gäller utveckling av undervisningsmetoder, källkritik och it säkerhet. För att få en ekonomisk och miljömässig hållbarhet kommer vi succesivt att gå över i leasingavtal för våra personaldatorer och IPADS.

Lagkraven kring en stärkt elevhälsa innebär att vi behöver utöka strategiska tjänster inom elevhälsan. Detsamma gäller antalet skolledare för att skapa förutsättningar att säkerställa de lagkrav skollagen har på verksamheterna.

Det horisontella arbetet i kommunen behöver hållas i och stärkas för att vi skall kunna tillhandahålla stöd kring utbildning och arbete/försörjning för våra kommuninvånare.

Den psykiska ohälsan går allt lägre ner i åldrarna. Här krävs ett tidigt samarbete mellan region och kommun för att ge stöd till vårdnadshavare i början av deras föräldraskap. Initiativ har tagits av BUA och SOA i att gå in i Plussprojektet.

Sociala avdelningen

Viktiga händelser under året

- Fortsatt förändringsarbete inom samtliga verksamheter med fokus på förändrade arbetssätt i syfte att långsiktigt skapa en hållbar helhet av god insatskvalité, god arbetsmiljö och god ekonomi.
- Fortsatt hantering av pandemins konsekvenser för såväl brukare som medarbetare och deras arbetsmiljö.
- Stora utmaningar att bemanna verksamheterna under pågående pandemi.
- Verksamheten har sedan maj månad 2021 introducerat 3 nya enhetschefer inom äldreomsorgen.
- Omfattande arbete med byte av verksamhetssystem.

Ekonomisk uppföljning

Sammanfattande analys och prognos för 2021

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Intäkter	-36 960	-51 560	14 600	-56 407
Personalkostnader	131 314	147 250	-15 935	142 899
Övriga kostnader	56 386	69 265	-12 878	75 634
Nettokostnad	150 741	164 955	-14 214	162 126

Avdelningens utfall för år 2021 är 164 955 tkr, vilket innebär en negativ avvikelse om -14 214 tkr.

Analys av avvikelserna mellan utfall och budget förklaras nedan per verksamhet.

Analys per verksamhetsområde

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Övergripande sociala avdelningen	33 006	27 778	5 227	23 107
Individ- och familjeomsorg	8 035	7 207	828	6 282
Myndighetsenheten	25 717	38 584	-12 867	38 837
Äldreomsorg	47 558	50 887	-3 329	51 218
Hälso- och sjukvård	14 806	16 645	-1 840	16 695
Funktionshinderomsorg	21 620	23 852	-2 233	25 988
Nettokostnad	150 741	164 955	-14 214	162 126

Övergripande sociala avdelningen

Avvikelse +5 227 tkr. Den positiva avvikelsen är delvis ett resultat av avsevärt lägre LOV ersättning till hemtjänsten jämfört med budget, + 2 900 tkr. Verksamheten har även haft lägre kostnader avseende personal jämfört med budget + 300 tkr till följd av ersättning från regionen avseende suicidpreventivt arbete och vakant samordnartjänst. Den positiva prognosavvikelsen beror även på statsbidrag till äldreomsorgen som möjliggjort satsningar inom välfärdsteknik samt kompetens- och utbildningsinsatser. Bidragen har även täckt del av underskott inom äldreomsorgen. Övergripande

sociala avdelningen har under året haft kostnader avseende personlig utrustning till följd av covid-19 om cirka 442 tkr. Verksamheten har erhållit ersättning som avser 2020 års merkostnader om 337 tkr.

Individ- och familjeomsorg

Avvikelse +828 tkr. Avvikelsen beror främst på vakant tjänst på arbetsmarknadsenheten samt försäljning av tjänster. Arbete med ungdomar visar ett överskott om +300 tkr då inga kommunala medel har använts eftersom medel har beviljats från Arbetsförmedlingen som en av de extra åtgärderna regering beslutade om för att motverka pandemins effekter. Öppenvården hade högre kostnader under första delen av året men har under hösten haft lägre kostnader än budget vilket har resulterat i ett bättre resultat än prognosen som gjordes vid delårsbokslutet. Både öppenvården och boendestödet har arbetat med att få till en bra planering i verksamheterna vilket gjort att man kunnat minska kostnaderna.

Myndighetsenheten

Avvikelse -12 867 tkr. Avvikelsen beror bland annat på externa placeringar inom barn och ungdom, LSS och vuxenenheten som tillsammans visar ett underskott om cirka -7 400 tkr, dock har kostnaderna för externa placeringar minskat avsevärt under andra halvåret. Antalet placerade barn i familjehem har ökat under året och genererar ett underskott med -2 680 tkr. Utbetalt ekonomiskt bistånd visar en negativ avvikelse på -2 164 tkr för vid årets slut, vilket är en positiv förändring med +1 522 tkr jämfört med föregående år.

Äldreomsorg

Avvikelse -3 329 tkr. Den negativa avvikelsen beror främst på högre kostnader inom hemtjänsten jämfört med LOV ersättning som erhålls. Även nattorganisationen visar en negativ avvikelse vid årets slut vilket beror på att det saknas budget för en tjänst samt transport och lokalhyra. Både Rosenborg och Antuna har haft höga personalkostnader under året på grund av pandemin då kostnader för vikarier, mertid och övertid varit nödvändig. Dock visar verksamheten ett överskott när det gäller hyror och avgifter.

Hälso- och sjukvård

Avvikelse -1 840 tkr. Den negativa avvikelsen beror främst på högre personalkostnader än budget medger. Kostnaderna för personal var högre i början på året till följd av covid-19 men har minskat under året. Övriga kostnader såsom bilar, lokalhyror och digitala system är högre jämfört med budget.

Funktionshinderomsorg

Avvikelse -2 233 tkr. Personlig assistans egen regi visar en negativ avvikelse med -999 tkr vid årets slut som till stor del beror på ett nytt ärende som saknar budget. Verksamheten hade under första delen av 2021 höga lönekostnader som blivit lägre under året, därav ett bättre resultat än väntat. Verksamheten har under året ändrat och anpassat scheman efter beslut för att få så effektiv verksamhet som möjligt. Den externa assistansen visar en negativ avvikelse med -1 243 tkr vid årets slut. Verksamheten gick in i året med att det saknades budget för två ärenden. Två ärenden har även haft tillfälliga utökningar varav en till följd av att daglig verksamhet varit stängt under pandemin. Det har även tillkommit ett nytt ärende som kommunen behöver betala de första 20 timmarna till Försäkringskassan.

Storgatan/Lundmarksgatan/Baggen/Vallmon visar vid årets slut en positiv avvikelse om +9 tkr trots ett ökat tryck på verksamheten till följd av hemmaplanslösningar. Verksamheten har under året jobbat hårt med vikarietillsättning samt att samordnare går in och täcker i verksamheten. Under året, och framförallt de sista månaderna, så har verksamheten haft en hel del personal borta på grund av pandemirestriktioner. Detta har resulterat i många vikarieturer, och vid avsaknad av vikarier har kvalificerad övertid fått utgå till ordinarie personal.

Uppföljning av verksamhetens mål

Perspektiv: Medborgare, brukare och kunder

Avdelningens mål: Vi ger alla brukare, inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården, tjänster av god kvalitet

Analys av måluppfyllelsen och viktigt för vidare utveckling

1	2	3	4	5
Inte alls uppnått	I låg grad uppnått	Till viss del uppnått	I hög grad uppnått	Helt uppnått

Målet anses i hög grad vara uppnått.

Genomförda brukarundersökningar visar fortsatt att kommuninvånarna/brukarna generellt sett är nöjda med de tjänster och den omvårdnad som verksamheterna erbjuder.

Sociala avdelningens pågående förändringsarbete syftar till att så långt det är möjligt tillvarata den enskilde kommuninvånarens förmågor i syfte att uppnå så hög grad av självständighet och oberoende som den enskildes situationen medger.

Verksamheterna inom äldreomsorgen och hemsjukvården har fortsatt arbetet med att utveckla arbetsformen "teamarbete" med Esthers individuella behov i centrum. Utgångspunkten är Esthers behov och hur det på bästa sätt kan tillgodoses och av vem. Teamarbetet syftar också till att i samverkan jobba alltmer med preventiva insatser kring exempelvis Senior Alert och insatser gällande fall, trycksår, nutrition och munhälsa.

Under 2021 har ett stort arbete skett med att byta verksamhetssystem. Det nya systemet kommer vara ett stöd i vårt arbete med Individens Behov i Centrum. Detta stödjer vårt salutogena arbetssätt, det vill säga att vi involverar individen och ser till styrkor och friskfaktorer samt ger stöd för största möjliga självständighet och oberoende.

Den goda interna samverkan inom Sociala avdelningen har tillsammans med den nya hemsjukvårdsorganisationen starkt bidragit till att Sociala avdelningen förmått hantera Covid -19 på ett bra sätt.

Under 2021 har myndighetsenheten och öppenvården fortsatt implementeringen av metoden Signs of safety. Metoden syftar till att tillvarata barnet, den unges familj och nätverk. Arbetet innebär att man så långt det är möjligt på hemmaplan ska åstadkomma skydd och trygghet för barnet/ungdomen.

Viktigt för vidare utveckling:

- Fortsatt aktivt arbete med att införliva nya arbetssätt inom Sociala avdelningen.
- Fortsatt implementering av Signs of Safety inom myndighetsutövning och öppenvård avseende Barn och Unga.
- SÄBO, utveckla strategier för att få avdelningar som är anpassade efter brukarens behov.
- Aktivt följa och utreda kommande behov inom Funktionshinderomsorgen.

Strategier
Vi jobbar med individanpassade insatser utifrån Individens Behov i Centrum
Vi ger individen möjlighet till inflytande och delaktighet
Vi har ett Salutogent förhållningssätt som stärker individens egna förmågor och självständighet.
Vi jobbar med teamarbete/samverkan utifrån Individens behov i centrum
Vi inhämta individens synpunkter på våra insatser
Vi ska jobba med ett preventivt arbete för att förebygga risker för ohälsa

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Öka smärtskattningarna som en del av God palliativ vård	73%	65%	Utfallet för helåret 2021 ligger en bit ifrån målvärdet men är en förbättring i jämförelse med föregående år.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Jag trivs med de tjänster och den service som erbjuds från Aneby kommun.	3	4	En beräkning utifrån aktuella brukarundersökningar. Hemtjänsten - sammanlagda nöjdheten 95% (5) SÄBO - Sammanlagda nöjdheten 72% (4) FO Bostad - Nöjd med hjälpen man får 67% (4) FO Daglig Verksamhet - nöjd med hjälpen 92% (5) IFO- Barn och Unga - mycket nöjd och ganska nöjd 75% (4) IFO Vårdnadshavare Barn och Unga - mycket nöjd och ganska nöjd 71% (4) IFO Ekonomiskt bistånd - mycket nöjd och ganska nöjd 88% (5) Boendestöd - Nöjd med hjälpen man får 92% (5)
	Jag kan tänka mig att rekommendera andra att bosätta sig i kommunen.	3		Ej SoA 2021
	Minska fallolyckor SÄBO i relation till föregående år	209	185	Resultatet för helåret är en förbättring i relation till föregående år. För årets 7 första månader var resultatet 114 fall.
	Öka andelen brukare inom äldreomsorgen som tycker att personalen på SÄBO alltid eller oftast tar hänsyn till deras önskemål om Hur hjälpen ska utföras	88%	88%	Senaste resultatet - ny undersökning ht2021

Perspektiv: Ekonomi

Avdelningens mål: Vi bedriver en kostnadseffektiv verksamhet

Analys av måluppfyllelsen och viktigt för vidare utveckling

1	2	3	4	5
Inte alls uppnått	I låg grad uppnått	Till viss del uppnått	I hög grad uppnått	Helt uppnått

Målet anses till viss del vara uppnått.

Det pågår ett långsiktigt förändrings- och omställningsarbete inom Sociala avdelningen. Enhetscheferna följer varje månad upp verksamheten gällande ekonomi, arbetsmiljö och kvalitet, och det utmynnar i en så kallad månadsrapport. Syftet är att skapa förutsättningar för ett hållbart omställnings- och utvecklingsarbete.

Det är påtagligt att kostnaderna inom avdelningen generellt var högre i inledningen av 2021, till att minska under senare delen av året. Covid-19 har medfört högre personalkostnader i de personalkrävande verksamheterna inom äldre och funktionshinderomsorgen.

Se vidare analys under ekonomisk redovisning samt åtgärder utifrån det ekonomiska läget.

Viktigt för vidare utveckling:

- Det är fortsatt viktigt att utgå från ett helhetsperspektiv, erbjuda preventiva och förebyggande insatser inom samtliga delar av sociala avdelningens verksamhetsgrenar.
- Vara medvetna om de kommande årens radikala ökningen av andelen äldre. För att klara

välståndsuppdraget såväl kompetens/bemanningsmässigt men även ekonomiskt behöver vi fortsatt skapa förutsättningar för preventiva insatser i syfte att uppnå en högre grad av självständighet och oberoende, detta påverkar i sin tur behovet av insatser.

- Vi behöver vara långsiktiga och uthålliga i vårt fortsatta arbete med omställning av arbetssätt.

Strategier
Vi jobbar med att alla medarbetare ska ha kunskap och förståelse för de ekonomiska förutsättningarna
Vi jobbar med att alla medarbetare ska vara delaktiga i att utveckla nya och flexibla arbetssätt

Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 → Prognosen för verksamhetens kostnader är inom tilldelad ram.	100%	91%	

Perspektiv: Medarbetare

Avdelningens mål: Vi är en attraktiv arbetsgivare och arbetsplats

Analys av måluppfyllelsen och viktigt för vidare utveckling

1	2	3	4	5
Inte alls uppnått	I låg grad uppnått	Till viss del uppnått	I hög grad uppnått	Helt uppnått

Målet anses i hög grad vara uppnått.

Under året har medarbetarenkäten genomförts. SoA har under flera år haft hög måluppfyllelse gällande medarbetarengagemang. Det är påtagligt att den största delen av medarbetarna inom Sociala avdelningen upplever sin arbetssituation som bra, trots stora påfrestningar. En hög andel medarbetare upplever fortsatt att de trivs på sina arbetsplatser. Det är glädjande att medarbetarna trots den pressade och svåra situationen som Covid-19, upplever att de kan påverka sin vardag.

Utifrån Covid-19 har Arbetsmiljöverket genomfört tillsyn över verksamheterna inom SÄBO, Antuna. Glädjande hade Arbetsmiljöverket inget att erinra.

Det är även glädjande att chefernas upplevelse av att känna sig trygga i sitt arbetsmiljöansvar har ökat och nu är i nivå med målvärdet. Arbetsmiljöverkets goda respons på det pågående arbetet med arbetsmiljön har sannolikt stärkt den enskilde enhetschefens trygghet i ansvaret för arbetsmiljön. Det är även viktigt att enhetschefernas och andra stödfunktioners krav/arbetsbelastning och förutsättningar är rimliga, i annat fall riskerar vi att tappa kompetens och ledningskraft.

Inom Sociala avdelningen pågår ett arbete med att vidareutveckla roller, handlingsutrymme, ansvar och mandat på alla nivåer i syfte att skapa balans mellan det gemensamt avdelningsövergripande och det enhetsnära och verksamhetsanpassade.

Avdelningen arbetar aktivt med att stärka ett aktivt medarbetarskap genom ett stödjande och coachande ledarskap.

Vi noterar att sjukfrånvaron har stigit under 2021. Det är samtidigt tydligt att det ser olika ut i de olika verksamheterna, beror till stor del på Covid-19. Det är fortsatt viktigt att arbeta vidare med såväl den fysiska som psykosociala arbetsmiljön.

Verksamheterna inom äldreomsorgen och funktionshinderomsorgen har haft stora utmaningar att bemanna verksamheten under 2021. Detta kan delvis förklaras med att vi inte detta år haft möjlighet att ta in praktikanter/vikarier under 18 år. Vad det gäller rekrytering av personal på tillsvidaretjänster eller längre vikariat, kan vi glädjande konstatera att vi fått många och väl meriterade sökande.

Som en del av pågående omställnings- och förändringsarbete arbetar vi för en kontinuerlig

kompetensutveckling av professionskunskap som förbättringskunskap hos såväl medarbetare som chefer.

Viktigt för vidare utveckling:

- Fortsatt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare, för såväl befintliga som ny medarbetare genom att kompetensutveckla såväl medarbetare som ledare gällande både professionskunskap som förbättringskunskap.
- Vidareutveckla åtgärder för att minska den ökade sjukfrånvaron och därmed förbättra den fysiska och psykosociala arbetsmiljön. Säkra lokaler för myndighetsenheten är en mycket prioriterad åtgärd.
- Heltidsresan, i syfte att Alla medarbetare ska ges möjlighet att arbeta heltid utifrån rimliga förutsättningar, i de fall man önskar det.
- Konkurrenskraftiga löner i relation till övriga kommuner.

Strategier
Vi jobbar med att attrahera och rekrytera nya medarbetare med god kompetens för uppdraget
Vi jobbar med att utveckla kompetensen hos chefer/ledare och medarbetare för att alla ska ha de bästa förutsättningar för uppdraget
Vi jobbar för ett coachande och stödjande ledarskap och ett engagerat och ansvarfullt medarbetarskap - kompetens, mod och mandat.
Vi jobba för en god fysisk och psykosocial arbetsmiljö
Vi jobbar med kända lönekriterier och ett medarbetarsamtal som kopplar samman prestation men lön

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 —	Hållbart medarbetarengagemang	81,8	79,1	Resultat från årets medarbetarenkät
 —	Sjukfrånvaron i procent, såväl kort- som långtidsfrånvaro	5,9%	8%	Resultatet SoA helåret 2021
 →	Medarbetarnas kompetens för uppdraget	92%	93%	Resultat från årets medarbetarenkät
 →	Chefernas förutsättningar att leda och ansvara för sina verksamheter	78%	60%	Resultat från årets medarbetarenkät

Perspektiv: Utveckling

Avdelningens mål: Vi har ett systematiskt kvalitetsarbete och jobbar tillsammans med användaren för innovativa lösningar och ständiga förbättringar

Analys av måluppfyllelsen och viktigt för vidare utveckling

1	2	3	4	5
Inte alls uppnått	I låg grad uppnått	Till viss del uppnått	I hög grad uppnått	Helt uppnått

Målet anses i hög grad vara uppnått.

Vi kan glädjande konstatera att medarbetarna i verksamheterna i hög utsträckning upplever att man har möjlighet att delta i verksamhetens utveckling. Bedömningen är dock att utvecklingstakten avseende utformning av förändrade arbetssätt har kommit olika långt inom sociala avdelnings verksamhetsområden.

Förändringsarbetet med att stärka individens egna resurser och självständighet börjar glädjande att ge effekter på flera sätt. Hemtjänsten så väl som övriga verksamheter arbetar systematiskt med att analysera och ställa om bemanningen efter aktuella behov. Det är viktigt att jobba med

variationerna men även den långsiktiga trenden avseende behov och bemanning.

Sociala avdelningen deltar i så hög utsträckning som prioritering och tid ger förutsättningar för i Kommunal utvecklings olika nätverk. Vidare är avdelningen mån om god samverkan med såväl interna- som externa aktörer.

Verksamheterna arbetar succesivt vidare med utformning av struktur och kultur för systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete i en alltmer lärande organisation. Under 2021 och en pågående pandemi har det varit störst fokus på att hitta rutiner och arbetssätt för det aktuella läget. Månadsrapporter på enhetsnivå med regelbundna uppföljningar av insatskvalité, arbetsmiljö och kostnadseffektivitet är under utveckling och är ett viktigt stöd i systematiskt utvecklingsarbete kring alla de tre perspektiven ur ett helhetsperspektiv.

Verksamheten strävar löpande efter att vidareutveckla teamarbete på såväl individ- som gruppnivå för att vidareutveckla insatser och flöden allt mer.

Det nya avvikelssystemet DF Respons innebär bättre möjligheter för statistikuttag som kan ge underlag till analys och förbättringar. Under 2021 har mycket få externa synpunkter inkommit till Sociala avdelningen via vår digitala synpunktshantering på webben.

Sociala avdelningen har välutvecklade digitala lösningar inom en rad olika områden så som digitala läs inom ordinärt boende, trygghetskameror inom såväl ordinärt som särskilt boende, digitala medicinskåp inom ordinärt boende, e-tjänster avseende ansökan om ekonomiskt bistånd etcetera.

Viktigt för vidare utveckling:

- Fortsatt införliva nya arbetssätt/förändringsarbetet inom Sociala avdelningen, så som teamarbete, lärande möten etcetera.
- Vidareutveckla målsättningar och analysarbetet för vårt systematiskt kvalitets- och förbättringsarbete, i samverkan med användarna
- Utveckla och införliva fler digitala arbetssätt.
- Följa upp och utvärdera E-hälsa och digitala arbetssätt, så som trygghetskameror, digital medicin-signering Appva, nyckelfria läs i hemtjänsten etcetera.

Strategier	
Vi jobbar med en god omvärldsbevakning och med att dela med oss av egna goda exempel	
Vi jobbar med att involvera användare i utvecklingsarbete	
Vi jobbar systematiskt med metoder och dokumentation av vårt kvalitetsarbete och använder det som underlag för verksamhetsutveckling.	
Vi jobbar för en Tillitsbaserad- och Lärande organisation där alla medarbetare är delaktiga och aktiva i utvecklingsarbete	
Vi jobbar för att utveckla mobila och digitala arbetssätt	

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Medarbetarna deltar aktivt i utvecklingen av verksamheten	80%	87%	Resultatet från årets medarbetarenkät är fortsatt mycket bra. En marginell förändring i relation till föregående års resultat.
	Genomsnittligt antal beviljade hemtjänsttimmar per brukare 65+ och per månad.	37	35	Resultat enligt sista tillgängliga data. En trend men en liten minskning av antalet hemtjänsttimmar per individ. Resultatet kan jämföras med rikets snitt på 33h och en mer stabil trend.

Perspektiv: Samhälle

Avdelningens mål: Sociala avdelningens arbete stödjer en hög livskvalitet, självständighet och en hållbar tillväxt

Analys av måluppfyllelsen och viktigt för vidare utveckling

1	2	3	4	5
Inte alls uppnått	I låg grad uppnått	Till viss del uppnått	I hög grad uppnått	Helt uppnått

Målet anses i hög grad vara uppfyllt.

Sedan tidigare har Sociala Avdelningen och Barn- och utbildningsavdelningen ett bra samarbete avseende barn och ungdomar. Sociala avdelningens öppenvård är en del av Familjecentralen i Aneby och FUA, Framtid för Unga i Aneby. Sedan en tid tillbaka pågår även ett horisontellt arbete mellan avdelningarna, syftet är att få fler i egen försörjning, exempelvis genom studier, extratjänst/nystartsjobb, målgruppen är de som står relativt långt ifrån arbetsmarknaden.

Sedan årsskiftet 2020/2021 är sociala avdelningens arbetsmarknadscoacher och samverkanskoordinator samlokaliserade på Aneby lärcentrum och även Arbetsförmedlingen finns på plats vissa tider i veckan.

Arbetsmarknadsåtgärden extratjänster har i flera fall visat sig vara en effektiv åtgärd. Arbetsgivaren Aneby kommun har under perioden 2018 till 2021 skapat bra förutsättningar för extratjänster, och det är fortsatt viktigt att detta välvilliga förhållningssätt präglar vår kommun, för att stödja egen försörjning och förbygga bidragsberoende.

Inom sociala avdelningen finns ett stort arbete med externa aktörer/civilsamhället för att stödja preventivt arbete med goda insatser för olika målgrupper så som Hälsocenter, "Mötesplatsen".

I likhet med länets övriga kommuner är Aneby kommun med och medfinansierar delar av verksamheten, Barn och Ungdomshälsan. Barn och Ungdomshälsan tar emot barn och unga med lindrig till måttlig psykisk ohälsa, åldersgruppen är från förskoleklass till 17 år. Barn och Ungdomshälsan erbjuder även föräldrastöd såväl individuellt som i grupp. Barn och Ungdomshälsan erbjuder även digitalt stöd, vilket innebär att man kan erhålla stöd och behandling i hemmet, interventionen vänder sig till såväl ungdomar som föräldrar.

Sociala avdelningen arbetar för att identifiera onödigt nyttjande av bil, verksamheten har bytt ut x antal bilar samt under året köpt in ytterligare 3 el-cyklar.

Viktigt för vidare utveckling:

Omställningen till "Nära vård" berör Alla och kommer att göra skillnad för Sveriges invånare. Omställningen innebär att vi "samskapar" med invånare och flyttar fokus till att arbeta mera personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande, (SKR). Det är viktigt att åter påtala att Nära vård avser alla åldrar från ung till gammal.

Vidare är såväl det kommungemensamma som det mer avdelningsspecifika hållbarhetsarbetet i enlighet med Agenda 2030 fortsatt viktigt.

Fördjupad samverkan med civilsamhället och näringslivet i Aneby kommun är viktiga delar för att uppnå en hög livskvalité och en hållbar tillväxt.

Strategier
Vi har en information om verksamheten som är aktuell, enkel och lättillgänglig
Vi har en god samverkan med externa aktörer för att skapa förutsättningar för en god hälsa, livskvalité och självständighet.
Vi har ett aktivt arbete för en hållbar miljö

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Vuxna biståndsmottagare med ekonomiskt bistånd, antal i snitt per månad.	124	95	Resultatet för 2021. 2020 låg snittet på 120 personer/mån. (Antal hushåll med ekonomiskt bistånd låg 2020 på ett snitt av 96 hushåll och 2021 ligger snittet på 78 hushåll) Arbete pågår gällande det långvariga ekonomiska biståndet.

Framtiden

- Fortsatt implementering av pågående förändringsarbete i syfte att uppnå en högre grad av "självständighet och oberoende" för de målgrupper som erhåller tjänster av Sociala avdelningen. Målsättningen är vidare fortsatt god insatskvalité för brukare, god arbetsmiljö för medarbetare och chefer samt en kostnadseffektiv verksamhet.
- Under senare delen av 20-talet kommer andelen äldre öka markant, detta kommer sannolikt innebära att fler äldre personer bor kvar hemma i det egna hemmet längre, detta kommer sannolikt påverka behovet av bostadsanpassningar, digitala hjälpmedel och andra insatser i hemmet.
- Parallellt med att andelen äldre dramatiskt ökar i såväl av såväl Sverige som i Aneby minskar andelen av befolkningen som är arbetsför, kommer medföra, och medför redan stor konkurrens om arbetskraft inom vård och omsorg.
- Som arbetsgivare behöver Aneby kommun aktivt arbeta för förändrade arbetssätt och goda arbetsvillkor som i sin tur påverkar vår attraktivitet. Ett exempel är fortsatt arbete med att ge medarbetare, företrädesvis kvinnor, möjlighet att arbeta heltid, "Heltidsresan".
- Aneby kommun behöver fortsatt utveckla det förebyggande arbetet på såväl strukturell nivå som individnivå, initiativ så som hälsocenter behöver utvecklas i syfte att ge stöd och hjälp att skjuta upp behov av insatser från olika delar av välfärdssamhället.
- Ny kategori äldre = förändrade krav, vi kan utifrån en kommande åldrade befolkningen anta att krav och förväntningar på insatser och service kommer förändras, detta avser såväl en mer personcentrerad vård och omsorg som mer avancerade tekniska och digitala hjälpmedel i den enskildes hem.
- Omställningen till "Nära vård" berör och kommer att göra skillnad för alla Sveriges invånare, och hjälpa oss att klara välfärdens utmaningar. Omställningen innebär att vi "samskapar" med invånare och flyttar fokus till att arbeta mera personcentrerat, sammanhållet, proaktivt och hälsofrämjande, (SKR). Det är viktigt att åter påtala att Nära vård avser alla åldrar från ung till gammal.
- Arbetsförmedlingens reformering, påtaglig övervältring av såväl strukturellt som ekonomiskt ansvar från stat till kommun. Riskerar att leda till ett ökat bidragsberoende samt ökade kostnader för försörjningsstöd. Fortsatt viktigt att tillvarata alla möjliga statliga satsningar.
- Andelen barn och unga med psykisk ohälsa har ökat de senaste åren. Detta märks på antalet barn och unga som på egen hand eller i samarbete med skolan söker hjälp för sitt psykiska mående. Viktigt med tidiga och preventiva insatser.
- Den sammantagna bedömningen är fortsatt att Aneby kommun har behov av ytterligare boendeplatser inom LSS, primärt boendeformen Gruppboend.

Samhällsbyggnadsavdelningen

Viktiga händelser under året

Arbete har genomförts för en försäljning av kvarvarande fastigheter i kv Gurkan. Fastigheterna har sålts till ett privat fastighetsbolag och samhällsbyggnadsnämnden har därefter beviljat bygglov för uppförande av 31 nya hyresrätter söder om konserthuset. Under 2021 har det sammantaget beviljats bygglov för 58 lägenheter. En historiskt hög siffra.

En ny kommunövergripande översiktsplan lämnades i början av mars ut för samråd. Samrådet pågick till slutet av maj. Hela översiktsplanen är digital och finns tillgänglig via kommunens webb. Avsikten är att en ny översiktsplan ska kunna antas under 2022.

En ny detaljplan i Lövviken har antagits och vunnit lagakraft. Detaljplanen ger sju nya villatomter i området. Samhällsbyggnadsnämnden har också lämnat positiva planbesked i såväl Fågelkärr som Grankärr. Sammantaget kan de både områdena innehålla omkring 30 tomter.

Arbete har skett för att förändra och effektivisera ledningsfunktionen inom räddningstjänsten vid större händelser. Sedan 1 maj 2021 bistår kommunen med funktionen brandingenjör inom högländskommunerna samtidigt som kommunen delar insatsledare med Eksjö kommun.

På brandövningsplatsen utanför Aneby har provtagning genomförts utifrån misstanke om markförorening. Rester av brandskum har dessvärre funnits i grundvatten men enskilda vattentäkter i närområdet har inte förorenats. Avsikten är att täcka den aktuella platsen för att minska fortsatta risker för spridning till grundvattnet.

En ny livsmedelstaxa har arbetats fram. All debitering kommer att ske efter genomförd tillsyn och handläggning. Förslaget antogs av kommunfullmäktige under hösten och den nya taxan börjar gälla från 1 januari 2022.

Ekonomisk uppföljning

Sammanfattande analys och prognos för 2021

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Intäkter	-2 502	-4 311	1 809	-3 932
Personalkostnader	11 046	11 334	-288	11 314
Övriga kostnader	8 299	8 894	-595	8 458
Nettokostnad	16 843	15 917	926	15 840

Avdelningens utfall för år 2021 är 15 917 tkr, vilket innebär en positiv avvikelse om +926 tkr. Analys av avvikelserna mellan utfall och budget förklaras nedan per verksamhet.

Analys per verksamhetsområde

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Plan- och bygg	5 103	4 329	774	3 965
Miljö	1 977	1 934	43	1 832
Räddningstjänsten	9 764	9 655	109	10 043
Nettokostnad	16 843	15 917	926	15 840

Plan och bygg

Enhetens utfall för perioden är 4 329 tkr vilket innebär en positiv avvikelse om +774 tkr. Den

positiva prognosavvikelsen beror framför allt på högre intäkter avseende bygglov jämfört med budget.

Miljö

Avvikelsen vid året slut är +43 tkr. Det positiva resultatet beror främst på lägre personalkostnader till följd av sjukskrivning samt lägre tjänstgöring för nämndsekreterare.

Räddningstjänsten

Enhetens utfall för året är 9 655 tkr vilket innebär en positiv avvikelse vid årets slut om +109 tkr. Den positiva avvikelsen beror på främst på att personal varit föräldralediga under året.

Uppföljning av verksamhetens mål

Perspektiv: Medborgare, brukare och kunder

Genom medborgarmöten, planprocessen, byggfrukostar och andra typen av möten arbetar samhällsbyggnad för medborgarnas delaktighet och medverkan. Byggfrukostar har inte varit aktuellt med anledning av pandemin. Under april månad har två allmänna och digitala samrådsmöten kring förslaget till ny kommunövergripande översiktsplan genomförts. Samhällsbyggnad har dessutom deltagit i olika frågor vid ett par olika frukostmöten som näringslivsföreningen svarat för.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Brukarnas/kundernas upplevelser i genomförda undersökningar och enkäter (NKI)	80%	93,6%	Under slutet av 2021 skickades 145 enkäter ut totalt, av vilka 60 besvarades. Detta ger en svarsfrekvens på 41,4 procent. Kundnöjdheten var med 93,6 procent, den hittills högsta som uppmäts sedan 2006 när enkäten introducerades.
	Andelen inkommande och avslutade ärenden ska vara i balans.	1	2,5	795 ärenden under året, 2 014 avslutade.
	Jag trivs med de tjänster och den service som erbjuds från Aneby kommun.	3	4,5	5,4 av maximala 6 i helhetsomdöme av handläggningen i årets kundenkät. Ger omräknat 4,5 i betyg på en femgradig skala.
	Jag kan tänka mig att rekommendera andra att bosätta sig i kommunen.	3		

Rättssäkerheten är central och viktig i ett flertal av samhällsbyggnadsavdelningens verksamhetsområden. I de enskilda besluten medföljer alltid besvärshänvisning. Ambitionen är att alltid informera om de rättigheter och skyldigheter som verksamhetsutövaren eller den sökande har.

Perspektiv: Ekonomi

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Avdelningens nettokostnader ska vara i balans.	100%	106%	
	Självfinansieringsgrad i verksamheten.	25%	27%	Intäkterna är klart högre än budgeterat vilket bidrar till att målsättningen nås med marginal.

Perspektiv: Medarbetare

Tillit och förtroende är grunden i arbetet för en bra och positiv arbetsplats. Värdegrunden med öppenhet, utveckling och ansvar är viktiga hörnstenar i att vara en attraktiv arbetsgivare.

Samhällsbyggnadsavdelningens HME-värde, hållbart medarbetarengagemang, ligger i årets medarbetarenkät på 87,2, vilket sannolikt är det högst uppmätta någonsin.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Hållbart medarbetarengagemang för Samhällsbyggnadsavdelningen.	80%	87,2%	Samtliga områden i medarbetarenkäten har förbättrats i jämförelse med fjolåret. HME-värdet är med 87,2 det högst uppmätta.

Arbetet med att förbättra arbetsförhållandena fortgår över tid. Handläggningen behöver fortsatt effektiviseras och digitaliseras. Flera nya e-tjänster har tagits fram och övergång har skett till ett nytt verksamhetssystem. E-arkiv har installerats och kommer under 2022 att börja användas full ut.

Ledarskapet ska präglas av kommunens övergripande modell där vikten av det dagliga arbetet tydliggörs. Tillitsbaserad styrning blir alltmer vägledande inom offentlig sektor, vilket modellen ger uttryck för. Den viktigaste uppgiften i ledarskapet är att skapa så goda förutsättningar som möjligt för medarbetarna att göra ett bra arbete.

Kompetensutveckling i olika former såväl hos medarbetarna på avdelningen som hos de förtroendevalda i samhällsbyggnadsnämnden uppmuntras kontinuerligt.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Kompetensutveckling hos medarbetare och förtroendevalda.	100%	100%	Kompetensutveckling hos såväl medarbetare som förtroendevalda är viktigt och prioriterat. Styrtalet är svårt att följa upp. För förtroendevalda har målsättningen varit att genomföra särskilda pass för kontinuerlig kompetensutveckling i samband med ordinarie nämndsammanträden. Det är angeläget att arbeta mer med detta framöver.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Sjukfrånvaron i procent, såväl kort- som långtidsfrånvaro	5,9%	6,1%	En långtidssjukskrivning under året.

Perspektiv: Utveckling

Samverkan är en viktig del i omvärlds- och framtidsbevakningen. Plan och bygg deltar i höglands- respektive länsnätverk. Inom kart- och GIS-verksamheten finns långtgående samverkan mellan KÖBYA-kommunerna, Kinda, Ödeshög, Boxholm, Ydre och Aneby. Plan- och byggträffar hålls kontinuerligt på såväl höglandet som för länets alla kommuner. Miljösidan är en del i Miljösamverkan Jönköpings län, miljökontorens plattform för samverkan i länet.

Livsmedelsinspektören deltar i höglandsnätverk samt den länsövergripande utbildningsgruppen bland inspektörerna. Räddningschefen deltar i länets räddningschefsnätverk. Likaså är beredskaps- och säkerhetssamordnaren med i länsnätverk. Räddningstjänsten är också en del i Räddsam F, en samverkan som rönt stor framgång och blivit något av en förebild i hela landet. Räddsam F svarar

också för mycket av omvärldsbevakningen inom risk- och säkerhetsarbetet. Samhällsbyggnadschefen har del i såväl miljöchefsnätverk som länstrafikens TTA-grupp, trafiktekniska arbetsgruppen.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Bygglövsansökningar ska hanteras inom fem veckor från fullständig ansökan.	80%	91,5%	82 relevanta bygglövsärenden under året. Av dessa har 75 beslutats i inom fem veckor. Alla ärenden utom ett har beslutats inom tio veckor, alltså inom den tid plan- och bygglagen anger som krav. I det ärende där det tog längre tid fattades beslut om att förlänga handläggningstiden.

Alla verksamhetsplanens miljöinspektioner är utförda, förutom de planerade för lantbruk. Orsaken till detta är framför allt pandemin med restriktioner samt andra arbetsuppgifter.

Alla livsmedelsinspektioner kunde inte genomföras, framför allt på grund av sjukskrivning. De viktigaste och mest prioriterade hanterades. Kontrollskulden inom livsmedel behöver hanteras de närmsta tre åren, med omkring 120 timmar varje år. Det här är timmar som redan har betalats av företagen varför de inte kommer att generera några intäkter.

Två nya åtgärdsprogram som tagits fram i samarbete mellan länets kommuner och länsstyrelsen skickades ut på remiss av länsstyrelsen. Aneby kommun svarade på dem och åtog sig åtgärder i bägge programmen. De trädde i kraft i oktober och gäller till år 2025.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Avdelningens miljödiplomerings.	100%	66%	Bygg- och miljöenheten är fortsatt miljödiplomerade efter genomgången revision i början av året.
	Avdelningen ska aktivt arbeta med energi- och klimatfrågor gentemot kommunens företagare.	10	20	Utförs vid alla tillsynsbesök inom miljöskyddstillsynen. Dessutom genom särskilda aktiviteter inom ramen för energi- och klimatrådgivningen som Tranås kommun hanterar gemensamt på uppdrag för Aneby, Eksjö och Tranås kommuner.

Arbete med e-arkiv har pågått under året. Koppling ska ske mot verksamhetssystemet EDP Vision och arkiveringen komma igång under 2022.

Nya e-tjänster har kontinuerligt tagits fram och de täcker nu de största delarna av verksamheten.

Perspektiv: Samhälle

Ansökan om LONA-bidrag har beviljats för genomförande av ett tätortsnära frilufts- och naturreservat vid Furulid. Beslut och skötselplan för det nya naturreservatet har tagits fram. Fastställande under 2022.

Även ansökan om LONA-bidrag för en pollineringspark beviljades. En plan för genomförande av projektet har tagits fram tillsammans med tekniska enheten. Förarbete på plats genomfördes under hösten. Sådd, plantering och övrigt utearbete genomförs våren 2022.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
 —	Tillsynsbesök hos verksamhetsutövare i enlighet med tillsynsplaner.	100%	70%	Översiktlig bedömning. Alla tillsynsbesök har genomförts inom miljöskydd, undantaget lantbruk. Inga U-verksamheter har fått besök under året. Inom livsmedelstillsynen finns en kontrollskuld att hantera närmsta tre åren.

Förslag till ny digital kommunövergripande översiktsplan har varit ute för samråd till slutet av maj. Avsikten är att en ny översiktsplan kan antas under 2022.

Arbete har genomförts för en försäljning av kvarvarande fastigheter i kv Gurkan. Fastigheterna har sålts till ett privat fastighetsbolag där nämnden sedan har beviljat bygglov för uppförande av 31 nya hyresrätter söder om konserthuset.

En ny detaljplan i Lövviken har antagits av kommunfullmäktige. Detaljplanen, som har vunnit lagkraft, möjliggör sju nya bostadstomter i området.

Samhällsbyggnadsnämnden har lämnat ett positivt planbesked i såväl Fågelkärr som i Grankärr. Sammantaget kan områdena innehålla ett 30-tal tomter.

Viss industrimark i kommunens ägo finns tillgänglig, främst i anslutning till Aneby tätort. Det finns dock behov av ytterligare mark för näringsetableringar, några nya markområden har pekats ut i förslaget till ny översiktsplan.

Det gamla godsmagasinet vid stationsområdet har sålts till en lokal företagare. Detaljplanen från 2018 tillsammans med kommunens förvärv av markområdet från Trafikverket har möjliggjort försäljningen och utvecklingen i området.

Bygg- och miljöenheten är fortsatt miljödiplomerade. Avdelningen har en central del i kommunens miljömåls- och klimatarbete och i arbetet med Agenda 2030.

Under 2021 har tre olika trafiksäkerhetshöjande åtgärder genomförts med medfinansiering från Trafikverket. Befintliga gång- och cykelvägar utanför Furulidskolan har knutits samman och en ny gång- och cykelväg utmed Aneby kyrka på Österlånggatan har anlagts. Dessutom har kommunen anskaffat digitala hastighetsskyltar som kan placeras på olika platser runtom i kommunen.

Totalt larmades Aneby räddningstjänst ut på 206 insatser under 2021, vilket är en ökning med fyra insatser jämfört med 2020. Inom Aneby kommun larmades räddningstjänsten på 137 insatser, vilket är en minskning med tre insatser jämfört med 2020. Totalt larmades Aneby räddningstjänst på 69 insatser till annan kommun, vilket är en ökning med sju insatser jämfört med 2020.

Räddningstjänsten fick inga larm om drunkning, ingen person i trafiken eller i brand under året. Cirka åtta procent av de automatiska brandlarmen är skarpa händelser.

Arbetet med att införa det systematiska brandskyddsarbetet inom kommun pågår för fullt. Utbildning för chefer samt brandskyddskontrollanter har genomförts. Detta arbete följs upp genom räddningstjänstens tillsynsverksamhet.

Förändringar i lagen om skydd mot olyckor, LSO, gör gällande att samverkan och samordning mellan kommunernas räddningstjänster ska utvecklas. Räddningstjänsterna i Jönköpings län, Kronobergs län, Blekinge län, Hultsfred kommun, Vimmerby kommun, Västervik kommun och Ydre kommun bildar därför en gemensam operativ ledningsorganisation. Syftet med det fördjupade samarbetet mellan organisationerna är att åstadkomma mer effektiv användning av resurser och därmed större förmåga och uthållighet att genomföra räddningsinsatser. Den nya organisationen kommer att omfatta 30 kommuner med totalt cirka 800 000 invånare. Ledning på skadeplats och i systemet som helhet kommer att bedrivas från en gemensam ledningscentral i Jönköping som är samlokaliserad med SOS Alarm. Ledningscentralen är bemannad dygnet runt, veckans alla dagar.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Minst 350 personer utbildas i brand och olycksfall under året.	350	400	400 personer har utbildats under året i allmän brandkunskap, HLR med mera. En bra siffra under rådande pandemi.
	Deltidsbrandmän ska årligen schemaläggas för minst 55 timmar övning.	55	59	59 utbildningstimmar finns utlagda för brandmännen under året.

"Samhällslyftet" är ett strategiskt viktigt område där avdelningen bedriver ett aktivt arbete för att hantera ovårdade tomter och byggnader runt om i kommunen. Allt för en mer inbjudande kommun.

Under året har 30 olika fastigheter med ovårdade tomter och byggnader hanterats på ett eller annat sätt. Nämnden har fattat tre olika strandskyddstillsynsbeslut vilka har rört båthus, staket samt lusthus.

	Styrtal	Målvärde	Utfall	Kommentar
	Tillsyn och hantering av minst 15 ovårdade fastigheter per år.	15	30	Under åren har ärenden hanterats på 30 olika fastigheter. Ibland har fler ärenden förekommit på samma fastighet. Många ärenden har glädjande nog kunnat avslutas.

Framtiden

Utflyttarna - inflyttarna

Från maj 2020 till april 2021 flyttade 10 366 fler personer från än till Stockholms stad. Motsvarande föregående period var det 4 482 personer, så trenden som redan fanns har förstärkts. Av 5 000 tillfrågad européer sade sig bara tolv procent vilja bo i en stad med mer än en miljon invånare. I de uppföljande intervjuer som gjordes på uppdrag av konsultföretaget Afry var en vanlig önskan närhet till både stadens funktioner och natur/grönområden. I en analys konstaterade Afry att den mindre eller mellanstora staden är på uppsving. Att ha hem, skola arbete, fritid och vänner inom en radie på 10-15 minuter är ett ideal för många. (källa: Arkitektur 7:2021)

Under 2021 har samhällsbyggnadsavdelningen hanterat och beviljat bygglov för 58 bostäder, fördelat om 36 lägenheter i flerbostadshus, 18 enbostadshus samt fyra fritidshus. Det lär vara det högsta antalet beviljade bygglov för bostäder i kommunen på många år. Förhoppningsvis är det starten på en trend.

Krisberedskap

Krisberedskapsarbetet har förändrats och blivit oerhört mycket mer omfattande under senaste året med alltifrån krigsplacering till signalskyddsarbete. Till största del finansieras arbetet statligt genom Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, men på sikt krävs större resurser och mer personal och en allt större grad av samverkan för att klara av uppdraget. Här krävs i första hand att staten tar ett större ansvar och hjälper till så att kommunerna klarar åtagandet och alla de uppgifter som förväntas hanteras och ansvaras för.

Samhällstrender

Inom samhällsbyggnadsområdet finns sammantaget stora möjligheter och utmaningar de närmsta åren. Nya verksamhetssystem och nya arbetssätt kommer att krävas för att tillgodose krav och förväntningar. Det kommer också att krävas en allt högre grad av samverkan och samarbeten exempelvis med grannkommuner, inte minst för att säkerställa kompetens och i förlängningen för allt mer komplexa uppdrag. Ny teknik, globalisering och förändringar i klimat, demografi och värderingar ändrar kontinuerligt förutsättningarna i hela världen och förstås även i vår kommun.

Sveriges Kommuner och Regioner, SKR, har under 2021 tagit fram tio nya trender som påverkar det kommunala och regionala uppdraget till 2030. Samtliga kan väl till dels sägas påverka samhällsbyggnad men det finns några som sticker ut;

- **Hållbarhetsarbete ger konkurrensfördelar** "Värderingsförskjutningen syns i alla delar av samhället. Många människor vill bo på platser och arbeta för företag som har en tydlig agenda för att minska koldioxidutsläpp och bidra till att förbättra den lokala miljön. Att kunna erbjuda detta kommer i framtiden innebära inte bara ett nödvändigt villkor för planetens överlevnad, det skapar också nya konkurrensfördelar för såväl företag som kommuner och regioner."

- **Komplexa samhällsutmaningar** kräver nya arbetssätt "Samverkan ses av många som en lösning, men erfarenheter visar att samverkan också kan medföra risk för ökad administration och oklar ansvarsfördelning. Det kan också medföra negativa konsekvenser för de rådande systemen för redovisning, styrning och uppföljning. Vem tar ledarrollen och hur ska ansvaret delas när alla både är en del av problemet och därmed lösningen? Hur och vem utkräver vi ansvar av när "allas ansvar är delat ansvar"? Medvetenheten om komplexa utmaningar har ökat inom forskningen, hos näringslivet och i offentliga organisationer. Enligt flera forskare behöver den traditionella styrningen kompletteras med systemkunskap. Det ömsesidiga samspelet mellan samverkande aktörer, förmågan att se vinsten att jobba tillsammans och mötesplatser för dialog ökar möjligheten att gemensamt hantera komplexa samhällsutmaningar."

- **Ökad medvetenhet om samhällets sårbarhet** "Världen är idag mer uppkopplad och ihopkopplad än någonsin tidigare. Digitalisering och teknikberoende skapar många fördelar, men innebär också en ökad sårbarhet. Klimatförändringar, terrorism, pandemier och ett försämrat säkerhetspolitiskt läge är andra skeenden som bidrar till att medvetenheten om samhällets sårbarhet ökat och därmed även insikten om att vi måste rusta oss bättre för framtida kriser och krig."

Aneby Miljö och Vatten AB

Viktiga händelser under året

Avfall

Tillsammans med Eksjö Energi AB och Nässjö Affärsverk AB har under året nya avfallsföreskrifter arbetats fram. Föreskrifterna antogs av Kommunfullmäktige den 13 december. De nya avfallsföreskrifterna är en viktig del av den tänkta samverkan inom avfallverksamheten med Eksjö Energi och Nässjö Affärsverk.

Vatten och avlopp

Det nya avloppsreningsverket i Vireda har slutbesiktats med godkänt resultat och hanterar spillvattnet från Vireda och Hultrum. Viredas nya vattenverk blev i allt väsentligt klart under hösten och nya råvattentäkter har börjat provköras.

Med tanke på utökningen av småhustomter i Lövviken har två lågreservoarer byggts och anslutits till vattenverket i Lövviken.

Tre vattenläckor inträffade under 2021. Ett tiotal uttryckningar med slamsug gjordes på grund av stopp i spillvattenledningar. Efter sommarens skyfall uppmärksammades några problem med dagvattenhanteringen. En installation gjordes av en färst och stenklädda infiltrationsdammar vid Jularpsbacken för omhändertagande av Tallbackaskolans dagvatten.

Lantmäteriet fattade i december beslut i ärendet beträffande ledningsrätt för dricksvatten- och spillvattenledningar i Vireda. Beslutet innebär att en gammal ledning över en gårdsplan ska flyttas. I övrigt utgår ersättning till fastighetsägaren enligt gängse normer.

Fjärrvärme

Årets upphandling av flis innebär att priset sänktes kraftigt. Det möjliggjorde att taxan för småhus och flerfamiljshus sänktes till hösten med 4,2 procent.

Året var i stort sett ett normalår beträffande vädret varför försäljningen slutade på 26,1 GWh. Året innan, 2020, var ett varmt år vilket medförde en sämre försäljning. Det året slutade på 21,7 GWh medan det 2019 såldes 24,7 GWh.

Ekonomisk uppföljning

Tkr	Budget 2021	Utfall före avsättning 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Avfallsverksamhet	474	299	175	558
VA-verksamhet	356	80	276	-286
Fjärrvärmeverksamhet	-429	-1 006	577	-742
Resultat	401	-627	1 028	-470

Intäkter redovisas med negativt tecken och kostnader med positivt tecken för en enhetlig redovisning inom koncernen.

Resultatet är före bokslutsdispositioner, skattekostnader och justering av förutbetalda intäkter Avfall och VA.

Uppföljning av verksamhetens mål

Perspektiv	Mål	Målvärde	Utfall	Kommentar
I. Medborgare , brukare, kunder	Resultat av kundundersökningar	>= 4,0	4,0	Målet är uppfyllt.

2. Ekonomi	Låneskuld i förhållande till bokfört värde anläggningstillgångar	<= 80 %	78,7 %	Målet är uppfyllt.
3. Medarbetare	Sjukfrånvaro i %, genomsnitt senaste 3 åren	<= 2,5 %	1,7 %	Redovisas som genomsnitt för att undvika enstaka händelser. Målet är uppfyllt.
4. Medarbetare	Resultat av medarbetarenkät	>= 3,2	3,3	Medarbetarenkät genomförs en gång per år. Målet är uppfyllt.
5. Utveckling	Minskning utsläpp koldioxidekvivalenter			Startvärde efter 2021 års utgång, 1366 ton CO2e
6. Samhälle	Minskning av mat- och restavfall	4 kg/inv o år	3 kg	Delmål ej uppnått, ökade insatser krävs

Kundundersökningar görs för samtliga tre verksamheter, en verksamhet per år. Målet är därmed medelvärde av de tre senaste åren. För VA är ingen kundundersökning gjord enligt det nya systemet men resultatet för undersökningarna av avfall 2020 och fjärrvärme 2021 ger resultatet 4,0 vilket betyder att målet uppnåddes för 2021.

Det är väsentligt att inte låneskulden blir högre än det bokförda värdet. En definitiv gräns är därför 100 procent. Tack vare fjärrvärmen kan mål sättas lägre än 100 procent. Viktigt att ta hänsyn till är de avsatta medlen för Hullarydsdeponin.

Styrtal 5 har sin grund i Klimatrådet Jönköpings läns åtgärdsprogram för minskad klimatpåverkan. Målet följs upp i enheten ton koldioxidekvivalenter (CO2e). Målet är att Amaqs årliga totala CO2e-utsläpp ska vara nere på 0 ton år 2045. Delmål finns för varje år från 2021 års utsläpp till 0 utsläpp år 2045, finns detaljerat beskrivet i ”Mål för god ekonomisk hushållning”, ett dokument godkänt av styrelsen den 16 december 2021 som beskriver samtliga mål och styrtal mer i detalj.

Styrtal 6 kommer från ett av Avfall Sveriges uppsatta mål, att minska mat- och restavfall med 25% från 2015 till år 2025. År 2015 hade Aneby 182 kg per invånare vilket innebär att målet är 136,5 kg per invånare vid årsskiftet 2025/2026. En bedömning är att utöver fastighetsnära insamling av förpackningar krävs en årlig sänkning med 4 kg per invånare. År 2020 slängdes 181 kg per invånare och 2021, 178 kg. Det innebär att minskningen var 3 kg för 2021.

Framtiden

Fjärrvärme

Fler påkopplingar längs med fjärrvärmenätet är önskvärt. För att få det krävs en ökad satsning på marknadsföring. En undersökning av var ledningsnätet kan byggas ut är gjord men ej analyserad, något som kommer att göras de närmaste åren.

En förstudie avseende biokol kommer att bli klar under 2022 och resultatet av den får visa om eller hur Amaq går vidare med en pyrolysanläggning.

Vatten och avlopp

Vattenverket och reningsverket i Hullaryd är i stort behov av översyn. Även vattentäkten och vattenverket i Askeryd behöver ses över. En förstudie påbörjades under 2021 och projekten beräknas starta 2022.

Projekt finns planerat för ledningsnäten i Frinnaryd och Sunhultsbrunn. Framförallt krävs en stor insats för att minska inläckaget i spillvattenledningarna.

Avfallsverksamhet

Ett samverkansavtal med Eksjö Energi AB och Nässjö Affärsverk AB är planerat att tecknas innan sommaren 2022. Det kommer innebära bättre möjligheter till hämtning av fler fraktioner än mat- och restavfall nära fastigheterna i kommunen.

Tidplanen för sluttäckningen av Hullaryds avfallsupplag har uppdaterats i samråd med kommundirektör samt kommunens ekonomichef och kommer att diskuteras med Länsstyrelsen.

Stiftelsen Aneby Bostäder

Viktiga händelser under året

Även 2021 har innefattats av pågående pandemi i samhället. Detta har påverkat Stiftelsen Aneby bostäder både i form av ökad sjukfrånvaro på arbetsplatsen och något lägre uthyrningsgrad.

NKI (Nöjd Kund Index) 2021 visade på positivt resultat vilket bidrog till att Stiftelsen Aneby bostäder blev nominerade till Kundkristallen 2021 inom kategorin Produktindex, vilket Stiftelsen Aneby bostäder känner sig mycket stolta över.

Fastighetsöverlåtelse av Aneby Bostäder AB till Stiftelsen Aneby Bostäder har genomförts under året.

Beslut har fattats om en årlig hyreshöjning för bostadslägenheterna med 2,8 procent och kommer att gälla från och med 2022-04-01.

Ekonomisk uppföljning

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Intäkter	-46 352	-46 634	282	-46 007
Kostnader	35 384	33 497	1 887	34 334
Avskrivningar	8 136	7 708	428	7 916
Finansiella poster	2 052	4 274	-2 222	2 034
Resultat	-780	-1 155	375	-1 723

Intäkter redovisas med negativt tecken och kostnader med positivt tecken för en enhetlig redovisning inom koncernen.

Utfallet på intäkterna under året är något lägre än budget. Samtidigt understiger underhållskostnaderna budgeterad nivå med ungefär motsvarande belopp som uteblivna intäkter. Utfallet av driftskostnaderna stämmer väl med budget. Sammantaget visar utfallet 375 tkr bättre rörelseresultat efter finansnetto jämfört med budget.

Under året har fler lägenhetsrenoveringar genomförts än planerat, detta beror på en högre grad av in- och utflytt under 2021. Samtidigt har det varit en del vattenskador under året vilket även påverkar ekonomin negativt.

Uppföljning av verksamhetens mål

Perspektiv	Mål	Målvärde	Utfall	Kommentar
Kunder	Nöjdhetsindex	>80%	84 %	Indexgrundar sig på Service, Produkt och Profil
Ekonomi	Soliditet	>10%	9,6 %	De senaste årens genomförda investeringar, har påverkat nyckeltalet negativt. Målet ej uppnått.
Ekonomi	Resultat efter finansiella poster	1,2 MSEK	1,2 MSEK	Resultatet överensstämmer väl med målnivån
Ekonomi	Amortering	>2 MSEK	2,2 MSEK	Årets amortering överstiger målnivån.
Medarbetare	Sjukfrånvaro	<3%	5,20 %	Pandemi, faktor till ökad sjukfrånvaro.

Miljö	Minska energianvändning 2030	-30 %		Innefattar bland annat ventilation, fjärrvärme, fönsterbyten Solceller m.m.
Miljö	Fossilfri verksamhet 2030	0 %		Fokus Maskinpark

Stiftelsen Aneby Bostäder har som mål att vara en attraktiv hyresvärd, skapa gemensamma värderingar och en enad organisation. NKI genomförs vartannat år för att ta del av hyresgästernas åsikter.

Stiftelsen Aneby Bostäder arbetar ständigt med att minska energiåtgången i fastigheterna vilket i sin tur bidrar till minskad miljöpåverkan. De senaste 12 månaderna har elförbrukning minskat med 9%. Kallvattenförbrukning har ökat med 0,70%, troligen kopplat till ökat hemmaarbete under pandemin. Fjärrvärmeförbrukningen har ökat med 15% på grund av konvertering från el till fjärrvärme i flertalet fastigheter.

Framtiden

År 2022 blir ett år med fokus på underhåll och förbättringar i de befintliga fastigheterna vilket är en viktig del för att på sikt nå energieffektiva fastigheter och behålla nöjda hyresgäster i samtliga verksamheter.

Stiftelsen kulturresevatet Åsens by

Viktiga händelser under året

Även verksamhetsåret 2021 har påverkats av en pågående pandemi, men inte bara negativt. Inledningsvis fick verksamheten anpassas och planeras med utgångspunkt från pandemilagen och de stränga restriktioner som följde av denna. Den kulturturistiska verksamheten hade få bokningar och förfrågningar under det första tertialet och prognosen pekade mot ett kraftigt underskott. I takt med att restriktionerna lättade under våren ökade antalet besökare, och vid årets slut noterades cirka 42 000 besök i reservatet och rekordhög besöksantal vid de programdagar som anordnades under perioden september – december.

Stiftelsens nya verksamhetsutvecklare tillträdde sin tjänst precis i starten av högsäsongen. Ett intensivare arbete med marknadskommunikation framför allt via sociala medier har sannolikt bidragit till årets goda resultat, tillsammans med det faktum att trenden ”hemester” hållit i sig på grund av pandemin.

Under 2021 innebär underhållsarbetet inom reservatsförvaltningen flera större insatser, bland annat målningsarbete. Dessvärre drabbades verksamheten av flera akuta problem, som gjorde att de medel som avsatts för löpande underhåll enligt plan behövde om disponeras. Stiftelsen har under lång följd av år framfört behovet av en revidering av den nuvarande skötselplanen från 2005 för att förvaltningsuppdraget ska ligga i nivå med tillgängliga medel. Under hösten 2021 fick stiftelsen i uppdrag från Länsstyrelsen i Jönköpings län att arbeta fram ett förslag till reviderad skötselplan.

Ekonomisk uppföljning

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Reservatsförvaltningen	0	19	-19	72
Kulturturism	-70	-51	-19	91
Resultat	-70	-32	-38	163

Intäkter redovisas med negativt tecken och kostnader med positivt tecken för en enhetlig redovisning inom koncernen.

Årsresultatet för hela verksamheten uppgår till 32 tkr, dock är det 38 tkr sämre än budgeterat resultat.

Reservatsförvaltningen visar ett underskott mot budget med 19 tkr. I det innefattar ökade intäkter från försäljning av livdjur och köttlådor, anställningsstöd under tre månader samt högre utbetalningar av jordbruksstöd än budgeterat. Högre lönekostnader för tidsbegränsade anställningar under säsongen i samverkan med kommunens arbetsmarknadsenhet. Övriga kostnader i form av oförutsedda kostnader för reparationer och underhåll, högre kostnader för el, kostnader i samband med rekrytering samt högre kostnader för hyra/leasing enligt avtal, främst avseende IT-stöd.

Inom kulturturismen uppgår de egna intäkterna till 1 476 tkr, vilket är 176 tkr lägre än budgeterat. Det är framför allt de budgeterade intäkterna för bröllop och större gruppbokningar som påverkats negativt under året. Verksamheten belastas även med en kundförlust på 25 tkr. Intäkterna i såväl servering som handelsbodens försäljning ligger över budget vilket till viss del kompenserar inkomstbortfallet i övrigt. Tillsammans med bidrag uppgår intäkterna till 1 993 tkr, vilket är 41 tkr högre än budget. Övriga kostnader överskrider budget. Här handlar det främst om ökade kostnader för inköp av varor till försäljning i handelsboden, bankkostnader och franchiseavgifter.

Uppföljning av verksamhetens mål

Verksamhetens mål i reservatsförvaltningen anges i skötselplan, underhålls- och investeringsplan samt odlingsplan. Målsättningarna i skötselplanen uppnås inte under verksamhetsåret 2021, då dessa inte är i balans med de medel som stiftelsen förfogar över för kulturmiljövården. Detta gäller även för målsättningarna i underhålls- och investeringsplanen. Odlingsplanen har däremot kunnat

följas och med full måluppfyllelse.

I det driftavtal som upprättats med Aneby kommun finns åtaganden som anger fyra prioriterade utvecklingsområden för verksamheten, vilka redovisas nedan:

Kulturreseptatet Åsen by ska verka för en stabil besöksnivå och på ett ansvarsfullt sätt verka för ökat antal besökare årligen.

Antalet besökare i kulturreseptatet under 2021 uppgår till 42 000, att jämföra med verksamhetsåret 2020 då 40 000 personer besökte reseptatet.

Kulturreseptatet Åsen by ska under avtalstiden öka sina intäkter från försäljning/besöksaktiviteter/uthyrning av lokaler/ övernattningar/teambuilding med 50 tkr under avtalsperioden.

Nuvarande driftavtal gäller för perioden 2021 – 2024. Med år 2020 som utgångspunkt har stiftelsen ökat sina intäkter med 451 tkr i den kulturturistiska verksamheten.

Kulturreseptatet Åsen by ska aktivt bevaka och söka finansieringsstöd till fortsatt utveckling genom projektverksamhet.

Stiftelsen har under 2021 lämnat in en ansökan om investeringsstöd till Landsbygdsprogrammet i syfte att utveckla den pedagogiska verksamheten, förbättra lokalerna för serveringen samt renovering av gårdesgårdar. Beslut avseende projektstödet förväntas komma i början av 2022.

Kulturreseptatet Åsen by ska i sin marknadsföring aktivt visa samhörigheten med Aneby kommun och Länsstyrelsen i Jönköpings län.

Arbetet med att ta fram en strategi för marknadskommunikation via till exempel sociala medier har startat, liksom arbetet med en grafisk profil och en översyn av hemsidan där det tydligt ska framgå samhörigheten med Aneby kommun och Länsstyrelsen i Jönköpings län. Alla inlägg i sociala medier ”taggas” nu med Aneby.

Framtiden

Stiftelsen har av länsstyrelsen fått uppdraget att arbeta fram ett förslag till reviderad skötselplan för reseptatet. Förslaget ska överlämnas till länsstyrelsen i juni 2022. Planen ska utformas utifrån grundval och intentioner i reseptatsbeslutet men också omfatta verksamhetsperspektiv och de behov som kommer av verksamhetens utveckling. Förhoppningen är att åtgärderna i den nya skötselplanen ska bli mer i balans med de medel som finns tillgängliga för stiftelsens förvaltningsuppdrag.

Tillsammans med verksamhetsutvecklaren, kommer arbetet med att hitta nya vägar och former för den pedagogiska och kulturturistiska verksamheten att intensifieras. En ny affärsplan kommer att fastställas under året, tillsammans med handlingsplan och målsättningar. Dessa kommer att redovisas i koncernens bokslut från och med årsredovisningen för 2022.

Efter mer än två år med pandemi och restriktioner har människors resvanor i allmänhet förändrats. Analyser och trendspaning på nationell nivå ger bilden av att ”hemester” på olika sätt och naturnära och annorlunda upplevelser är här för att stanna, även om resorna till utlandet kommer att öka. Under pandemin har fler besökare upptäckt kulturreseptatet Åsens by och det är vår förhoppning att verksamheten på kulturreseptatet även i framtiden kommer att gynnas av detta. Den kommande affärsplanen blir ett viktigt redskap i att möta våra definierade målgrupper med de produkter och aktiviteter som efterfrågas.

Höglandsförbundet

Viktiga händelser under året

Under året har Höglandets IT fokuserat på att implementera den antagna strategin för datacenter. Detta har inneburit flytt av alla system från våra tidigare serverhallar i Jönköping och Sävsjö till serverhallar drivna av Tele2. Funktionsmässigt får kommunerna tillgång till ny teknik, genom den nya datacenterstrategin, som möjliggör en mer flexibel, kostnadseffektiv och säkert leverans.

På arbetsutskottet i juni togs beslut om att ställa sig bakom det utredningsuppdrag som kommundirektörerna tagit fram kring att se över möjligheterna till en Höglandsgemensam gymnasiesamverkan. Arbete med den fortsatta utredningen påbörjades mer aktivt i augusti och skolcheferna tillsammans med gymnasiecheferna arbetar med utredningen.

Under året har förbundet och framför allt kansliet arbetat med att förbereda för verksamhetsstarten av Höglandets ekonomiservice den 1 december 2021. Under hösten har verksamheten arbetat både med det praktiska arbete och planering för att allt ska vara klart med inför övergången och inflytt i de nya lokalerna på Pigalle den 1 december.

Innan sommaren ställde sig alla socialchefer bakom en gemensam avsiktsförklaring för en gemensam systemförvaltning för verksamhetssystemet Combine som används inom socialförvaltningen och omsorgens alla verksamheter. I slutet av året presenterades ett gemensamt förslag som lämnats vidare för beslut och till arbetsutskottet och direktionen i början på 2022.

Förbundet har under året arbetat fram två nya samverkansavtal efter förfrågan från Tranås kommun utifrån behov av samverkan med förbundet inom områdena familjerätt och dataskyddsombud. Båda avtalen är antagna av direktionen och samverkan med Tranås kommun kring områdena är i gång.

Ekonomisk uppföljning

Tkr	Budget 2021	Utfall 2021	Avvikelse 2021	Utfall 2020
Höglandets Ekonomiservicekontor	0	495	-495	0
Höglandets Familjerätt	-61	-44	-17	-56
Höglandets IT	-984	-2 203	1 219	-5 158
Kansli	-51	-1 597	1 546	-1 545
Finans	0	1 399	-1 399	5 621
Revision	-2	85	-87	22
Resultat	-1 098	-1 865	1 262	-1 115

Intäkter redovisas med negativt tecken och kostnader med positivt tecken för en enhetlig redovisning inom koncernen.

Årets resultat är 1 865 tkr, vilket är en positiv avvikelse med 1 262 tkr mot det budgeterade resultatet för 2021.

Höglandets ekonomiservice, HES, startades upp 1 december och finns först 2022 med i budgeten. Uppstartskostnaderna under 2021 ska finansieras genom del av överskottet inom kansli. Familjerätten redovisar ett utfall nära budget.

HIT prognostiserade tidigare ett resultat under budget, sedan dess har ett arbete genomförts för att nå en budget i balans. Återhållsamhet med rekryteringar vid personalomsättning, planerade konsultbehov, utbildningar samt övriga rörliga kostnader har varit åtgärder under året. Även intäkterna har förbättrats mot prognoserna i början av året och är anledningar till att HIT nu redovisar resultat över budget.

Kansliet redovisar ett utfall på 1 597 tkr, vilket till del ska finansiera uppstartskostnaderna för HES.

Den positiva avvikelserna kommer av avvikelse gällande personalkostnader 2021 samt att pandemin bromsat in kostnader för bland annat utbildningar.

Finansen visar ett resultat på -1 399 tkr vilket kommer av tillfälligt höga kostnader för den förmånsbestämda ålderspensionen. Revisionen redovisar ett utfall motsvarande -85 tkr.

Uppföljning av verksamhetens mål

Perspektiv	Mål	Målvärde	Utfall	Kommentar
Förbundets uppdrag	Familjerätten ska kunna erbjuda tid för samarbetsamtal inom två veckor	100 %	86 %	Samarbetssamtal har genomförts inom två veckor i 86 % av ärendena. Föregående år var siffran 74%.
Förbundets uppdrag	Antal beslutade projekt i ledningsgrupp för samverkan och i nätverken	75 %	0 %	Arbete med att ta fram processen för att fånga upp alla pågående projekt i samverkan pågår genom att förbereda för gemensam portföljstyrning.
Förbundets uppdrag	Genom nyttokalkylering i samband med förstudier påvisa en årlig effektivisering hos medlemskommunerna	5 %	4 %	
Förbundets uppdrag	HIT ska under året presentera förslag på områden där medlemskommunerna kan samverka	2 st	2 st	Målet är uppnått
Förbundets uppdrag	Höglandsförbundet ska under året presentera förslag på samverkansområden för medlemskommunerna	3 st	3 st	Målet är uppnått
Attraktiv arbetsgivare	I medarbetarundersökningen, organisationsindex	74 av 100	80	Målet är uppnått
Attraktiv arbetsgivare	I medarbetarundersökningen, varumärkesindex	70 av 100	82	Målet är uppnått
Attraktiv arbetsgivare	Frisknärvaron	96 %	97,1	Målet är uppnått
Finansiella mål	Självfinansieringsgrad	100 %	171 %	Målet är uppnått
Finansiella mål	Resultatet ska vara 1% av omsättningen	1 %	1,7 %	Målet är uppnått

Framtiden

Under året har förbundet haft diskussion med medarbetare, chefer och fackliga representanter för att tillsammans ta fram nya strukturer för hur arbetet kan se ut efter pandemin i det ”nya normala”. Ledningen tillsammans med medarbetare har önskat öppna upp för möjligheten till en flexiblere arbetsplats med en balans mellan arbete på plats och distansarbete om och när verksamheten tillåter.

Om medlemskommunerna fattar beslut i linje med direktionen kring en gemensam systemförvaltning för Combine kommer förbundets arbete att påbörjas och intensifieras under året för att en ny gemensam organisation ska finnas på plats inom Höglandsförbundet från och med 1 februari 2023.

Från och med 2022 finns det möjlighet till att bekräfta faderskap själv via en ny e-tjänst, vilket sannolikt kommer att innebära att arbetet för kommunernas faderskapshandläggares minskar. Utifrån dessa förändringar ser familjerätten behov av att fortsätta diskussionen med kommunerna, om faderskapsutredningar ska handläggas av den gemensamma familjerätten fullt ut, för att renodla

dessas arbetsuppgifter.

IT-säkerhetsarbete är och kommer att fortsätta vara ett prioriterat arbete på HIT och inom Höglandsförbundet. Mycket i samhället talar för att säkerställa god IT-säkerhet kommer alla organisationer behöva fokusera betydligt mer på, då detta är ett sårbart och viktigt område inom digitaliseringen. I slutet på året beslutades att genomföra en organisationsförändring inom HIT genom att tillskapa en ny enhet: IT-säkerhet och arkitektur. Syftet och målet med denna förändring är att säkerställa att detta område prioriteras och att HIT arbetar strategiskt, preventivt och långsiktigt med IT-säkerhet.

Under 2021 har arbete pågått med en ny finansieringsmodell för HITs verksamhet. Den nya modellen planeras börja gälla från och med 2023. Målsättningen är en modell som är transparent, mindre administrativ och som främjar samverkan.

I slutet på 2021 beslutades om att låta Höglandsförbundet utreda ytterligare två möjliga samverkansområden: tillstånd för alkohol, tobak och receptfria läkemedel samt utredning av en gemensam förvaltning och nämnd för miljö och bygg. Dessa båda utredningar kommer förbundet att arbeta med under 2022 tillsammans med medlemskommunerna.

Till Kommunfullmäktige i Aneby kommun

Org. nr: 212000-0498

REVISIONSBERÄTTELSE FÖR ÅR 2021

Granskningens inriktning och omfattning

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse och nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer och revisorer granskat verksamheten i kommunens företag och stiftelser.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, beslut och riktlinjer samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll samt årsredovisning till fullmäktige. Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt pröva om verksamheten bedrivits i enlighet med fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har såvitt avser kommunen utförts enligt kommunallagen, god revisionsordning i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Lekmannarevisorernas granskning av Aneby Miljö & Vatten AB har dessutom skett utifrån Aktiebolagslagen. Revisorernas granskning av Stiftelsen Aneby Bostäder och Stiftelsen kulturresevatet Åsens by har, utöver god revisionsordning, skett med utgångspunkt från Stiftelselagen. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning.

Vi har under året granskat årsredovisning, delårsredovisning, träffat kommunstyrelsen samt genomfört en fördjupade granskning av biståndsbedömningen inom äldreomsorgen. Vår samlade bedömning från den fördjupade granskningen var att kommunen inte fullt ut bedriver biståndshandläggningen inom äldreomsorgen på ett ändamålsenligt sätt och att utvecklingspotential finns. Exempelvis finns riktlinjer men rutiner saknas i tillräcklig utsträckning, vidare noterades att det idag finns utvecklingspotential inom uppföljning både på individnivå och gruppnivå och att den behöver systematisera m.m.

Vid granskning av kommunens årsredovisning framgår att kommunen gör en sammanfattande bedömning av god ekonomisk hushållning. För 2021 är inkomsterna högre än utgifterna och kommunen redovisar ett ekonomiskt överskott á 17,2 mnkr främst som ett resultat av ökade skatteintäkter till följd av en starkare konjunkturåterhämtning. Det lagstadgade balanskravet är uppfyllt för 2021 och uppgår till 17 miljoner kronor. Det finns inga negativa resultat att återställa från tidigare år.

Revisionen har i tidigare granskningar uppmärksammat sättet att styra och svårigheterna att nå måluppfyllelse. Revisionen kan notera att det arbete som gjorts under året vad gäller målstyrning har haft en positiv effekt och tidigare års iakttagelser har i stora drag åtgärdats. När det gäller verksamhetsmålen nås sju av åtta styrtal helt eller har utvecklats i en positiv riktning. Resultatet är en förbättring jämfört med föregående år. Samtliga finansiella mål nås.

Enligt genomförd granskning av Högländets Överförmyndarnämnd är att den sammanfattande bedömningen att nämnden i huvudsak har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredställande sätt. Den interna kontrollen låter sig inte bedömas. Granskning har utförts av Aneby kommuns revisorer enligt överenskommen arbetsordning.

Grunder för revisorernas bedömning

Vi bedömer sammantaget att kommunstyrelsen i Aneby kommun i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna är rättvisande och i allt väsentligt upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR).

Vi bedömer att kommunstyrelsens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål om god ekonomisk hushållning som fullmäktige uppställt både vad gäller ett finansiellt och verksamhetsmässigt perspektiv.

Vi bedömer särskilt att Högländets Överförmyndarnämnd har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och ekonomiskt tillfredsställande sätt (*Nämnden har dock inte fattat beslut kring verksamhetsplan, budget, uppföljning och rapportering i enlighet med kommunens styrmodell, reglemente och samverkansavtal*).

Vi bedömer särskilt att Högländets Överförmyndarnämnds interna kontroll inte har varit tillräcklig (*nämnden har inte fattat beslut om internkontrollplan för 2021*).

Revisorernas uttalande

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda förtroendevalda i dessa organ för verksamhetsåret 2021.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner kommunens årsredovisning för verksamhetsåret 2021.

Aneby den 8 april 2022

Birger Bergvall

Yvonne Bäckelid

Anders Forssblad

Marianne Cederqvist

Peter Gladewitz

Bilagor

De sakkunnigas rapporter

Granskningen av delårsrapporten 2021 (nr 1)

Granskningen av Årsredovisningen 2021 (nr 2)

Granskningen av biståndsbedömningen inom äldreomsorgen (nr 3)

Granskningsrapport från lekmannarevisorerna i Aneby Miljö & Vatten AB (nr 4)

Granskningsrapport grundläggande granskning Överförmyndarnämnden genom Aneby 2021 (nr 5)

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna samt revisionsberättelser för följande aktiebolag, stiftelser, ekonomiska föreningar och kommunalförbund som kommunen lämnat över skötseln av en kommunal angelägenhet till:

Revisionsberättelse från Aneby Miljö & Vatten AB (nr 6)

Revisionsberättelse från Aneby Bostäder AB (nr 7)

Revisionsberättelser från Stiftelsen Aneby Bostäder (nr 8)

Revisionsberättelser från Stiftelsen Kulturresevatet Åsens By (nr 9)

Revisionsberättelse från Höglandsförbundet (nr 10)

Revisionsberättelse från Kommunalförbundet Mediacenter (nr 11)

Signering

Följande parter har signerat detta dokument

Namn: BIRGER BERGVALL

Datum: 2022-04-08 13:55

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

94B5A21A20CF8C81B7FEBD52FBFB0033CD4A8A1FDC2B94DBBF75C5DC3BB486EA

Namn: ANDERS FORSSBLAD

Datum: 2022-04-08 14:24

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

94B5A21A20CF8C81B7FEBD52FBFB0033CD4A8A1FDC2B94DBBF75C5DC3BB486EA

Namn: PETER GLADEWITZ

Datum: 2022-04-08 13:55

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

94B5A21A20CF8C81B7FEBD52FBFB0033CD4A8A1FDC2B94DBBF75C5DC3BB486EA

Namn: MARIANNE CEDERKVIST

Datum: 2022-04-08 14:22

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

94B5A21A20CF8C81B7FEBD52FBFB0033CD4A8A1FDC2B94DBBF75C5DC3BB486EA

Namn: YVONNE BÄCKELID

Datum: 2022-04-08 14:51

Signerat kryptografiskt SHA-256 hashvärde:

94B5A21A20CF8C81B7FEBD52FBFB0033CD4A8A1FDC2B94DBBF75C5DC3BB486EA

**ANEBY
KOMMUN**

Storgatan 48, Box 53, 578 22 ANEBY
Tel. 0380-461 00 Fax. 0380-461 95
www.aneby.se